

MEMÒRIA ANUAL 2019 PORT - CIUTAT

CENTRE D'ESTUDIS MARÍTIMS
I D'ACTIVITATS DEL PORT DE TARRAGONA

Port Tarragona

MOLL DE COSTA

MEMÒRIA P O R T CIUTAT

CENTRE D'ESTUDIS MARÍTIMS
I D'ACTIVITATS DEL PORT DE TARRAGONA

2019

1	Presentació i Visitants Presentación y Visitantes		4
2	Els nostres espais Nuestros espacios		8
3	Exposicions i Activitats del Moll de Costa Exposiciones i Actividades del Moll de Costa		17
4	Fons d'Art del Port de Tarragona Fondo de Arte del Port de Tarragona		36
5	Museu del Port de Tarragona Museo del Port de Tarragona		42
6	Teatret del Serrallo Teatret del Serrallo		58
7	Arxiu del Port de Tarragona Archivo del Port de Tarragona		76
8	Imatge Port-Ciutat Imagen Port-Ciutat		93
9	Servei de Publicacions del Port de Tarragona Servicio de Publicaciones del Port de Tarragona		99
10	Creació, muntatge d'exposicions i manteniment Creación, montaje de exposiciones y mantenimiento		108

1 Presentació i Introducció

Presentación e Introducción

El Port i la ciutat de Tarragona sempre han vinculat la seva història i, especialment, en aquests darrers anys han aprofundit en la seva sinergia. El Port de Tarragona ha projectat els darrers anys, amb aquesta finalitat, les seves infraestructures (la passarel·la del Port, el passeig Marítim del Miracle i la urbanització del seu entorn) així com la contínua millora d'espais oberts a la ciutadania com ara el KM 0 i el Moll de Costa, que han esdevingut un referent social, cultural i esportiu. El compromís del Port amb el territori marca el seu projecte de futur i hi dedica esforços a ser un dels principals eixos culturals i socials per als ciutadans i visitants del territori. I en aquesta línia, el 2019 el Port va voler implicar tots els agents socials i culturals de l'entorn en la celebració dels 150 anys de la creació de la Junta d'Obres del Port de Tarragona, precedent de l'actual Port de Tarragona, un esdeveniment que finalitzava el cicle urbanístic empès en els darrers anys i que ha donat a la façana marítima de Tarragona, la silueta dibuixada pel Port.

El 2019 ha estat un any decisiu per al vessant Port-ciutat, el consoliden com a un pol d'atracció tant cultural i social com turístic del territori, d'una banda, amb la remodelació del passeig Marítim i, de l'altra, els actes de la celebració del 150è aniversari de la Junta d'Obres del Port de Tarragona, l'antecessora de l'actual Port de Tarragona. La presentació de la celebració es va fer en un lloc emblemàtic del Port, el moll de Lleida, on es van donar a conèixer els actes institucionals i culturals que es farien durant un any i que han de convocar tots els sectors del territori, amb l'objectiu comú d'apropar el passat i el present del Port de Tarragona al públic general, sota el lema 'Una Gran Història Junts'.

I, com a inici de l'esdeveniment, es va presentar l'Atles Històric Il·lustrat del Port de Tarragona. Del passat al present al Tinglado 1, una peça preciosista, que aplega d'una manera molt didàctica la història de la ciutat i el Port de Tarragona. Com a llibre institucional del Port, es converteix en el suport principal per donar a conèixer els més de 20 segles d'història del Port, amb un rigor històric que atansa de manera extraordinària el Port de Tarragona, tant al públic adult interessat en el nostre entorn com als infants. Una obra de referència en la història de Tarragona, que permet copsar la influència del Port en l'esdevenir de la ciutat, unida definitivament amb l'obertura del Moll de Costa a la ciutadania.

Aquest exitós esdeveniment va precedir la presentació del nou espai museístic per a la ciutat: el nou Museu del Port, un projecte que ha d'afavorir el patrimoni portuari i marítim del Port i, a la vegada, incorporar nous formats participatius i espais per a ser un referent cultural de la ciutat i del territori. Aquesta iniciativa, que serà una realitat el 2020 amb una inversió milionària, consistirà en la rehabilitació integral de l'espai actual amb l'objectiu que mantingui, com fins ara, la seva activitat de memòria de les indústries del port i de conservació del patrimoni tenint especial cura amb les activitats adreçades a públic escolar, familiar i general com en aquestes dues dècades de funcionament.

La contínua aposta del Port pel territori implica potenciar el nostre espai més emblemàtic sota la marca Moll de Costa, la Rambla de la Cultura: des d'exposicions als tinglados i refugis, la difusió del patrimoni marítim amb el Museu i l'Observatori Blau, la conservació i difusió documental amb l'Arxiu i Publicacions del Port o el Teatret del Serrallo, espai singular que acull qualsevol manifestació cultural fins a ser l'escenari a l'aire lliure d'activitats i iniciatives populars. Aquests espais, generadors d'activitats culturals, donen cabuda a totes les arts com a referents del territori.

Durant el 2019, la nova Rambla de la Cultura, el Moll de Costa, ha tingut un ressò extraordinari amb un creixement notable bé sigui en les activitats programades o en les visites a les seves instal·lacions, amb gairebé dues-centes mil persones. És un goig copsar que l'esforç tant del personal que hi treballa com de tota la comunitat portuària, que també n'és usuària, és reeixit i que la voluntat d'esdevenir un dels principals eixos culturals i socials del territori s'aplega en la dimensió més humana i propera del nostre port.

El Port de Tarragona creix com a motor econòmic per a la ciutat i el territori, de la mateixa manera que ho fa amb tota la comunitat portuària implicada, al mateix ritme que esdevé l'ànima d'una part de la ciutat. I aquesta sinergia fa que ens encoratgi a realitzar projectes arrelats a la ciutat sabedors que tindran bona acollida i que la Rambla de la Cultura o els espais portuaris habilitats per a la ciutadania seran plenament gaudits i un exemple i referent per a moltes ciutats portuàries.

Josep M. Cruset i Domènech
President del Port de Tarragona

El Port y la ciudad de Tarragona siempre han vinculado su historia y, especialmente, en estos últimos años han profundizado en su sinergia. El Port de Tarragona ha proyectado recientemente, con esta finalidad, sus infraestructuras (la pasarela del Port, el paseo Marítimo del Miracle y la urbanización de su entorno), así como la continua mejora de los espacios abiertos a la ciudadanía como el KM 0 y el Moll de Costa, que han conseguido ser un referente social, cultural y deportivo. El compromiso del Port de Tarragona con el territorio marca su proyecto de futuro y dedica grandes esfuerzos para ser uno de los principales polos culturales y sociales para los ciudadanos y visitantes del territorio. En este orden, durante 2019, el Port ha querido implicar a todos los agentes sociales y culturales del entorno en la celebración de los 150 años de la creación de la Junta de Obras del Port de Tarragona, precedente del actual Port de Tarragona, un acontecimiento que finaliza el ciclo urbanístico iniciado en los últimos años y que ha proporcionado a la fachada marítima de Tarragona, la silueta dibujada por el Port.

El 2019 ha sido un año decisivo desde la vertiente Port-ciudad, se consolida como un polo de atracción tanto cultural y social como turístico del territorio, por una parte, con la remodelación del paseo Marítimo y, por otra, con los actos de celebración del 150 aniversario de la Junta de Obras del Port de Tarragona. La presentación de la celebración tuvo lugar en un espacio emblemático del Port, el muelle de Lleida, donde se dieron a conocer los actos institucionales y culturales que se organizaran durante un año y que han de convocar a todos los sectores del territorio, con el objetivo común de acercar el pasado y el presente del Port de Tarragona al público general, bajo el lema 'Una Gran Historia Juntos'.

Como inicio de la efeméride, se presentó el Atlas Histórico del Port de Tarragona. Del pasado al presente en el Tinglado 1, una publicación que aglutina de forma muy didáctica la historia de la ciudad y el Port de Tarragona. Como libro institucional, se convierte en el soporte principal para dar a conocer los más de 20 siglos de historia del Port, con un rigor histórico que acerca el Port de Tarragona, tanto al público adulto interesado en nuestro entorno como al público infantil y juvenil. Una obra de referencia en la historia de Tarragona que verifica la influencia del Port en el devenir de la ciudad, unida definitivamente con la obertura del Moll de Costa a la ciudadanía.

Este evento de gran éxito precedió a la presentación del nuevo espacio museístico para la ciudad: el nuevo Museo del Port de Tarragona, un proyecto que ha de favorecer el patrimonio portuario y marítimo portuario y, a su vez, incorporar nuevos formatos participativos y espacios para ser un referente cultural de la ciudad y del territorio. Esta iniciativa, que será una realidad en el 2020 con una inversión millonaria, consistirá en la rehabilitación integral del espacio actual con el objetivo mantener, como hasta ahora, su actividad de memoria de las industrias del port y la conservación del patrimonio teniendo especial cuidado en las actividades dirigidas al público escolar, familiar y general como en estas dos décadas de funcionamiento.

La continua apuesta del Port por el territorio implica potenciar nuestro espacio más emblemático como marca: el Moll de Costa, la Rambla de la Cultura: desde exposiciones en los Tinglados y refugios, la difusión del patrimonio marítimo con el Museo el Observatori Blau, la difusión documental con el Archivo y Publicaciones del Port o el Teatret del Serrallo, espacio singular que acoge diferentes manifestaciones culturales hasta ser el escenario al aire libre de actividades e iniciativas populares. Estos espacios, generadores de actividades culturales, dan cabida a todas las artes como referentes del territorio.

Durante el 2019, la nueva Rambla de la Cultura, el Moll de Costa, ha tenido un realce extraordinario con un crecimiento notable ya sea en las actividades programadas o en las visitas a las instalaciones, con casi doscientas mil personas. Es un placer captar el esfuerzo tanto del personal que trabaja como de toda la comunidad portuaria, que también es usuaria. Es evidente que la voluntad es llegar a ser uno de los principales ejes culturales y sociales del territorio.

El Port de Tarragona crece como motor económico para la ciudad y el territorio, de la misma manera que lo hace toda la comunidad portuaria implicada, al mismo ritmo que consigue ser el alma de una parte de la ciudad. Esta sinergia hace que se tenga ilusión por realizar proyectos vinculados a la ciudad consciente de que tendrán una gran acogida y que la Rambla de la Cultura o los espacios portuarios habilitados para la ciudadanía serán disfrutados y un ejemplo y referente para muchas otras ciudades portuarias.

Josep M. Cruset i Domènech
President del Port de Tarragona

VISITANTS DE L'ANY 2019

TOTAL 191.393 PERSONES

EXPOSICIONS
56.478

ARXIU DEL PORT
1.327

MOLL DE COSTA
I SERRALLO
83.352

GOLONDRINA
10.065

MUSEU DEL PORT
30.126

TEATRET DEL SERRALLO
10.045

2

Els nostres espais

Nuestros espacios

MOLL DE COSTA

L'escenari que presenta aquest espai portuari, autèntica avinguda sobre el mar, permet als ciutadans realitzar-hi tota classe d'activitats culturals, socials i esportives, promogudes per entitats de tot tipus i patrocinades pel Port de Tarragona. Aquest any 2019 es celebren els 150 anys de la creació de la Junta d'Obres del Port de Tarragona.

MOLL DE COSTA

TINGLADO 1

Aquest espai multifuncional acull tot tipus d'activitats promogudes per entitats de la ciutat, o pel mateix Port de Tarragona en els seus dos vessants: la producció pròpia (com la gran exposició dels Castells) o bé la gestió d'exposicions de caràcter itinerant realitzades per algun ministeri de l'Estat, la Generalitat de Catalunya o per alguna fundació o entitat de prestigi.

TINGLADO 1

TINGLADO 2

El Tinglado 2, al llarg del seu recorregut, ha merescut diverses mencions i guardons com el Premi Nacional d'Arts Plàstiques de la Generalitat de Catalunya l'any 1990, el Premi de l'Associació de Crítics d'Art de Catalunya l'any 1991, el Premi al millor catàleg de la Primavera fotogràfica de 1992 i el Premi Bonaplata de la Generalitat de Catalunya el 1993. Tots aquests premis han convertit aquesta instal·lació en una de les més importants en aquest tipus de mostres avantguardistes.

Des del seu inici com a espai urbà, el Tinglado 2 del Moll de Costa s'ha dedicat a les exposicions d'art contemporani i d'avantguarda d'artistes que es troben en un moment important de maduració i consolidació.

TINGLADO 2

TINGLADO 4

Durant les obres d'adequació del Museu Arqueològic a la plaça del Rei, el Museu Nacional Arqueològic de Tarragona presenta una exposició de síntesi de la història de Tarraco a les instal·lacions del Tinglado 4 cedides pel Port de Tarragona.

TINGLADO 4

REFUGI 1

El Refugi 1 del Moll de Costa és un espai polivalent de més de 2.000 m² que acull tot tipus d'actes culturals, socials i lúdics, on es pot destacar la realització de concerts, congressos, exposicions de gran format i trobades d'associacions culturals i socials del territori. Durant uns mesos de l'any (aproximadament de maig a octubre) acull el Welcome Center de Creuers del Port de Tarragona, l'any 2019 s'han incrementat en número de passatgers en un 30%.

REFUGI 1

REFUGI 2

El Refugi 2 del Moll de Costa és un espai on es troba el Museu del Port. El Museu del Port conserva i difon el patrimoni marítim i portuari, i el posa al servei dels escolars i del públic en general que el visita. L'any 2020 es crearà un nou, actualitzat i modern Museu.

MUSEU DEL PORT DE TARRAGONA

REFUGI 2

TEATRET DEL SERRALLO

El Teatret del Serrallo, situat a la segona planta de l'edifici de l'antic Pòsit de Pescadors, és una sala polivalent destinada a acollir una àmplia tipologia d'esdeveniments de caràcter cultural, educatiu, privat i institucional, tant de la institució com del món associatiu, educatiu, cultural i empresarial del territori.

A la quarta planta estan situades les oficines de Port-Ciutat del Port de Tarragona.

FAÇANA EDIFICI

OFICINES PORT-CIUTAT

TEATRET DEL SERRALLO

ARXIU DEL PORT DE TARRAGONA

L'Arxiu del Port de Tarragona té com a missió principal custodiar i difondre el patrimoni documental portuari i donar servei a l'administració portuària i als investigadors i públic en general.

Està situat a l'antic edifici d'oficines de la Junta d'Obres del Port de Tarragona al carrer d'Anselm Clavé, número 2, cantonada amb la plaça dels Carros. Es tracta d'una construcció d'estil neoclàssic construïda l'any 1922 seguint les directrius de l'enginyer Francisco G. de Membrillera.

La rehabilitació de la façana de l'edifici (construït l'any 1923) que es va dur a terme l'any 2017, així com algunes millores en l'interior de l'edifici, com la instal·lació d'ascensor, i l'aposta per la senyalització interior i exterior formen part també de l'objectiu d'apropar-nos a la ciutadania i la pretensió que l'Arxiu del Port continuï sent un punt de referència per a les persones interessades a conèixer la història, però també l'actualitat del Port de Tarragona.

ARXIU DEL PORT DE TARRAGONA

ARXIU DEL PORT
DE TARRAGONA

FONS DE L'ARXIU
DEL PORT DE TARRAGONA
AL C/ DEL MAR

FONS D'ART DEL PORT DE TARRAGONA

L'objectiu del Fons d'Art del Port de Tarragona és conservar, catalogar, promocionar, augmentar i exposar les peces que el formen.

Està situat a l'edifici situat al carrer del Mar, 12. Aquest edifici està principalment utilitzat com a dipòsit del Fons de l'Arxiu del Port de Tarragona, i la planta baixa disposa d'un espai on trobem algunes de les peces del Fons d'Art.

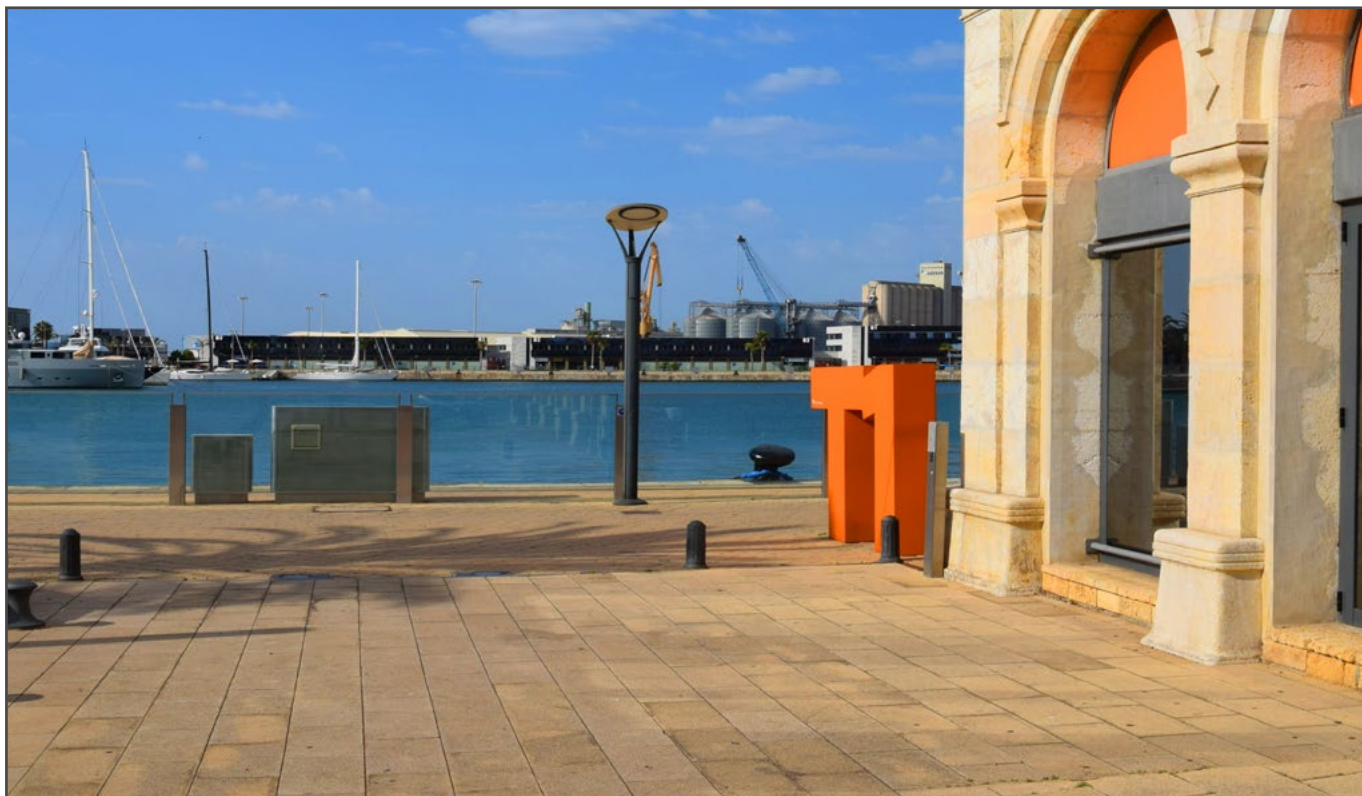

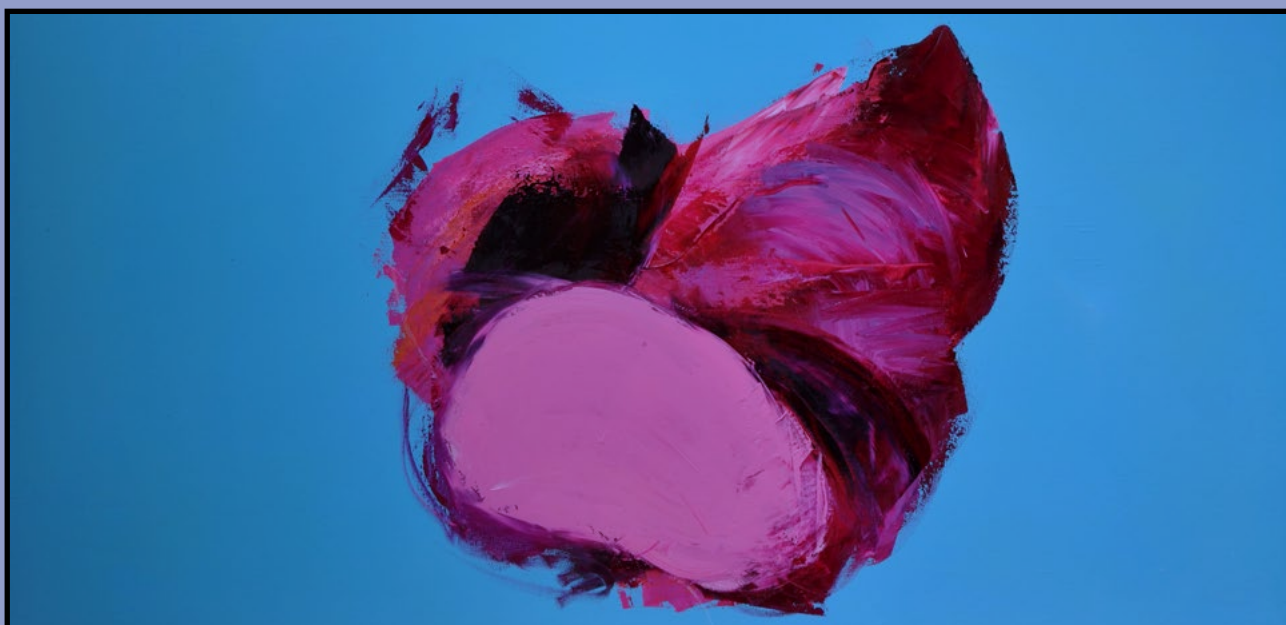
FONS D'ART DEL PORT DE TARRAGONA AL CARRER DEL MAR

FOTOGRAFIA DE DAVID BENILIAM - MUJER CON ALAS NEGRAS

3

Exposicions i Activitats del Moll de Costa

Exposiciones y Actividades del Moll de Costa

EXPOSICIÓ: "70 TARRAGONINS DAVANT LA CÀMERA" D'ALBERT SALUDES TINGLADO 1

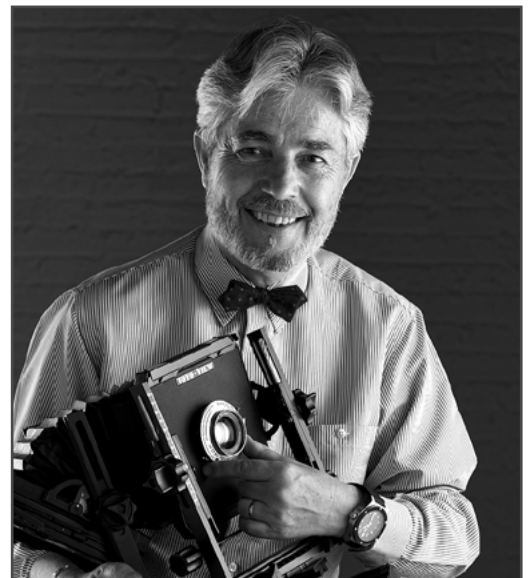
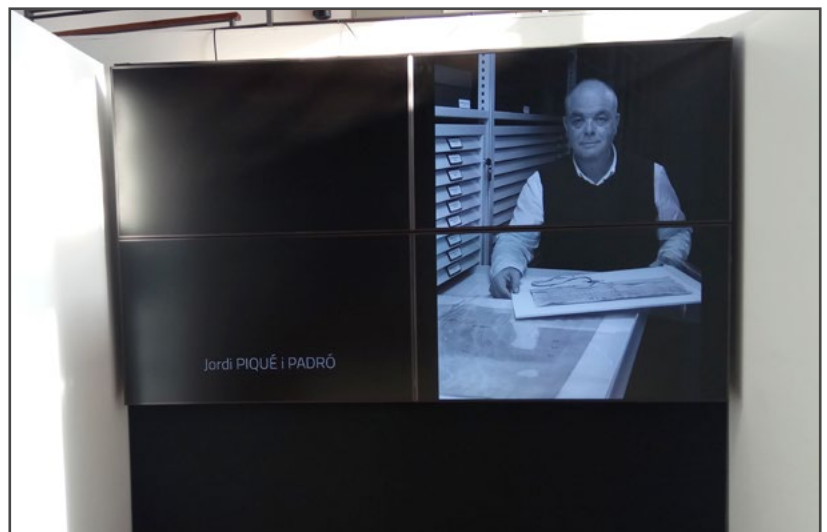
Del 18 de desembre de 2018 al 17 de febrer de 2019

En l'actualitat, el retrat (i afinant encara més, l'autoretrat) ha esdevingut una pràctica diària, multitudinària, reiterativa, innecessària i, fins i tot, tòpica, doncs s'ha creat la necessitat quasi peremptòria d'immortalitzar determinats moments (cada cop en més quantitat i, lamentablement, intranscendents i poc significatius) i donar-los a conèixer a través de les múltiples xarxes socials existents. Lluny queda, segons sembla, la por que el retrat ens llevi l'ànima doncs, ans al contrari, pel que es veu, aquesta pràctica actua de forma totalment inversa, almenys, entre les noves generacions.

Malgrat aquests prejudicis, val a dir que pràcticament jo no he trobat cap objecció a l'hora de tirar endavant aquest projecte fotogràfic.

La selecció dels models no ha estat feta sota cap pressió ni tampoc per interessos més o menys pràctics. Aquesta galeria de retrats ha estat confeccionada amb la condició que les persones que la componen formin part del meu entorn, o que jo els hagi conegut durant la meua vida. En altres paraules: repassant la meua agenda, de la A a la Z.

La seva diversitat i procedència tenen en comú que són majoritàriament tarragonins i amb una presència pública més o menys notòria depenent de la seva ocupació.

Aquesta exposició va comptar amb 2392 visites.

EXPOSICIÓ "TARRAGONA I ALGUNA COSA MÉS" DE JUAN VAREA
TINGLADO 1
Del 22 de febrer al 10 de març de 2019

Vaig començar la carrera de pintor fa uns deu anys, i he realitzat cursos a l'Escola d'Art de Tarragona i amb pintors de renom.

En el treball d'aquests dos últims anys ('Tarragona i alguna cosa més'), es representen part dels racons més emblemàtics de la nostra ciutat, així com d'altres ciutats que m'han sorprès en els meus viatges.

Triar no ha estat fàcil. Qualsevol zona de Tarragona, t'inspira i suggereix una obra nova. No obstant això, el meu treball és senzill, amb oli, pinzell i espàtula, sobre un bon suport normalment de fusta, basat en un realisme amb un bon toc d'impressionisme i algun fragment abstracte.

Aquesta exposició va comptar amb 1772 visites.

EXPOSICIÓ: "LA PRESA DE JESÚS - PASSIÓ, FE I SENTIMENT"

TINGLADO 1

Del 29 de març al 28 d'abril de 2019

FORMACIÓ DEL PAS "LA PRESA DE JESÚS"

En la sessió plenària del dia 17 d'abril de 1955 –primer document de referència en el llibre d'actes de la Confraria de Pescadors-, el Patró major de la Confraria de Pescadors, Josep Placa Flos, exposa a tots els assistents el projecte de constitució d'una confraria devocional, depenent del "Pòsit de Pescadors" amb la finalitat de poder participar en la Setmana Santa tarragonina com a tal, acompanyant un misteri professional. Més tard, el projecte fou aprovat i de seguida, el "Cabildo" o la Junta directiva de la Confraria de Pescadors va començar a preparar l'obra d'art.

El segon document fiable és la instància que el mateix Josep Placa va presentar a la màxima autoritat eclesiàstica de Tarragona, el cardenal Benjamín de Arriba y Castro, amb data del 13 de desembre de 1955. En aquesta instància es demanava l'acceptació al Pas "La Presa de Jesús"; un Pas que ja s'havia encarregat a l'escultor Jaime Satorras i va ser beneït el 18 de març de 1956. Va participar per primera vegada a la processó del Sant Enterrament, el Divendres Sant, 30 de març de 1956.

Aquesta exposició va comptar amb 1038 visites.

EXPOSICIÓ: "EXPERIÈNCIES MATEMÀTIQUES - PROHIBIT NO TOCAR"
MUSEU DE MATEMÀTIQUES DE CATALUNYA (MMACA) - TINGLADO 1
Del 14 de març al 16 de juny de 2019

El Museu de Matemàtiques de Catalunya, MMACA, presenta bona part de la seva exposició a Tarragona.

Tots els materials han estat construïts pel MMACA, tenen caràcter manipulatiu i lúdic, amb diferents nivells de dificultat, pensats per oferir ocasions de col·laboració i discussió entre els visitants. Es presenten petits reptes o mostren aspectes poc habituals i sorprenents de la matemàtica i no requereixen coneixements específics.

Entre els continguts que es presenten destaquen els apartats de Geometria (dissecció de polígons, Pitàgores, construcció de políedres, visualització de simetries amb miralls, etc.); Càlcul (jocs numèrics, puzles de fraccions, etc.); Estadística (atzar i regularitat, generació de mostres, inferència); i altres (estratègia, combinatòria, corbes singulars, il·lusions òptiques, paradoxes, etc.)

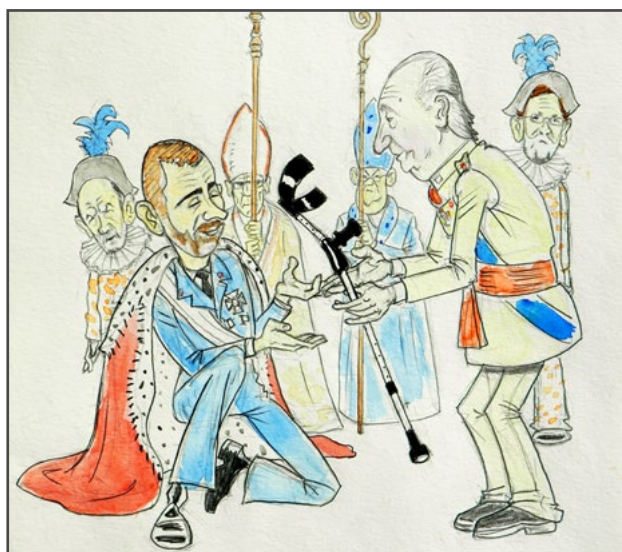
Aquesta exposició va comptar amb 18332 visites.

EXPOSICIÓ: "NINOTS" DE VÍCTOR CENTELLES

TINGLADO 1

Del 27 de juny al 8 de setembre de 2019

Les vinyetes exposades són composicions plàstiques, en clau satírica, sobre esdeveniments polítics i socials recents.

L'autor gaudeix de cada pas, s'hi introdueix per resoldre cada gir narratiu expressat gràficament. Concep cada vinyeta com un quadre on ballen tots els components. L'elaboració de cada vinyeta és totalment artesanal, el Photoshop no té cabuda.

Posa l'accent sobre els personatges principals, ben definits a través de la mirada, la postura, el vestuari... Però, també juga, hàbilment, amb elements i figurants que ens fan l'ullet, arrodonint amb humor la composició del relat.

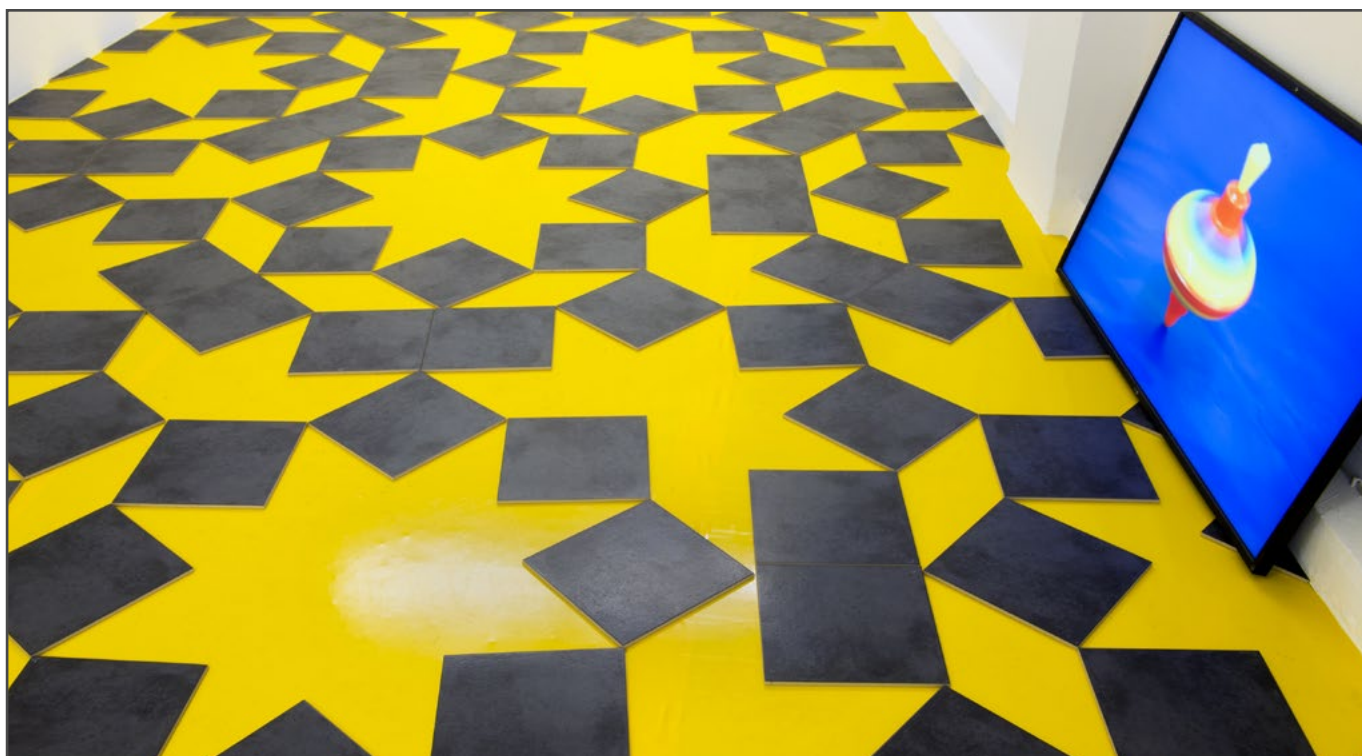
En fa un ús simbòlic del color. Aporta matisos i textures amb aquarel·la i ceres, emfatitzant el to, però deixa que el traç, el dibuix, sigui el més destacable.

Als acudits trobem un treball agosarat i cachondo.

Aquesta exposició va comptar amb 2296 visites.

EXPOSICIÓ: "XXI BIENNIAL D'ART CONTEMPORANI CATALÀ 2018"
GENERALITAT DE CATALUNYA - CANALS GALERIA D'ART - TINGLADO 1
Del 28 de juny al 31 d'agost de 2019

La Direcció General de Joventut de la Generalitat de Catalunya i el Port de Tarragona, exhibeixen aquesta mostra d'art jove, tot mostrant a la ciutat la força dels joves creadors.

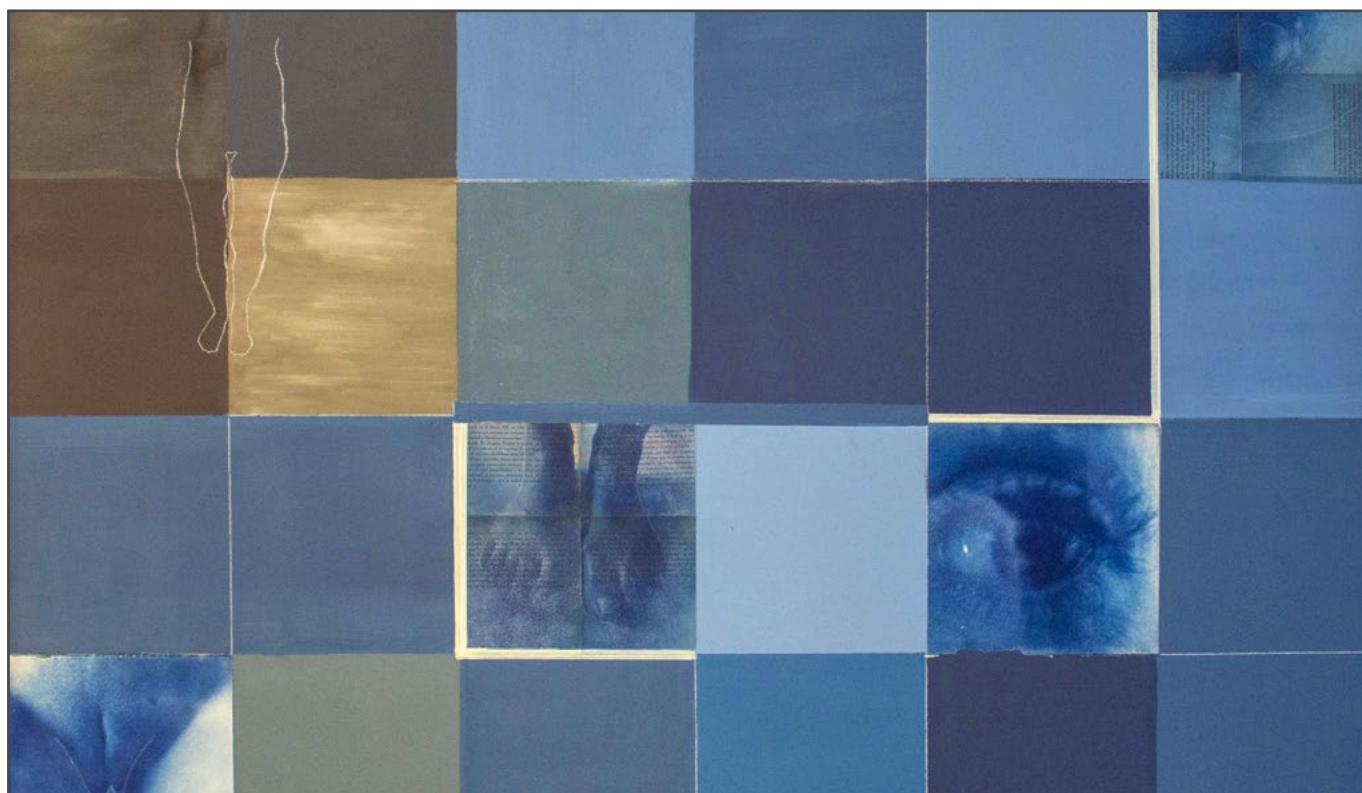
En aquests moments en què la cultura es veu molt afectada per l'actual situació i els artistes joves tenen dificultats per poder mostrar les seves creacions al públic, la Direcció General de Joventut de la Generalitat de Catalunya i el Port de Tarragona es comprometen amb la Biennial d'Art Contemporani Català, que és una exposició itinerant per Catalunya, i l'acullen, com ja ha fet en d'altres edicions, mantenint així viva la flama de l'art emergent i participant en aquest fet descentralitzat de l'art més jove.

Els onze artistes seleccionats provenen de diferents territoris de Catalunya: Guillem S. Arquer (Sant Fost de Campsentelles), Mariona Berenguer (Sant Cugat del Vallès), Irene Bou (Mataró), Adrià Gamero (Olot), Anna Ill (Vilanova i La Geltrú), Carles Llonch (Lleida), Joan Pallé (Lleida), Anna Pascó (Esplugues de Llobregat), Yurian Quintanas (Tona), Eduardo Ruiz (Barcelona) i Sebastián Ruiz (Montcada i Reixach).

Aquesta exposició va comptar amb 1451 visites.

EXPOSICIÓ: "IV CONCURS PINTURA, DIBUIX & GRAVAT"
FUNDACIÓ PRIVADA MÚTUA CATALANA - TINGLADO 1
Del 17 al 29 de setembre de 2019

Per quart any consecutiu, la Fundació Privada Mútua Catalana i el Port de Tarragona sumen esforços per tirar endavant el Concurs de Pintura, Dibuix i Gravàt. La Fundació convoca i organitza el certamen artístic i l'Autoritat Portuària cedeix els espais per acollir i exposar-hi les obres presentades. Totes dues institucions mantenen així l'aposta per la promoció de les manifestacions artístiques i culturals a les comarques de Tarragona.

Aquesta és la quarta edició del concurs de pintura i la tercera edició de la convocatòria específica per a les especialitats de dibuix i gravat. Un certamen nascut a Tarragona i obert a tots els artistes de Catalunya i del conjunt de l'Estat espanyol, que creix en interès per l'augment de les dotacions i l'exposició de les obres seleccionades en un espai magnífic com és el Tinglado 1 del Port. La convocatòria -de temàtica i tècniques lliures- aspira a descobrir nous talents i noves formes d'expressió artístiques.

Aquesta exposició va comptar amb 580 visites.

EXPOSICIÓ: "CAMINS DE RONDA" - XARXA DE MUSEUS MARÍTIMS DE LA COSTA CATALANA TINGLADO 1

Del 8 d'octubre al 8 de desembre de 2019

El Museu Marítim de Barcelona presenta l'exposició Camins de ronda, la mostra està impulsada per la Xarxa de Museus Marítims de la Costa Catalana amb el suport de la Direcció General del Patrimoni Cultural de la Generalitat

Camins de ronda recrea i posa en valor la diversitat paisatgística i social de la xarxa de senders que ressegueix la costa catalana a partir d'un guió elaborat pel geògraf i fotògraf Rafael López-Monné (Tarragona, 1964).

L'exposició inclou cinc àmbits a través dels quals repassa l'origen dels camins de ronda com a espais necessaris d'accés al mar i als recursos naturals com a font de riquesa, l'aprofitament com a línia costanera de protecció d'estranyes i perills procedents del mar, i descriu el caràcter públic i comunitari d'aquests senders de costa malgrat alguns episodis de privatització llargament denunciats pels usuaris, via d'entrada de mercaderies i de contraban, però també punt de trobada amb la natura i el paisatge arran de mar.

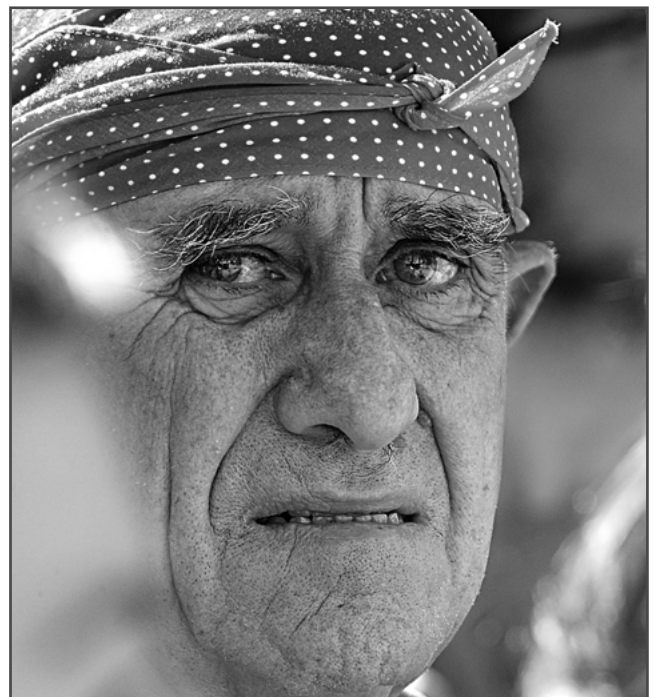
Aquesta exposició va comptar amb 3002 visites.

EXPOSICIÓ: "BASTINT ANHELS" D'ALBERT NEL-LO
TINGLADO 1

Del 19 de desembre de 2019 al 9 de febrer de 2020

Com una amalgama de mans, turmells i colzes, els castells es van bastint i s'acosten al cel per pessigar-ne l'essència i tornar. Tornar a plaça per riure, plorar, xisclar i compartir amb els companys totes les emocions humanes concentrades amb una intensitat de perfum. L'autor ens presenta una selecció d'instants fugaços que ens mostren la força d'una cultura i un país per lluitar, organitzar-se i no defallir. Individualitat i col·lectiu brillen a parts iguals en una simbiosi perfecta. Endinsant-nos-hi, evidenciem com en la gran diversitat humana present en cada construcció, cadascú vetlla per un anhel comú, i ens serveix de model per la vida. Les imatges ens parlen de colles sense importar-nos el color de la camisa, sinó l'esperit del moviment. L'humà perd la por al contacte, al tacte d'altri, per tal d'assolir fites comunes, i, plegats, besar el cel.

Aquesta exposició va comptar amb 697 visites.

EXPOSICIÓ: "ALGO POR LO QUE RECORDAR" D'ELENA OUNDJIAN

TINGLADO 1

Del 20 de desembre de 2019 al 9 de febrer de 2020

Elena Oundjian (1977) de Riudecanyes (Tarragona), después de los años, y de la creación de obras con carácter expresionista, crea una parada en el tiempo, para arriesgar a la creación de una obra ordenada y disciplinada, buscando en ellas una armonía en la luz y el silencio.

En esta exposición hablan en forma de obra, recuerdos, personas, objetos, aficiones y animales casi siempre felinos, buscando en estas transmitir al espectador, momentos, instantes que vagan en los recuerdos.

Algo por lo que recordar y recoger en forma de obra para que no pase al olvido y poder compartir en forma de arte graduando la luz con la que brilla en su interior.

Estos últimos cuatro años de trabajo recopilando en la memoria del artista son el fruto de esta exposición, diferentes temas, figura humana, objetos, felinos, animales, y boxeo.

Una extraña relación envuelve los pensamientos, instantes que quedaron grabados en la mente, personas quien dejaron huella, objetos que abren la puerta de recuerdos, aficiones que admira, y respeto a seres.

Presente esta la luz en cada una de las obras, alumbrando el estado de ánimo que averigua en sí, cada espectador al observarlas.

Aquesta exposició va comptar amb 697 visites.

EXPOSICIÓ: "TARRACO" - MUSEU NACIONAL ARQUEOLÒGIC DE TARRAGONA
TINGLADO 4
Des del 16 de juny de 2018

La nina d'ivori, la Medusa, l'Antínoos, l'emperador Luci Ver... aquestes i les peces més representatives del MNAT es poden veure al Tinglado 4 del Port de Tarragona.

Durant les obres d'adequació del Museu Arqueològic a la plaça del Rei, el Museu Nacional Arqueològic de Tarragona presenta una exposició de síntesi de la història de Tarraco a les instal·lacions del Tinglado 4 cedides pel Port de Tarragona.

Aquesta exposició va comptar amb 14680 visites.

XXVIII EXPOSICIÓ COL·LECTIVA SINDICAT D'INICIATIVA I TURISME DE TARRAGONA REFUGI 1

Del 18 de desembre de 2018 al 17 de febrer de 2019

ARTISTES PARTICIPANTS:

RAMON ARESTÉ MESTRES - MARIA ARMENGOL - ELENA BADIU - ANTONI H. BLASCO
JOAN VICENT CARLES OLIVAS - JOSEP CEBRIÁN - MARIA DEL CARME COROMINAS
JOANA GAVALDÀ SAMPER - JOSEP M. GAVALDÀ SAMPER - MIQUEL GOMÀ
ANGELINA HUGUET CATALÀ - SÁNCHEZ IRANDO - SANTIAGO ISLA - TERESA LAMPREAVE
ETHEL MARTÍ ESTRADA - AVEL MUÑOZ - MARÍA ÁNGELES PLAZA - ANA SOLDEVILA
GEMMA SOLÉ PEDROL - JOSEP M. SOLÉ PEDROL - MONTSE TEJADA - ANTONI TOMÀS TORNÉ
PERE FRANCESC VIDAL SALOMÓ

Aquesta exposició va comptar amb 1732 visites.

EXPOSICIÓ: "MOSTRA BONSAIS SOSHUN 2019" ASSOCIACIÓ TARRAGONA BONSAI REFUGI 1

Del 11 al 14 d'abril de 2019

Dijous 11: A les 19:30h Inauguració oficial de Les Jornades de Bonsai "SOSHUN 2019" i de la XXIII Trobada d'Entitats de Bonsai de Catalunya. Homenatge al Sr. Lluís Amenós, un dels fundadors de l'Associació de Bonsais de Tarragona.

Divendres 12: De 9:30h a 13:30h Tallers individuals dirigits pel mestre en TAKEO KAWABE. De 16:30h a 19:30h Conferència / Demostració a càrrec del mestre en TAKEO KAWABE amb 2 exemplars de sabines de l'Associació Tarragona Bonsai. (Entrada lliure i gratuïta).

Dissabte 13: De 10:00h a 13:50h i de 16:00h a 19:50h Mercadet de bonsais, prebonsais, ceràmica, eines, tauletes i diferents productes... De 9:30h a 13:30h Tallers individuals dirigits pel mestre en TAKEO KAWABE. D'11:30h a 13:00h Tallers i demostració d'IKEBANA (Tradicional art floral japonès), dirigits per Josefina Espallargas. (Entrada lliure i gratuïta). De 16:30h a 19:00h Conferència / Demostració a càrrec del mestre TAKEO KAWABE amb exemplars de sabines d'en THIERRY FONT. De 19:00h a 19:50h Acte d'homenatge a THIERRY FONT. A les 21:30h Sopar commemoratiu de les Jornades de Bonsai "SOSHUN 2019".

Diumenge 14: De 10:00h a 13:50h i de 16:00h a 19:50h Mercadet de bonsais, prebonsais, ceràmica, eines, tauletes i diferents productes... De 9:30h a 13:30h Tallers individuals dirigits pel mestre en TAKEO KAWABE. De 10:30h a 12:15h Conferència sobre "Nutrició en bonsais", a càrrec d'en Juan José Pardo, responsable del manteniment de la col·lecció del Jardí Botànic de Barcelona. De 12:00h a 13:30h Reunió de la Coordinadora d'Entitats de Bonsai de Catalunya. De 16:30h a 18:00h Conferència / Demostració a càrrec del mestre en TAKEO KAWABE en un exemplar de teix de l'Associació. (Entrada lliure i gratuïta). De 18:00h a 19:30h Comentari guiat de l'exposició a càrrec del mestre en Takeo Kawabe. (Entrada lliure i gratuïta). A les 20:00h Clausura de les exposicions i finalització de les activitats de les Jornades de Bonsai.

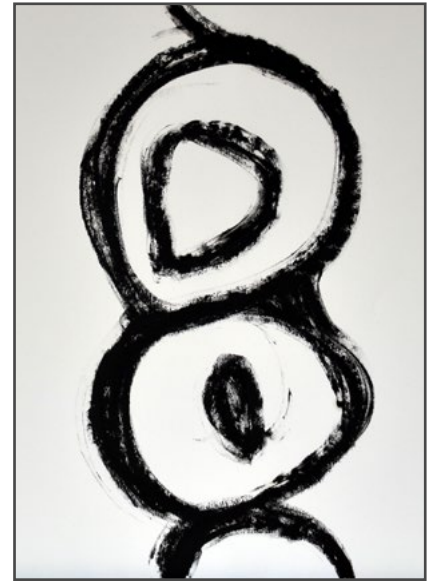

Aquesta exposició va comptar amb 860 visites.

EXPOSICIÓ: "TELOS" DE CARME PORTA

REFUGI 1

Del 3 de desembre de 2019 al 31 d'agost de 2020

"Telos" explora la representació de la natura a través d'un diàleg entre el visible i invisible.

L'objectiu de l'exposició parteix de l'observació directa de la natura i de la memòria com aquella experiència personal, que es desplaça de manera constant i sorprenent a través del laberint de la vida, amb la finalitat única de trobar el lloc que ens correspon. Paral·lelament, "Telos", en el món grec, apel·la a la màxima virtut, aquella que genuïnament humana reivindica el nostre destí, això és la capacitat d'autorealitzar-se amb plenitud, procés en continu estat de canvi que implica prendre decisions a cada instant i donar resposta al que volem ser i què volem dir.

L'exposició consta de quatre apartats:

- Aproximació a la natura sota l'òptica impressionista.
- La natura entesa com una manera de pensar el temps.
- La percepció del món natural com aquell soroll de fons o aquell fluid que relaciona unes coses amb les altres.
- Representació de l'invisible a través del diàleg que s'estableix entre les formes belles i la seva indeterminació.

Aquesta exposició va comptar amb 2154 visites.

DIVERSES ACTIVITATS PORT-CIUTAT

CAVALCADA DE REIS

CONCERT CAMARA MUSICAE

CONCURS FEM MATEMÀTIQUES

CURSA SOLIDÀRIA URV

DIVERSES ACTIVITATS PORT-CIUTAT

MARATÓ DE JAZZ

CONCURS MESTRES ROMESCAIRES

CONCURS ORNITOLÒGIC

MARATÓ PORT DE TARRAGONA

DIVERSES ACTIVITATS PORT-CIUTAT

MASTER CLASS DE IOGA

NIT DE LA LLENGUA CATALANA

TROBADA INFANTIL D'ESPLAIS

TROBADA INFANTIL D'ESBARTS

DIVERSES ACTIVITATS PORT-CIUTAT

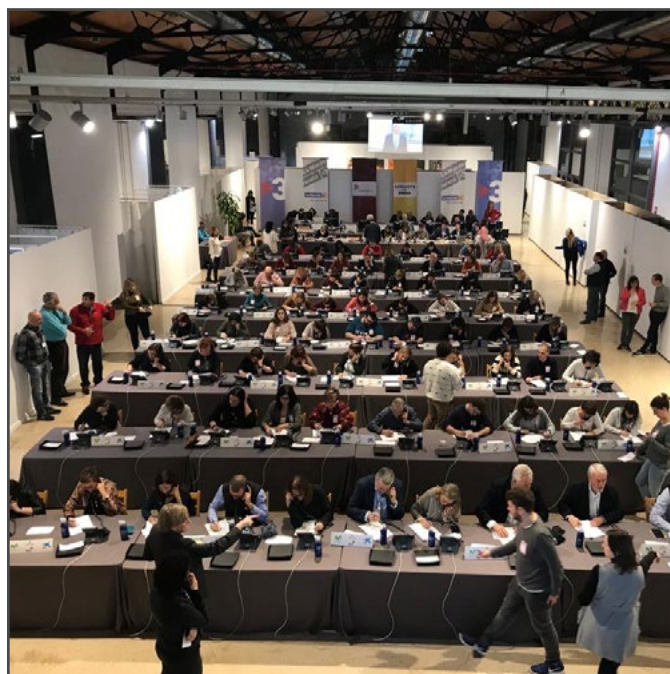
TRIATLÓ PORT DE TARRAGONA

PRESENTACIÓ REVISTA FET A TARRAGONA

NITS D'ESTIU AL SERRALLO

LA MARATÓ DE TV3

4 Fons d'Art del Port de Tarragona

Fondo de Arte del Port de Tarragona

El mes de juny de l'any 1986 va ser quan es va obrir el Moll de Costa a la ciutat de Tarragona. Per fer-ho possible, es van haver de rehabilitar els antics tinglados d'aquest moll i es van destinar, principalment, a activitats culturals, socials i d'esbarjo. També es van fer obres d'urbanització del Moll de Costa i, amb els anys, s'hi va anar afegint també els magatzems que anomenem refugis.

A partir de l'any 1988, al Tinglado 2 del Moll de Costa, es van iniciar una sèrie d'exposicions amb una línia molt clara i trencadora, que ha fet que el Port de Tarragona i la nostra ciutat fossin, per aquest motiu, coneguts i reconeguts arreu. Els treballs que s'hi han mostrat han estat sempre referents de l'art contemporani amb marcades línies conceptuals. De fet, va ser amb la primera exposició col·lectiva, "Culminació d'un entorn", quan el Fons d'Art del Port de Tarragona va començar a caminar, amb la donació de la peça La distància més curta de l'artista Perejaume.

Aquests darrers anys, el Port de Tarragona, mitjançant el Centre d'Estudis Marítims i d'Activitats del Port de Tarragona (CEMAPT), ha anat gestionant aquests espais, dotant-los d'una intensa activitat cultural i social que ha merescut el reconeixement del públic i de la crítica.

Durant aquests anys, molts artistes han fet donació d'obres i treballs que, dia a dia, engrandeixen aquest fons, i actualment el fons està integrat per una vuitantena de peces. Cal subratllar que s'hi troben representades diverses disciplines: escultura, fotografia, gravat, etc., però sobretot en destaca la pintura. Diversos són també els estils que la conformen, tant figuratius com els que podem considerar dins l'abstracció lírica o geomètrica.

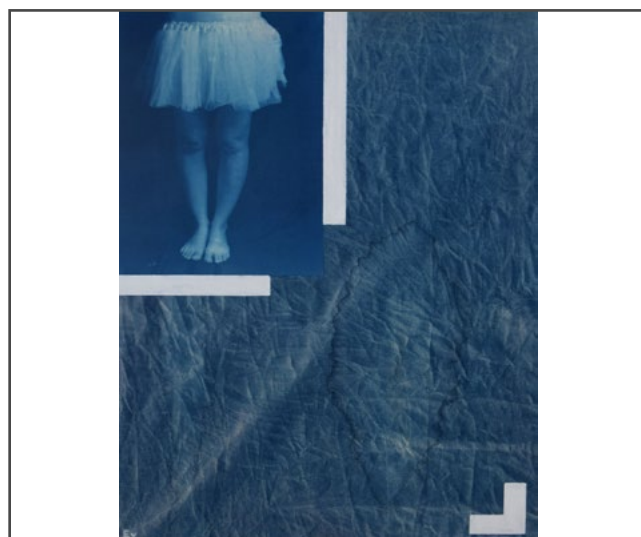
La intenció del Port de Tarragona sempre ha estat fer pedagogia i apropar la cultura i l'art al públic.

Al llarg d'aquest exercici s'ha continuat treballant en la catalogació, classificació i conservació de totes les peces que formen part del Fons.

Relació de les obres que els artistes han cedit enguany per al Fons d'Art del Port de Tarragona:

MOLL DE COSTA
Juan Varea
Oli sobre aglomerat

ME VOY
Eduard Virgili
Collage, acrílic i ferrocianur
2n premi del Tercer Concurs de Pintura, Dibuix i Gravats
de la Fundació Privada Mútua Catalana

FEM VISIBLE EL FONS D'ART DEL PORT

Per tal de fer visible el nostre Fons d'Art, podem gaudir de l'espai expositiu situat al vestíbul de l'edifici del Port de Tarragona (passeig de l'Escullera, s/n) i que es pot visitar en horaris d'oficina. Trimestralment es van canviant les obres exposades amb la finalitat de donar a conèixer a poc a poc la nostra col·lecció.

Temporada primavera 2019
Juan Varea

Temporada estiu 2019
Ernest Descals

Temporada tardor 2019
Eduard Virgili

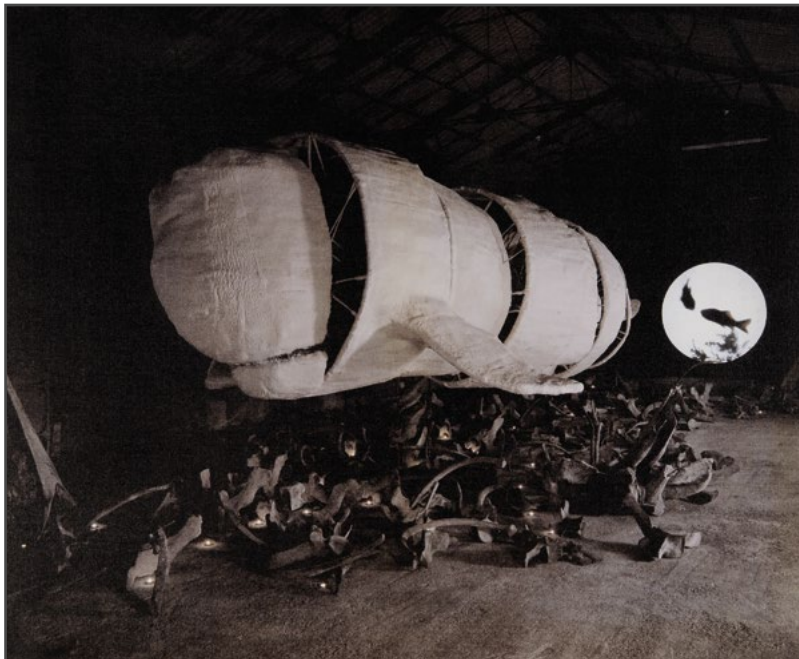
Temporada hivern 2019
Javier Álvaro

SALA D'ESPERA DE L'EDIFICI DEL PORT DE TARRAGONA

Des del mes de setembre de 2017, a la sala d'espera del Port de Tarragona podem contemplar aquestes obres del nostre fons. Una iniciativa amb intenció que tingui continuïtat.

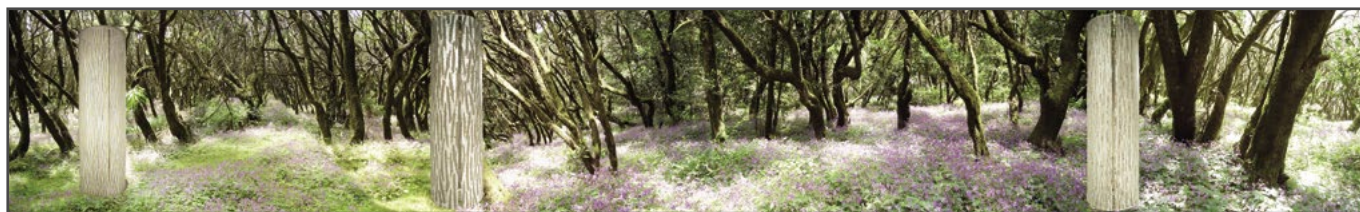

MOBY DICK - 1 amb motiu de la
instal·lació MOBY DICK
JOAN FONTCUBERTA
Impressió digital sobre tela
1995

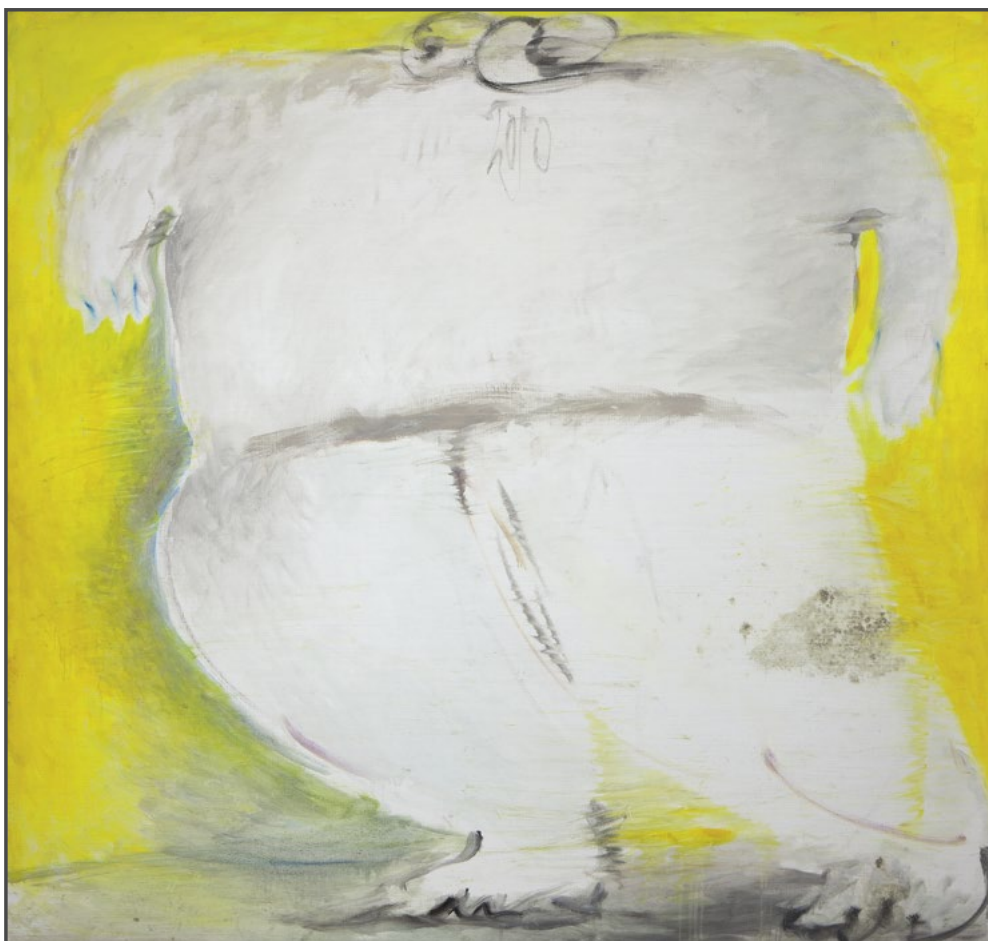

MOBY DICK - 2 amb motiu de la
instal·lació MOBY DICK
JOAN FONTCUBERTA
Impressió digital sobre tela
1995

CERCANT EL MILLOR INDRET ON CRÉIXER
DOLORS PUIGDEMONT
Composició digital de 9 fotografies realitzades mitjançant
càmera fotogràfica domèstica a les illes Canàries
i a l'estudi de l'artista de Sant Feliu de Llobregat
2006

IN LUCE 2
SONIA CISCATO
Oli sobre tela
2010

El mes de junio del año 1986 fue cuando se abrió el Moll de Costa a la ciudad de Tarragona. Para que fuera posible se tuvieron que rehabilitar los antiguos tinglados de este muelle, destinándolos principalmente a actividades culturales, sociales y de recreo. También se hicieron obras de urbanización del Moll de Costa y con los años se fueron añadiendo también los almacenes que denominamos refugios.

A partir del año 1988, en el Tinglado 2 del Moll de Costa, se iniciaron una serie de exposiciones con una línea muy clara y rompedora, que han hecho que el Port de Tarragona y nuestra ciudad fueran, por este motivo, conocidos y reconocidos en todo el mundo. Los trabajos que se han mostrado han sido siempre referentes del arte contemporáneo con marcadas líneas conceptuales. De hecho, fue con la primera exposición colectiva, "Culminació d'un entorn", cuando el Fondo de Arte del Port de Tarragona comenzó a caminar, con la donación de la pieza La distància més curta del artista Perejaume.

Durante estos últimos años, el Port de Tarragona, mediante el Centro de Estudios Marítimos y de Actividades del Port de Tarragona (CEMAPT), ha ido gestionando estos espacios dotándolos de una intensa actividad cultural y social, mereciendo el reconocimiento del público y de la crítica.

Durante estos años, dependiendo siempre del tipo de muestra, muchos artistas han hecho donación de obras y trabajos que día a día engrandecen este fondo y que actualmente está integrado por unas ochenta piezas. Se ha de subrayar que entre ellas se encuentran representadas diversas disciplinas: escultura, fotografía, grabado, etc., pero sobre todo destaca la pintura. Los estilos que la conforman son diversos, tanto figurativos como los que podemos considerar dentro de la abstracción lírica o geométrica.

La intención del Port de Tarragona siempre ha sido hacer pedagogía y acercar la cultura y el arte al público.

En el transcurso del presente ejercicio se ha continuado trabajando en la catalogación, clasificación y conservación de todas las piezas que forman parte del Fondo.

HAGAMOS VISIBLE EL FONDO DE ARTE

Para hacer visible nuestro Fondo de Arte, contamos con el espacio expositivo situado en el vestíbulo del edificio del Port de Tarragona (passeig de l'escullera, s/n) y que se puede visitar en horario de oficina.

SALA DE ESPERA DEL EDIFICIO DEL PORT DE TARRAGONA

Desde el mes de septiembre de 2017, en la sala de espera del Port de Tarragona podemos contemplar estas obras de nuestro fondo. Una iniciativa con intención de que tenga continuidad.

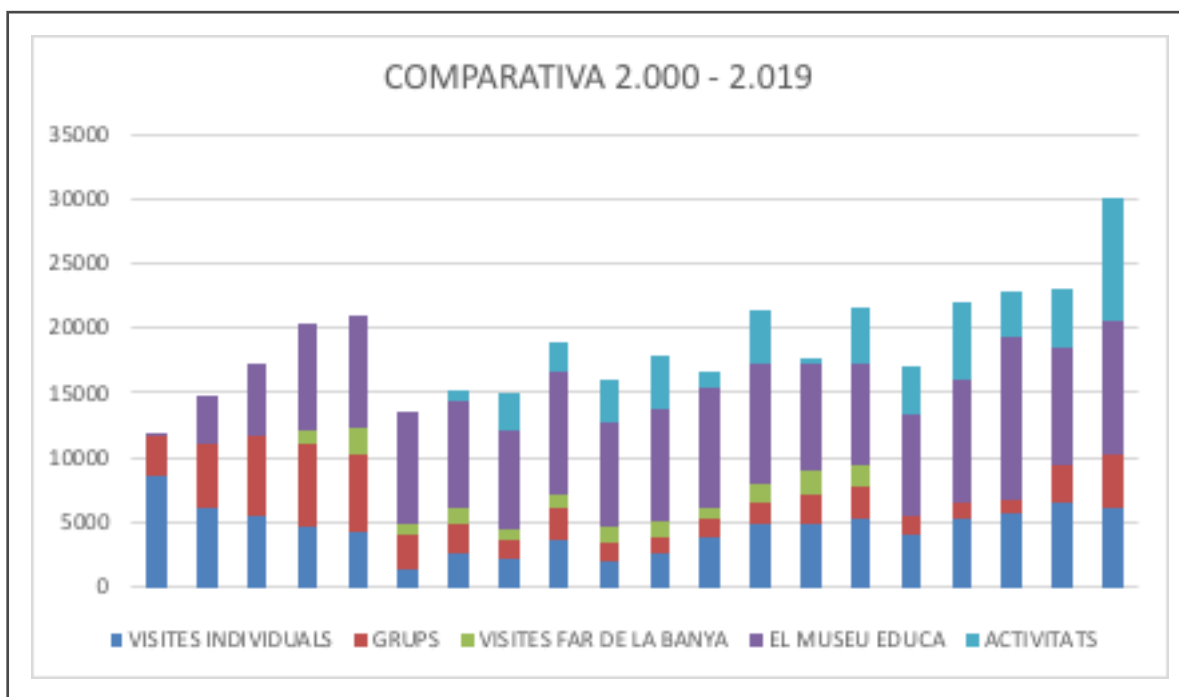
5 Museu del Port de Tarragona

Museo del Port de Tarragona

Cal destacar en aquest any 2019 dos fets importants per a la història del Museu del Port. El primer, haver assolit els 30.126 usuaris, xifra rècord d'ençà que va obrir les seves portes al públic l'any 2000; i, el segon, la presentació del projecte de rehabilitació de l'edifici i de la nova museografia que es portarà a terme durant l'any 2020 per tal que, la seva inauguració, sigui l'acte de cloenda de la programació per celebrar els 150 anys de la Junta d'Obres del Port de Tarragona, que ha començat a finals d'aquest any.

Pel que fa als usuaris, aquests han participat visitant l'exposició permanent o realitzat alguns de la diversitat d'actes o activitats programades per al públic general, familiar o escolar.

L'increment notable de participants s'ha traduït, també, a les visites i als grups d'estudiants, mantenint la fidelitat del públic usuari a la nostra agenda anual d'activitats, ampliada amb una nova activitat en període estival, dins de les **Nits del Museu del Port: Descobrint les Amèriques** amb Miquel Ballester, comerciant medieval tarragoní que va iniciar la comercialització del sucre des d'Amèrica, convertint-se aquest producte en l'or blanc d'aquell període.

Cal remarcar com a fet a destacar de la programació anual, la celebració de jornades d'estudi vinculades al món marítim al mateix Museu participant-hi com a ponents i/o organitzadors; l'Institut Social de la Marina i el Servicio Público de Ocupación Estatal, va dur a terme, el 9 de maig, les **IV Jornades sobre el sector pesquer i aquícola** sota el títol Dones a la mar: experiències, taula rodona, xerrades formatives van completar la jornada que va comptar amb la conferència inaugural a càrrec de la responsable del Museu que va fer una visió històrica del treball de la dona vora mar.

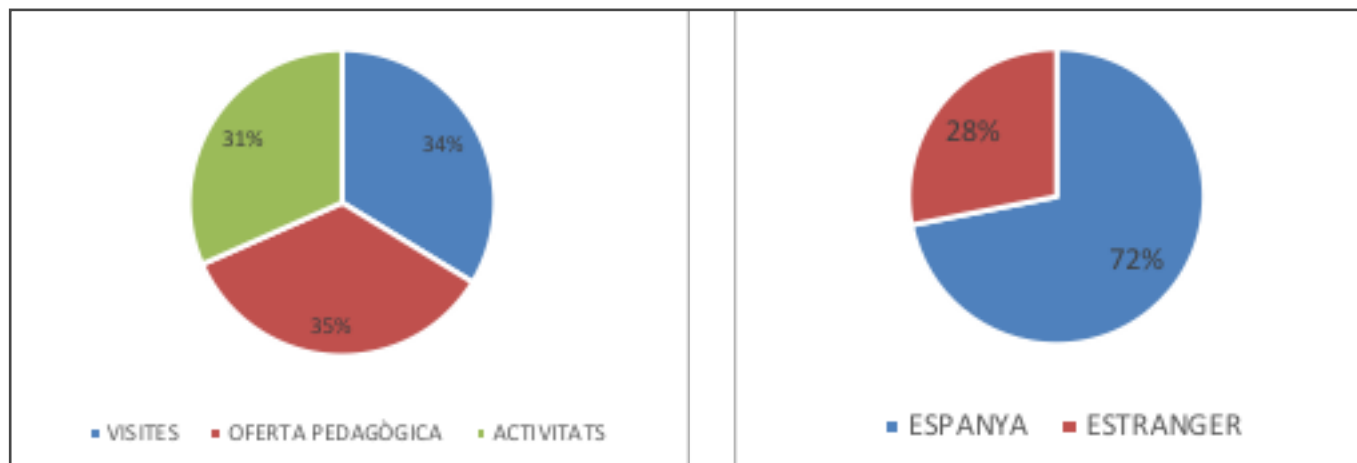
Al mes de novembre, concretament del 21 al 23, vam acollir les **XI Jornades d'Arqueologia Industrial de Catalunya**, amb el títol *Patrimoni portuari i de les indústries vinculades als ports*. Aquesta trobada, organitzada per l'Associació del Museu de la Ciència i de la Tècnica i d'Arqueologia Industrial de Catalunya, el Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya i el propi Museu del Port juntament amb el Port de Tarragona, va ser

la primera vegada que es dedicaven a temàtica de ports i que es realitzaven a Tarragona. Amb un total de 200 assistents es van presentar una cinquantena de comunicacions en matèries com difusió i protecció del patrimoni marítim; edificis i equipaments; indústries i serveis; infraestructures i miscel·lània. Des del Museu s'hi ha participat en una comunicació sobre un

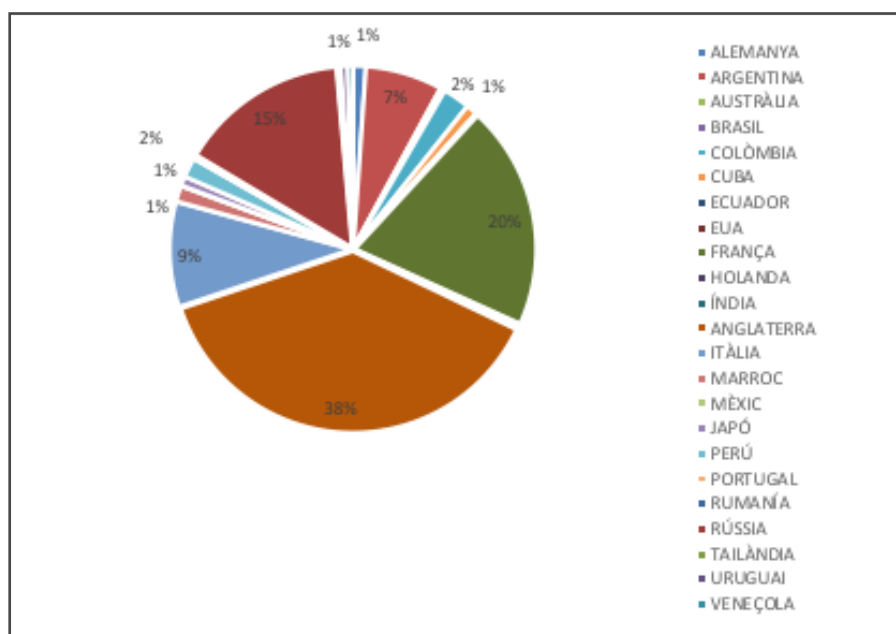
2.019	VISITES			OFERTA PEDAGÒGICA	ACTIVITATS		TOTAL
	INDIVIDUALS	GRUPS	GUIADES	EL MUSEU EDUCA	MUSEU	ENTITATS	
GENER	313	180	33	246	103	176	1051
FEBRER	385	218	156	801	37		1597
MARÇ	455	210	723	2515	161	63	4127
ABRIL	685	206	287	2268	205	3293	6944
MAIG	850	256	188	1686	454	107	3541
JUNY	468	553	278	1063	141	42	2545
JULIOL	588	70	8	184	182	75	1107
AGOST	639	47			214		900
SETEMBRE	444	40	40	63	122	21	730
OCTUBRE	495	110	87	738	660	56	2146
NOVEMBRE	430	82	88	797	294	227	1918
DESEMBRE	347	196		94	2834	49	3520
	6099	2168	1888	10455	5407	4109	30126

projecte de recerca d'un model de vapor tarragoní mitjançant la seva construcció i història, així com amb la conferència de cloenda sobre la preservació del patrimoni portuari de Tarragona des del Moll de Costa, marca cultural del port tarragoní. Ambdues intervencions van anar a càrrec de la responsable del Museu, Mercè Toldrà.

Les procedències del públic en general que ens ha visitat al llarg de l'any, ha estat d'un 72% vinculat al territori espanyol, del qual un 80% prové de Catalunya, seguit per Aragó i la comunitat de Madrid. El 28% restant correspon a públic estranger, destacant amb un 38% la procedència

des d'Anglaterra i seguit per França i Argentina, aquests primers països habituals entre els visitants del Museu.

Quant a les activitats generals del Museu hi han intervingut 5.407 assistents, els quals han gaudit d'una oferta variada i orientada a un públic transversal per tal que hi puguin participar, col·lectivament, diferents trams d'edat. Hi destaquem:

- **Els Diumenges al Museu**, amb les visites teatralitzades orientades al públic general *La llum de la mar* i *Treballant al moll*; les guiades per conèixer el barri pesquer del Serrallo i l'exposició permanent del Museu, així com *Vine al Museu i pesca la història*, activitat familiar per tal que petits i grans s'apropin junts a la història del Port de Tarragona de la mà de Joan, el Seitonet, protagonista d'un dels contes de la col·lecció *Petit Museu*, creada conjuntament entre la Biblioteca Pública i el Museu. També, orientat als infants, es va dur a terme el contacontes *G.P.S. (gegants, pirates i sirenes)* a càrrec Mon Mas, amb força èxit de públic, implicant a part dels assistents per participar de la narració.

- Dins dels actes del **XXI Festival romà de Tarraco Viva**, la segona quinzena de maig, sota el lema de la ciutat romana i el món urbà en el Mediterrani clàssic vam realitzar l'activitat teatralitzada *Tiberius, comerciant pel Mare Nostrum*, organitzada conjuntament amb el MNAT a

més de participar a la Fira de *Roma als Museus del Món* al Camp de Mart amb un estand compartit pels Museus tarragonins d'Història, Nacional d'Arqueologia i del Port. Una proposta produïda per Taleia Cultura amb el nom de *L'Odissea*, ens va permetre presentar un espectacle de dibuix en transformació al voltant del poema d'Homer, fet que va ser compartit pel públic amb entusiasme per la seva dinàmica activa.

- **El Dia Marítim Europeu, el Dia Internacional dels Museus i la Nit dels Museus**, celebrats el 17 i 18 de maig respectivament, van apropar a més de 500 persones a gaudir de diverses activitats. *L'Observatori Blau* va permetre al públic familiar conèixer el món de la pesca i la subhasta en directe a la Llotja del Peix; el *Viatge a la Constel·lació Museu*, activitat conjunta programada pels museus i sales d'art de Tarragona amb el lema de les tradicions, va ser el fil conductor de cada una de les peces icòniques escollides pels Museus i Sales d'art participants en aquesta programació. Enguany, hem incorporat a **la Nit dels Museus**, una proposta pels més petits, **La Petita Nit dels Museus**, compartida amb el MNAT (des del mes de Juny va obrir la seva exposició de síntesi al Tinglado 4 i aquest fet ens permet col·laborar en diferents propostes culturals) i orientada al públic infantil oferint tallers de manualitats, conta contes i gimcanes per l'espai expositiu del nostre Museu.

- **Les Nits del Museu del Port** ha vist ampliada l'oferta de visites teatralitzades amb la presentació de *Descobrint les Amèriques*, en la qual Miquel Ballester, l'amic tarragoní de Cristòfol Colom, ens transporta a finals del segle XV per mostrar-nos la seva vessant de comerciant, a la vegada que ens explica el comerç pel Port de Tarragona al llarg de la història.

- Agost i setembre celebrem les Festes Majors de Tarragona i, un cop més, ens hem afegit al programa d'actes de la nostra ciutat on les visites teatralitzades de Tiberius Claudius Amiantus, el mercader de vi romà, permet compartir els seus coneixements del comerç pel mare Nostrum a més de 300 assistents en aquesta activitat, conjunta, amb el Museu Nacional Arqueològic.

- Per a les **Jornades Europees de Patrimoni**, a primers d'octubre, vam mostrar al públic la història del barri pesquer pels carrers del Serrallo, amb una visita guiada acompanyada d'una passejada en barca per l'interior del Port.

A banda de la programació habitual, s'han realitzat altres activitats en col·laboració, entre elles, amb el Museu Marítim de Barcelona i Port Tarraco fent-se visites, al mes d'abril, al Pailebot Santa Eulàlia aprofitant la seva estada al moll de Costa mentre portava a terme el recorregut de la **III Regata Catalunya al través. La vela com a escola de vida**. El vaixell insígnia del Museu Marítim de Barcelona va rebre en aquesta estada al nostre port un total de 3.240 visitants. El 5 d'octubre participarem en la jornada organitzada per l'Associació de Dones de la Mar a Barcelona amb el títol *La Dona en el món de la pesca i l'aqüicultura a la Mediterrània Occidental*, on des del Museu aportarem a l'acte la presentació històrica explicant el paper de la dona a la mar en l'àmbit català.

- A la primera quinzena de novembre, la **XXIV Setmana de la Ciència**, amb diferents lemes d'actuació, ens van permetre apropar al públic, la gastronomia del Serrallo amb un taller de nova creació *Fem ranxet!* a càrrec de Xavier Veciana, cuiner del restaurant Balandra, en el qual els assistents participaven a la cuina del restaurant de les explicacions i de la cocció del ranxet en directe, amb degustació final. Per a les escoles, el taller interactiu Mare Nostrum els va apropar a descobrir la problemàtica de la contaminació a la mar.

L'espai **Compartint la mar amb...**, ubicat al vestíbul del Museu i dedicat a les exposicions de petit format, va mostrar fins al mes d'abril una exposició de vaixells representats per tres models que exemplificaven l'activitat pesquera, comercial i industrial del nostre Port: Un model de pesca, amb una embarcació dels antic bous amb vela llatina cedit

al Museu per la família del modelista Carreras; el remolcador del modelista Matías González representant la tipologia de vaixell portuari, i un tanc químic realitzat per Modelos Navales Riera donant imatge a la part comercial portuària. De maig a setembre vam compartir-ho amb el diari de navegació de Rafael Moragas i de Tavern cedit per l'Arxiu Històric Provincial de Tarragona que va complementar la donació d'objectes d'un particular. La darrera mostra de l'any la vam compartir amb els pràctics del Port de Tarragona, mostrant les fotos realitzades per Marc Vela Mateo en el desenvolupament de la seva feina de pràctic i que dona a conèixer, habitualment, al perfil d'instagram de la Corporació de Pràctics del Port amb el nom de Tarragonapilots. D'aquesta manera il·lustrarem les tasques d'un dels oficis més antics dels ports i que permete entrar i sortir de port als grans vaixells a la vegada que exposavem al públic aquest ofici, prioritari a la comunitat portuària.

Quant a aquestes exposicions de petit format hem encetat, enguany, un préstec temporal a l'Hospital Sociosanitari Francolí de Tarragona per tal que es pugui mostrar a la vitrina que

tenen al vestíbul i així ser contemplat per usuaris i visitants del centre temàtiques de la mar de concursos d'instagram del Museu o de vestimenta, imatges antigues del port...

Pel que fa a les exposicions de gran format, hem dut a terme al Tinglado 1 del Moll de Costa **Camins de Ronda**, del 8 d'octubre al 8 de desembre. La Xarxa de Museus Marítims de la Costa Catalana, a la qual pertanyem, ens va facilitar l'esmentada exposició que vam programar amb activitats al seu voltant per mostrar els valors patrimonials d'uns camins que tenen uns mateixos orígens però funcionalitats complementàries. Els continguts proposen un recorregut per la diversitat de paisatges i maneres de viure d'uns senders que uneixen la costa catalana. Vinculades a aquesta mostra es van realitzar activitats com les conferències "Camins de ronda: dels pirates als pintors", a càrrec de Rafel López-Monné, comissari de l'exposició; "Rastres i senyals. Indicis per reconèixer la fauna mediterrània" amb Ferran Aguilar, fotògraf i divulgador de la natura o "La història verda de la costa de Tarragona a través de les seves herbes: de la cultura grega a la cuina més sofisticada", d'Evarist Marchs, botànic i guia de natura a més de programar-se sortides complementàries a les xerrades per conèixer la flora i fauna del camí de ronda de Tarragona in situ i, de portar a terme, amb el Grup Senderista del Port de Tarragona, la ruta del camí de ronda de Salou a la Pineda. Els participants totals a l'exposició i activitats va ser de 2.725 persones.

La col·laboració amb la Biblioteca Pública de Tarragona ha continuat al llarg de l'any i s'ha ampliat amb la participació en el **Pla Educatiu d'Entorn**, exemple pràctic que l'educació i l'ensenyament es conformen en la interrelació entre l'escola i la ciutat. Amb la proposta de conèixer el barri pesquer ens vam apropar a 349 escolars, els mesos d'abril i maig, els quals participaren en diverses activitats vinculades al barri del Serrallo com la lectura i les rutes literàries

per als alumnes de l'ESO. Les escoles treballaren la història del barri amb la col·lecció de contes de la Biblioteca-Museu que expliquen vivències de la gent serrallenca. La col·laboració d'aquesta activitat va acabar amb un aplec on es mostraren els treballs realitzats, a la pèrgola del mateix barri que compta amb l'assistència del president del Port, Josep M. Cruset i els directius del departament d'Ensenyament de la Generalitat a Tarragona.

El Serrallo vist pels escriptors. Una ruta literària, en la seva XV edició, va continuar comptant amb força públic, una vegada més, per passejar pels llocs més emblemàtics del barri dels pescadors que els escriptors han recreat en els seus llibres. També a l'estiu vam recuperar un acte conjunt amb la Biblioteca i que havíem deixat de programar l'any 2014: **La VII Nit Literària al far de la Banya**, on diversos representants d'institucions culturals tarragonines

que commemoraven aniversaris com la Cooperativa Obrera Tarraconense, la Reial Societat Arqueològica, l'Arxiu Històric Provincial... foren els lectors dels textos relacionats amb la nostra mar encapçalats pel president del Port, Josep M. Cruset, en les lectures. L'acompanyament musical va anar a càrrec de Guillem Vellvé amb una assistència de 150 persones a l'esplanada del Far de la Banya.

Al mes d'octubre vam iniciar la 10a edició d'**El mar bressol de contes. Contes des del bressol** amb un total de 254 assistents a les diverses activitats. *Ballmanetes*, dedicat a famílies amb infants de 2 a 4 anys, ens va portar *Cua de peix*, adaptació d'un conte sicilià de la mà de Sílvia Palazón. Les famílies amb infants a partir de 6 anys van gaudir de la subhasta en directe a l'*Observatori Blau* i de l'*Hora del conte* a càrrec d'Assumpta Mercader amb els seus *Éssers d'aigua i marins estranys i catalans*. La programació es va completar amb les activitats realitzades a la sala Infantil de la Biblioteca: El conte-taller *El Serrallo en blanc i negre*, i el contacontes de Josep, *el llucet, pescador de palangre*. Una de les arts menors del Serrallo, ambdós a càrrec d'Imma Pujol, i el taller de ciència La tortuga babaua a Tarragona a càrrec de Txiqui López.

La sala d'actes del Museu ha estat utilitzada per a entitats i grups, tant interns com externs. La Xarxa de Museus Marítims de la Costa Catalana, la Càtedra de Turisme i Hoteleria, la Societat de Pescadors de Canya o la Societat d'Exploracions Submarines de Tarragona han realitzat reunions i assemblees a les nostres instal·lacions a més de les Jornades d'estudi ja esmentades al principi d'aquesta memòria. Per part de Museu també hem participat amb activitats del món marítim fora de les instal·lacions del Museu; així al mes de març participarem en la presentació de l'Opuscle del Pas de la Presa de Jesús de la Confraria de Pescadors al Tinglado 1 del Moll de Costa. Mercè Toldrà, responsable del Museu va centrar la seva xerrada en les seves vivències amb els pescadors del Serrallo; Al mes de juny, amb altres membres de l'Associació de Museus del Mediterrani participarem en la població croata de Betina del 25è congrés de Museus Marítims de la Mediterrània, i al novembre amb la Xarxa de Museus Marítims de la Costa Catalana formarem part del viatge de formació als museus marítims francesos a la zona de Burdeaux així com participarem de diferents jornades de formació per a tècnics de Museus al Museu Marítim de Barcelona.

La programació **El Museu Educa** ha suposat la participació de 10.455 escolars (35% de l'assistència total al Museu) que han treballat i gaudit de la nostra oferta didàctica. L'activitat més sol·licitada dins de la proposta del Museu ha estat l'*Observatori Blau* amb 2.951 alumnes, seguida de *Coneguem el Port* la qual apropa als nois i noies el dia a dia del Port de Tarragona amb 2.137 usuaris. Ambdues activitats estan adaptades a tots els nivells educatius i per aquest

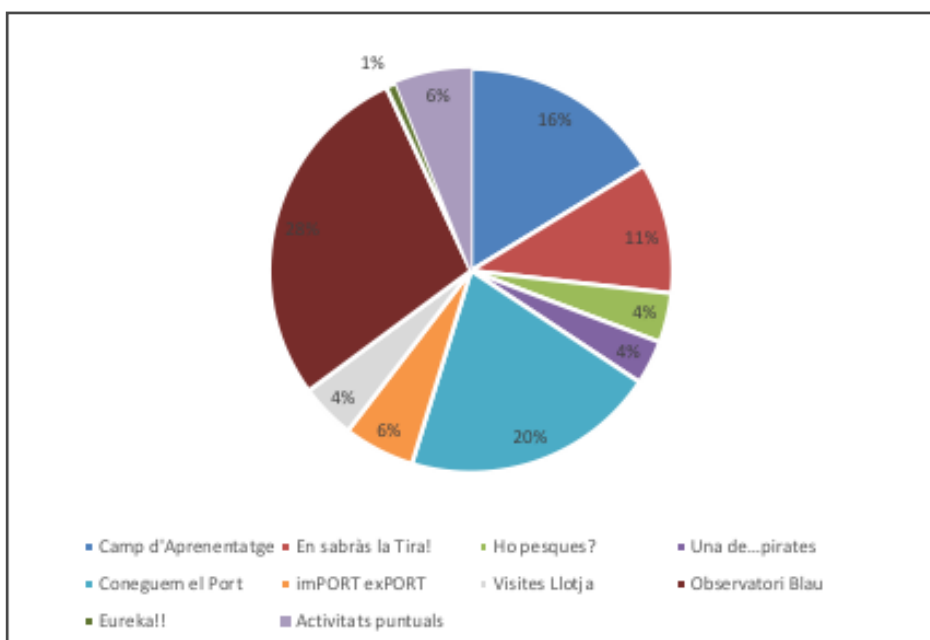

motiu la demanda per part dels docents és elevada.

Pel que fa als nivells educatius Educació Primària representa el 47% de l'assistència total, seguida d'Educació Secundària amb un 27% i Infantil amb un 13%. A l'estiu el sector del lleure segueix realitzant les nostres activitats més lúdiques i aquest curs quasi 400 nois i noies de diverses escoles

europeses s'han acostat al nostre Port mitjançant activitats al Museu.

Hem continuat amb les activitats específiques com **Nadal i Setmana Santa al Museu**, creades i orientades a les famílies per cobrir les demandes d'activitats d'oci als períodes de vacances escolars. Les festes nadalenques ens van portar

La mar de contes i rondalles, explicant històries amb gust de mar i amb la Marta Gorchs vam gaudir de l'espectacle *Glups* pels nens i nenes fins a 3 anys. Per Setmana Santa els contes del Serrallo, protagonistes de la col·lecció *Petit Museu*, esdevingueren el fil conductor d'una nova activitat creada pels becaris de Pedagogia de la URV, adaptada al sector del lleure i d'Educació Infantil, arribant també a la Llar d'Infants del nostre barri. Els nanos pescadors petits també ens van permetre participar de la festa amb l'activitat Vols fer de nano?, comptant amb la col·laboració

de l'Associació dels Portants dels Nanos Nous de Tarragona.

Sant Jordi amb les escoles aquest any s'ha obert a les Llar d'infants, realitzant el taller d'ex-libris per als nens i nenes de 2-3 anys, adaptant-se als més petits per primera vegada. Com ja hem explicat anteriorment, col·laborant amb el Pla d'Entorn de

la ciutat, s'ha adaptat la Ruta literària als nois/es d'Educació Secundària i els hem acostat al barri del Serrallo.

La procedència dels escolars segueix essent, majoritàriament, del Tarragonès amb un 45% del total, seguit del Baix Camp amb un 32% i el Segrià amb un 10%. Com ja hem dit, els estudiants estrangers segueixen visitant les nostres instal·lacions, formant un 4% amb diverses procedències com França, Alemanya, Anglaterra i Bielorússia.

La incorporació més notable a l'exposició permanent del Museu ha estat el model del vapor Mont-Sant, el qual es va inaugurar l'11 de novembre. Ha estat un projecte de llarga durada, creat, documentat i realitzat des del mateix Museu per tal de complementar els sistemes de propulsió amb un exemple de la màquina de vapor. La tasca de reproducció ha anat a càrrec de la nostra modelista, l'Encarna Porcel, que ha dut a terme una reproducció a escala 1:30 d'un vaixell de més de 2 m d'eslora (l'original tenia 62 metres d'eslora). La investigació va ser complicada per manca de documentació directa, només alguns dels plànols conservats al MMB, així com l'única imatge del vaixell, quasi acabat, que ens la va proporcionar, Manuel Ortiz, el propietari d'Efectos Navales Ortiz, coneguda ara com a Enosa, que, malauradament, ens va deixar uns dies abans de la inauguració.

Va ser el primer vapor mercant avarat a l'esplanada de les drassanes Astilleros de Tarragona, el 29 de juny de l'any 1920. Aquest model, construït didàcticament vol mostrar el sistema de propulsió a vapor i la tipologia de càrrega que va portar al llarg de la seva vida comercial. D'aquesta manera, es van practicar obertures a estribord i babord per tal que es pogués contemplar en el seu interior la màquina de vapor i la càrrega a les bodegues de proa i popa. Completa al model, una pantalla tàctil on es pot consultar la seva història, les rutes comercials que va portar a terme així com un 3D de la seva construcció realitzat per l'empresa Ekisolid. Hem volgut incorporar aquest model al discurs del Museu, uns dies abans de començar les XI Jornades d'Arqueologia Industrial de Catalunya, de l'Associació d'Enginyers Industrials de Catalunya que se celebraren del 21 a 23 d'aquest mes, en aquest mateix Museu com ja hem esmentat al principi.

Les noves incorporacions i donacions d'objectes que registrem al programa Museumplus, el qual actualment compta amb un total de 1509 registres, i que gràcies a les darreres donacions de particulars, ens ha permès incloure objectes de navegació, indumentària naval i de pescadors, arts de pesca, esports nàutics...

El departament de Modelisme ha treballat a més de les tasques habituals d'adequació, reparació i manteniment, en l'acabament del model a escala del vapor Mont-Sant

i la seva màquina de vapor. Pe que fa a l'Arxiu d'Imatges del Museu compta actualment amb 26.000 fotografies, de les quals aquest any s'han realitzat 1.100 entrades a la base de dades, què té actualment 24.534 registres els quals descriuen i faciliten la recerca al públic que ho sollicita. El fons de la Biblioteca s'ha vist incrementat en 34 exemplars per intercanvi, donació o adquisició, arribant així als 1.457 registres entre llibres i revistes, que poden ser consultats, tant en l'àmbit intern com extern.

Les xarxes socials continuen essent una eina de difusió que ens permet arribar i informar d'una manera ràpida i eficaç a un gran nombre d'usuaris. Facebook, amb 3.463 seguidors, informa de les nostres activitats i publica posteriorment reportatges d'aquestes, aconseguint un màxim d'interaccions el mes de maig amb les activitats vinculades a la Nit dels Museus i els mesos de juliol i agost amb Les Nits del Museu del Port. Twitter difon la nostra actualitat al moment amb 1.244 seguidors rebent el màxim de likes els que fan referència a la construcció o inauguració del model del vapor Mont-Sant i l'activitat de Diumenges al Museu. Instagram amb 1.148, on destaquen les fotografies de la Nit Literària al far de la Banya i els conta contes realitzats per al públic familiar.

L'acabament de l'any ha suposat, per a nosaltres, un més enllà de la finalització de l'exercici atès que hem tancat les instal·lacions del Museu al públic per iniciar les obres de rehabilitació de l'edifici i d'una nova museografia, un nou projecte que s'inaugurarà coincidint amb la cloenda dels actes commemoratius del 150è aniversari de la Junta d'Obres del Port de Tarragona i amb la il·lusió de mantenir la fidelitat dels nostres usuaris i ampliar-los amb nous públics en les noves i remodelades instal·lacions.

Hay que destacar en este año 2019 dos hechos importantes para la historia del Museu del Port. El primero, haber logrado los 30.126 usuarios, cifra récord desde que abrió sus puertas al público en el 2000; y, el segundo, la presentación del proyecto de rehabilitación del edificio y de la nueva museografía que se llevará a cabo durante el año 2020 para que, su inauguración, sea el acto de clausura de la programación para celebrar los 150 años de la Junta de Obras del Puerto de Tarragona, que ha empezado a finales de este año.

En cuanto a los usuarios, han participado visitando la exposición permanente o realizado algunos de los diversos actos o actividades programadas para el público general, familiar o escolar.

El incremento notable de participantes se ha traducido, también, en las visitas y en los grupos de estudiantes, manteniendo la fidelidad del público usuario en nuestra agenda anual de actividades, ampliada con una nueva actividad en periodo estival, dentro de Les Nits del Museu del Port: Descobrint les Amèriques con Miquel Ballester, comerciante medieval tarraconense que inició la comercialización del azúcar desde América, convirtiendo este producto en el oro blanco de aquel periodo

Hay que remarcar como hecho a destacar de la programación anual, la celebración de jornadas de estudio vinculadas al mundo marítimo en el mismo Museu participando como ponentes y/o organizadores; el Instituto Social de la Marina y el Servicio Público de Ocupación Estatal, llevaron a cabo, el 9 de mayo, las IV Jornades sobre el sector pesquer i aquícola bajo el título Dones a la mar: experiències, taula rodona, charlas formativas que completaron la jornada que contó con la conferencia inaugural a cargo de la responsable del Museu que realizó una visión histórica del trabajo de la mujer de la costa. En el mes de noviembre, concretamente del 21 al 23, acogimos las XI Jornades d'Arqueologia Industrial de Catalunya, con el título Patrimoni portuari i de les indústries vinculades als ports. Este encuentro, organizado por la Associació del Museu de la Ciència i de la Tècnica i d'Arqueologia Industrial de Catalunya, el Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya y el propio Museu del Port juntamente con el Port de Tarragona, fue la primera vez que se dedicaba a la temática de puertos y que se realizaba en Tarragona. Con un total de 200 asistentes se presentaron unas cincuenta comunicaciones en materias como difusión y protección del patrimonio marítimo; edificios y equipamientos; industrias y servicios; infraestructuras y miscelánea. Desde el Museu se participó en una comunicación sobre un proyecto de investigación de un modelo de vapor tarraconense mediante su construcción e historia, así como con la conferencia de conclusión sobre la preservación del patrimonio portuario de Tarragona desde el Moll de Costa, marca cultural del puerto tarraconense. Ambas intervenciones fueron a cargo de la responsable del Museu, Mercè Toldrà.

La procedencia del público en general que nos ha visitado a lo largo del año, ha estado de un 72% vinculado al territorio español, del cual un 80% proviene de Cataluña, seguido por Aragón y la comunidad de Madrid. El 28% restante corresponde a público extranjero, destacando con un 38% la procedencia desde Inglaterra y seguido por Francia y Argentina, estos primeros países habituales entre los visitantes del Museu.

En cuanto a las actividades generales del Museu han intervenido 5.407 asistentes, los cuales han disfrutado de una oferta variada y orientada a un público transversal para que puedan participar, colectivamente, diferentes tramos de edad. Destacamos:

- Els Diumenges al Museu, con las visitas teatralizadas orientadas al público general La llum de la mar i Treballant al moll; las guiadas para conocer el barrio pesquero del Serrallo y la exposición permanente del Museu, así como Vine al Museu i pesca la història, actividad familiar para que grandes y pequeños se acerquen juntos a la historia del Puerto de Tarragona de la mano de Joan, el Seitonet, protagonista de uno de los cuentos de la colección Petit Museu, creada conjuntamente entre la Biblioteca Pública y el Museu. También, orientado a los niños, se llevó a cabo el cuentacuentos G.P.S. (gegants, pirates i sirenes) a cargo de Mon Mas, con gran éxito de público, implicando a los asistentes para participar de la narración.

- Dentro de los actos del XXI Festival romà de Tarraco Viva, la segunda quincena de mayo, bajo el

lema de la ciudad romana y el mundo urbano en el Mediterráneo clásico realizamos la actividad teatralizada Tiberius, comerciant pel Mare Nostrum, organizada conjuntamente con el MNAT, además de participar en la Fira de Roma als Museus del Món en el Camp de Mart con un stand compartido por los Museos tarraconenses de Història, Nacional de Arqueologia y del Port. Una propuesta producida por Taleia Cultura con el nombre de L'Odissea, nos permitió presentar un espectáculo de dibujo en transformación alrededor del poema de Homero, hecho que fue compartido por el público con entusiasmo por su dinámica activa.

- El Dia Marítim Europeu, el Dia Internacional dels Museus i la Nit dels Museus, celebrados el 17 y 18 de mayo respectivamente, acercaron además de 500 personas a disfrutar de varias actividades. L'Observatori Blau permitió al público familiar conocer el mundo de la pesca y la subasta en directo en la Llotja del Peix; el Viatge a la Constel·lació Museu, actividad conjunta programada por los museos y salas de arte de Tarragona con el tema de las tradiciones, fue el hilo conductor de cada una de las piezas icónicas escogidas por los organizadores en esta programación. Este año, hemos incorporado a la Nit dels Museus, una propuesta para los más pequeños, La Petita Nit dels Museus, compartida con el MNAT (desde el mes de Junio abrió su exposición de síntesis al Tinglado 4 y este hecho nos permite colaborar en diferentes propuestas culturales) y orientada al público infantil ofreciendo talleres de manualidades, cuentacuentos y yincanas por el espacio expositivo del nuestro Museu.

- Les Nits del Museu del Port ha visto ampliada la oferta de visitas teatralizadas con la presentación de Descobrint les Amèriques, en la cual Miquel Ballester, el amigo tarraconense de Cristòfol Colom, nos transporta a finales del siglo XV para mostrarnos la su vertiente de comerciante, a la vez que nos explica el comercio del Port de Tarragona a lo largo de la historia.

- Agosto y septiembre celebramos las Fiestas Mayores de Tarragona y, una vez más, nos hemos sumado al programa de actos de nuestra ciudad donde las visitas teatralizadas de Tiberius Claudius Amiantus, el mercader de vino romano, permitieron compartir sus conocimientos del comercio por el Mare Nostrum con más de 300 asistentes a esta actividad, conjunta, con el Museu Nacional Arqueològic.

- Para las Jornades Europees de Patrimoni, a primeros de octubre, mostramos al público la historia del barrio pesquero por las calles del Serrallo, con una visita guiada acompañada de un paseo en barca por el interior del Port.

Además de la programación habitual, se han realizado otras actividades en colaboración, entre ellas, con el Museu Marítim de Barcelona y Port Tarraco haciéndose visitas, en el mes de abril, al Pailebot Santa Eulàlia aprovechando su estancia en el moll de Costa mientras llevaba a cabo el recorrido de la III Regata Catalunya al través. La vela com a escola de vida. El barco insignia del Museo Marítimo de Barcelona recibió durante su permanencia en nuestro puerto un total de 3.240 visitantes. El 5 de octubre participamos en la jornada organizada por l'Associació de Dones de la Mar a Barcelona bajo el título La Dona en el món de la pesca i l'aqüicultura a la Mediterrània Occidental, donde desde el Museu aportamos al acto la presentación histórica explicando el papel de la mujer en el mar en el ámbito catalán.

- La primera quincena de noviembre, la XXIV Setmana de la Ciència, con diferentes temas de actuación, nos permitió acercar al público a la gastronomía del Serrallo con un taller de nueva creación Fem ranxet! a cargo de Xavier Veciana, cocinero del restaurante Balandra, en el cual los asistentes participaron en la cocina del restaurante de las explicaciones y de la cocci3n del ranxet en directo, con degustaci3n final. Para las escuelas, el taller interactivo Mare Nostrum les descubrió la problemática de la contaminaci3n en el mar.

El espacio Compartint la mar amb..., ubicado al vestíbulo del Museu y dedicado a exposiciones de pequeño formato, mostró hasta el mes de abril una exposici3n de barcos representados por tres modelos que ejemplificaban la actividad pesquera, comercial e industrial de nuestro Puerto: Un modelo de pesca, con una embarcaci3n del antiguo arrastre con vela latina cedido al Museu por la familia del modelista Carreras; el remolcador del modelista Matías González

representando la tipología de barco portuario, y un tanque químico realizado por Modelos Navales Riera dando imagen a la parte comercial portuaria. De mayo a septiembre lo compartimos con el diario de navegación de Rafael Moragas i de Tavern cedido por el Archivo Histórico Provincial de Tarragona que complementó la donación de objetos de un particular. La última muestra del año la compartimos con los prácticos del Puerto de Tarragona, mostrando las fotos realizadas por Marc Vela Mateo en el desarrollo de su trabajo de práctico y que da a conocer, habitualmente, en el perfil de instagram de la Corporación de Prácticos del Puerto con el nombre de Tarragonapilots. De este modo ilustramos las tareas de uno de los oficios más antiguos del puertos y que permiten entrar y salir a los grandes barcos a la vez que exponíamos al público su función, prioritaria en la comunidad portuaria.

En cuanto a estas exposiciones de pequeño formato hemos comenzado, este año, un préstamo temporal al Hospital Sociosanitari Francolí de Tarragona para que se pueda mostrar en la vitrina que tienen en el vestíbulo y así los usuarios y visitantes del centro puedan contemplar temáticas del mar de concursos de instagram del Museu o de vestimenta, imágenes antiguas del puerto ...

En cuanto a las exposiciones de gran formato, hemos llevado a cabo al Tinglado 1 del Moll de Costa Camins de Ronda, del 8 de octubre al 8 de diciembre. La Xarxa de Museus Marítims de la Costa Catalana, a la cual pertenecemos, nos facilitó la mencionada exposición que programamos con actividades a su alrededor para mostrar los valores patrimoniales de unos caminos que tienen unos mismos orígenes pero funcionalidades complementarias. Los contenidos proponen un recorrido por la diversidad de paisajes y maneras de vivir de unos senderos que unen la costa catalana. Vinculadas a esta muestra se realizaron actividades como las conferencias "Camins de ronda: dels pirates als pintors", a cargo de Rafel López-Monné, comisario de la exposición; "Rastres i senyals. Indicis per reconèixer la fauna mediterrània" con Ferran Aguilar, fotógrafo y divulgador de la naturaleza o "La història verda de la costa de Tarragona a través de les seves herbes: de la cultura grega a la cuina més sofisticada", de Evarist Marchs, botánico y guía de naturaleza, además de programarse salidas complementarias a las charlas para conocer la flora y fauna del camino de ronda de Tarragona in situ y de llevar a cabo, con el Grup Senderista del Port de Tarragona, la ruta del camino de ronda de Salou a la Pineda. Los participantes totales a la exposición y actividades fue de 2.725 personas.

La colaboración con la Biblioteca Pública de Tarragona ha continuado a lo largo del año y se ha ampliado con la participación en el Pla Educatiu d'Entorn, ejemplo práctico de la conformación de la educación y la enseñanza en la interrelación entre la escuela y la ciudad. Con la propuesta de conocer el barrio pesquero 349 escolares, los meses de abril y mayo, participaron en varias actividades vinculadas al barrio del Serrallo como la lectura y las rutas literarias para los alumnos de la ESO. Las escuelas trabajaron la historia del barrio con la colección de cuentos de la Biblioteca-Museo que explican vivencias de la gente serrallenca. La colaboración de esta actividad acabó con un encuentro donde se mostraron los trabajos realizados, en la pérgola del mismo barrio, contando con la asistencia del presidente del Puerto, Josep Ma Cruset y los directivos del departamento d'Ensenyament de la Generalitat a Tarragona.

El Serrallo vist pels escriptors. Una ruta literària, en su XV edición, continuó contando una gran afluencia de público, una vez más, para pasear por los lugares más emblemáticos del barrio de los pescadores que los escritores han recreado en sus libros. También en verano recuperamos un acto conjunto con la Biblioteca y que habíamos dejado de programar en 2014: La VII Nit Literària al far de la Banya, en el cual varios representantes de instituciones culturales tarraconenses que conmemoraban aniversarios como la Cooperativa Obrera Tarraconense, la Real Sociedad Arqueológica, el Archivo Histórico Provincial.... serían los lectores de los textos relacionados con nuestro mar encabezados por el presidente del Puerto, Josep Ma Cruset, en las lecturas. El acompañamiento musical fue a cargo de Guillem Vellvé con una asistencia de 150 personas en la explanada del Far de la Banya.

En el mes de octubre iniciamos la 10.ª edición de El mar bressol de contes. Contes des del bressol

con un total de 254 asistentes a las diversas actividades. Ballmanetes, dedicado a familias con niños de 2 a 4 años, nos trajo Cua de peix, adaptación de un cuento siciliano de la mano de Sílvia Palazón. Las familias con niños a partir de 6 años disfrutaron de la subasta en directo en el Observatori Blau y de la Hora del conte a cargo de Assumpta Mercader con sus Éssers d'aigua i marins estranys i catalans. La programación se completó con las actividades realizadas en la sala Infantil de la Biblioteca: el cuento-taller El Serrallo en blanc i negre, y el cuentacuentos Josep, el llucet, pescador de palangre. Una de les arts menors del Serrallo, ambos a cargo de Imma Pujol, y el taller de ciencia La tortuga babaua a Tarragona a cargo de Txiqui López.

El salón de actos del Museu ha sido utilizada para entidades y grupos, tanto internos como externos. La Xarxa de Museus Marítims de la Costa Catalana, la Càtedra de Turisme i Hoteleria, la Societat de Pescadors de Canya o la Societat d'Exploracions Submarines de Tarragona han realizado reuniones y asambleas a nuestras instalaciones además de las Jornadas de estudio ya mencionadas a principios de esta memoria. Por parte del Museu también se ha participado en actividades relacionadas con el mundo marítimo fuera de sus instalaciones; así en el mes de marzo participamos en la presentación del Opuscle del Pas de la Presa de Jesús de la Confraria de Pescadors en el Tinglado 1 del Moll de Costa. Mercè Toldrà, responsable del Museu centró su charla en sus vivencias con los pescadores del Serrallo; En el mes de junio, con otros miembros de la Associació de Museus del Mediterrani participamos en la población croata de Betina en el 25.º congreso de Museos Marítimos del Mediterráneo, y en noviembre con la Red de Museos Marítimos de la Costa Catalana formamos parte del viaje de formación a los museos marítimos franceses en la zona de Burdeaux, así como participamos de diferentes jornadas para técnicos de Museos en el Museu Marítim de Barcelona.

La programación El Museu Educa ha supuesto la participación de 10.455 escolares (35% de la asistencia total al Museu) que han trabajado y disfrutado de nuestra oferta didáctica. La actividad más solicitada dentro de la propuesta del Museu ha sido el Observatori Blau con 2.951 alumnos, seguida de Coneguem el Port la cual acerca a los chicos y chicas el día a día del Puerto de Tarragona con 2.137 usuarios. Ambas actividades están adaptadas a todos los niveles educativos y por este motivo la elevada demanda por parte de los docentes.

En cuanto a los niveles educativos Educación Primaria representa el 47% de la asistencia total, seguida de Educación Secundaria con un 27% e Infantil con un 13%. En verano el sector del ocio sigue realizando nuestras actividades más lúdicas y en este curso casi 400 chicos y chicas de varias escuelas europeas se han acercado a nuestro Puerto mediante actividades en el Museu. Hemos continuado con las actividades específicas como Nadal i Setmana Santa al Museu, creadas y orientadas a las familias para cubrir las demandas de actividades de ocio en los periodos de vacaciones escolares. Las fiestas navideñas nos trajeron La mar de contes i rondalles, explicando historias con sabor de mar y con Marta Gorchs disfrutamos del espectáculo Glups para los niños y niñas hasta 3 años. En Semana Santa los cuentos del Serrallo, protagonistas de la colección Petit Museu, fueron el hilo conductor de una nueva actividad creada por los becarios de Pedagogía de la URV, adaptada al sector del ocio y de la Educación Infantil, llegando también a la guardería de nuestro barrio. Los nanos pescadores pequeños también nos permitieron participar de la fiesta con la actividad Vols fer de nano?, contando con la colaboración de la Associació dels Portants dels Nanos Nous de Tarragona.

Sant Jordi amb les escoles este año se ha abierto a las guarderías realizando el taller de ex-libris para los niños y niñas de 2-3 años, adaptándose a los más pequeños por primera vez. Como ya hemos explicado anteriormente, colaborando con el Pla d'Entorn de la ciudad, se ha adaptado la Ruta literaria a los chicos/se de Educación Secundaria y los hemos acercado al barrio del Serrallo. La procedencia de los escolares sigue siendo, mayoritariamente, del Tarragonès con un 45% del total, seguido del Baix Camp con un 32% y el Segrià con un 10%.

Como ya hemos dicho, los estudiantes extranjeros siguen visitando nuestras instalaciones, formando un 4% con varias procedencias como Francia, Alemania, Inglaterra y Bielorrusia.

La incorporación más notable a la exposición permanente del Museo ha sido el modelo del vapor Mont-Sant, el cual se inauguró el 11 de noviembre. Ha sido un proyecto de larga duración, creado, documentado y realizado desde el mismo Museo para complementar los sistemas de propulsión con un ejemplo de la máquina de vapor. La tarea de reproducción ha ido a cargo de nuestra modelista, Encarna Porcel, que ha llevado a cabo una reproducción a escala 1:30 de un barco de más de 2 m de eslora (el original tenía 62 metros de eslora). La investigación fue complicada por carencia de documentación directa, solo algunos de los planos conservados al MMB, así como la única imagen del barco, casi acabado, que nos la proporcionó, Manuel Ortiz, el propietario de Efectos Navales Ortiz, conocida ahora como Enosa, que, desgraciadamente, nos dejó unos días antes de la inauguración.

Fue el primer vapor mercante botado en la explanada de los Astilleros de Tarragona, el 29 de junio del año 1920. Este modelo, construido didácticamente, quiere mostrar el sistema de propulsión a vapor y la tipología de carga que llevó a lo largo de su vida comercial. De este modo, se practicaron aperturas a estribor y babor para que se pudiera contemplar en su interior la máquina de vapor y la carga a las bodegas de proa y popa. Completa al modelo, una pantalla táctil donde se puede consultar su historia, las rutas comerciales que llevó a cabo así como un 3D de su construcción realizado por la empresa Ekisolid. Hemos querido incorporar este modelo al discurso del Museo, unos días antes de empezar las XI Jornadas de Arqueología Industrial de Catalunya, de la Associació de Ingeniers Industrials de Catalunya, que se celebraron del 21 en 23 de este mes, en este mismo Museo como ya hemos mencionado al principio.

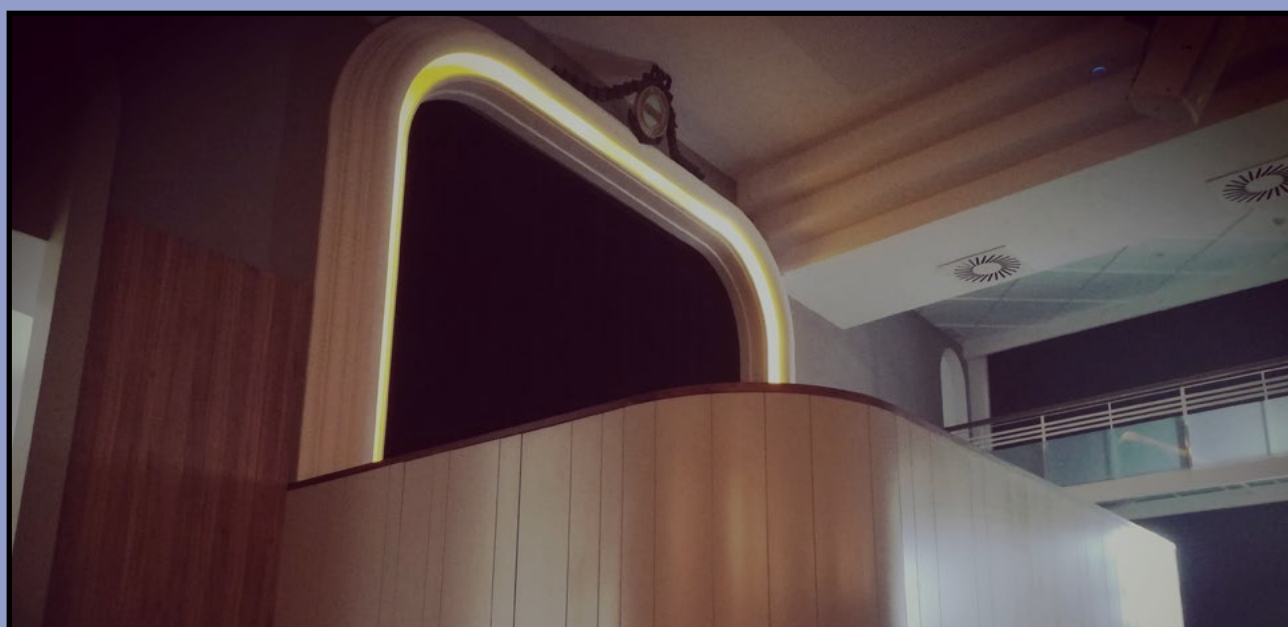
Las nuevas incorporaciones y donaciones de objetos que registramos en el programa Museumplus, el cual actualmente cuenta con un total de 1509 registros, y que gracias a las últimas aportaciones de particulares, nos ha permitido incluir objetos de navegación, indumentaria naval y de pescadores, artes de pesca, deportes náuticos...

El departamento de Modelismo ha trabajado además de las tareas habituales de adecuación, reparación y mantenimiento, en el acabado del modelo a escala del vapor Mont-Sant y su máquina de vapor. En lo referente al Archivo de Imágenes del Museo, cuenta actualmente con 26.000 fotografías, de las cuales este año se han realizado 1.100 entradas a la base de datos, que tiene actualmente 24.534 registros los cuales describen y facilitan la investigación al público que lo solicita. El fondo de la Biblioteca se ha visto incrementado en 34 ejemplares por intercambio, donación o adquisición, llegando así a los 1.457 registros entre libros y revistas, que pueden ser consultados, tanto en el ámbito interno como externo.

Las redes sociales continúan siendo una herramienta de difusión que nos permite llegar y informar de una manera rápida y eficaz a un gran número de usuarios. Facebook, con 3.463 seguidores, informa de nuestras actividades y publica posteriormente reportajes de las mismas, consiguiendo un máximo de interacciones el mes de mayo con las actividades vinculadas a la Nit dels Museus y los meses de julio y agosto con Les Nits del Museu del Port. Twitter difunde nuestra actualidad al momento con 1.244 seguidores recibiendo el máximo de likes los que hacen referencia a la construcción o inauguración del modelo del vapor Mont-Sant y la actividad de Diumenges al Museu. Instagram con 1.148, destacan las fotografías de la Nit Literària al far de la Banyà y los cuentacuentos realizados para el público familiar.

El final del año ha supuesto, para nosotros, algo más allá de la finalización del ejercicio, ya que hemos cerrado las instalaciones del Museo al público para iniciar las obras de rehabilitación del edificio y de una nueva museografía, un nuevo proyecto que se inaugurará coincidiendo con la conclusión de los actos conmemorativos del 150.º aniversario de la Junta de Obras del Puerto de Tarragona y con la ilusión de mantener la fidelidad de nuestros usuarios y ampliarlos con nuevos públicos en las nuevas y remodeladas instalaciones.

6 Teatret del Serrallo

Teatret del Serrallo

El Teatret del Serrallo desenvolupa una gran i molt variada activitat al llarg de l'any que es gestiona des de diferents vessants. Inicialment consta d'una programació pròpia, en segon lloc consta d'una línia de coorganització amb entitats, agents culturals, empreses i moviments associatius i en darrer lloc es desenvolupa una activitat privada de concessió d'ús de l'espai lligada a una contraprestació. Tota aquesta activitat es complementa amb les activitats i sol·licituds que ens fan des d'altres departaments de la casa per fer ús de la sala per l'activitat pròpia de l'APT.

Tot aquest moviment genera un flux anual de **més de 10.000 persones** que passen pel Teatret del Serrallo, atenent que té un aforament màxim que no arriba a les 150 persones d'ocupació màxima, ens fa paler que ens trobem davant d'un **equipament en ple rendiment** i un **batec intens al ben mig del barri del Serrallo**.

Seguidament detallarem els cicles de programació pròpia i alguns dels cicles en coordinació amb altres agents culturals de la ciutat.

Dissabte dia 5 de gener, a les 18.30 h

Arribada dels Reis Mags d'Orient

Els Reis Mags d'Orient han descobert el Balcó del Teatret del Serrallo i han decidit fer la seva salutació des d'aquest espai que han fet encara més màgic amb la seva arribada. Coorganitza amb l'Ajuntament de Tarragona.

Dissabte dia 9 de febrer, a les 18 h

El Teatret Familiar // El Poble de la música

T'agrada la música? I el teatre? T'emociona escoltar contes? El Poble de la Música és un concert teatralitzat, amb un conte com a fil conductor. Un poble on tots els habitants toquen instruments musicals, una princesa apassionada amb la música i un rei que vol prohibir-la, perquè amb el seu so no es pot concentrar per comptar el que més l'importa: Els diners. Amb aquest conte com a fil conductor, us oferirem un concert amb una vintena d'instruments de totes les famílies: Acordió, llaüt, violí, timbal, tarota, clarinet, ocarina...

Diumenge dia 17 de febrer, a les 12 h

El Teatret Familiar /// Carretada de contes

Han arribat dos personatges estranys i molt curiosos al Serrallo. Semblen viatjants, i ningú no els ha vist mai abans. Són la Filigrana Gràcia i en Joseph Tour. Van acompanyats del seu atractiu, misteriós i inseparable carro carregat d'històries que han anat recollint per tot arreu al llarg dels anys. Si obriu bé els ulls i pareu bé les orelles, amb molt de gust us explicaran el perquè del seu ofici, l'ofici dels Trobadors! Amb les sorpreses que amaga el seu carro es guanyaran la simpatia de grans i petits. Aquest espectacle és un recull de contes que utilitza diferents tècniques (titelles de guant, màscares, objectes...) per posar sobre l'escenari un seguit de narracions aptes per a tota la família.

Diumenge dia 24 de febrer, a les 12 h

El Teatret de circ /// Sessió de taller Circ en família

El Teatret de circ torna i en aquesta ocasió s'inicia amb el Taller de circ amb gran èxit d'acollida en l'edició anterior i que es planteja com un espai d'experimentació pels més menuts. De la mà de la Cia Passabarret, una de les companyies amb més trajectòria del nostre territori, podrem gaudir i treure, encara que sigui per un dia, el malabarista que portem a dins!!

Diumenge dia 3 de març, a les 12 h

Carnaval familiar /// Acustik Karaoke

Acústic Karaoke va més enllà d'un espectacle per gaudir d'una bona estona de festa. Escull entre més de 100 cançons de tots els estils, idiomes i èpoques de la música i puja a l'escenari per agafar el micro i sentir-te acompanyada o acompanyat dels músics per cantar la cançó que més t'agradi. Una festa on tu no només ets un convidat, una festa on tu seràs la protagonista!

Dissabte dia 9 de març, a les 19 h

El Teatret de circ /// Espectacle Black&Blue (Cia. Black&Blue)

Ricardo Cornelius y Cristi Garbo son Black and Blue. Dos clowns que juegan a ser músicos, ¿o es al revés? Un espectáculo loco con dos clowns excéntricos, ¿o es al revés?. Blue, la gran diva del music hall, une su desbordante talento al distinguido músico Black en un caótico popurrí de géneros musicales que van desde el Blues hasta el Cha-Cha-Chá. La armonía del público será el caos del espectáculo, ¿o es al revés?... Con todos ustedes, en un concierto desconcertante: Black & Blue.

Diumenge dia 10 de març, a les 12 h

JaVeus /// Susannes i Clementinas

Susannes - Amb la sensibilitat del cultiu a la Terra viscut en primera persona, Susannes aprofundeix amb les seves cançons sobre la vinculació entre dones i natura, la vida rural i l'agroecologia. Amb aquest concert clourà la gira del seu primer disc "Cultivant la Terra" (autoeditat, 2017) amb la qual ha fet una cinquantena de concerts en el territori català i una gira en bicicleta per Europa. L'any 2018 la Susannes va ser guanyadora de la primera edició del concurs Portautors.

Clementinas - En un trajecte de metro, dos desconeguts es van trobar per casualitat i van decidir fer música junts. Així va néixer Clementina, un duet catalanomexicà format per Carlos Montfort i Gina Margarit. El seu primer treball, Darrere del vent, és un disc d'una sonoritat delicada, amb regust de conte i rítmics ecos mexicans, que ens presentaran en format duet. Escoltar-los és un viatge d'imaginació colorista que transporta a un món proper i molt particular.

Dissabte dia 16 de març, a les 20.30 h

JaVeus /// Presentació disc Espaldamaceta - Millor que mai

José Juan González, ànima d'Espaldamaceta, torna després de dos anys de silenci amb un disc íntegrament en català. Millor que Mai és el seu setè disc en què, acompanyat per Gerard Joan (bateria, sampler i veus) i Oriol Maymó (baix, veus, sampler i sintetitzador), ha introduït cançons més curtes i concises que fugen dels tempos baixos i del caràcter trist a què ens tenia acostumats. Al llarg de Millor que Mai trobem noves sonoritats que mai abans s'havien escoltat en els anteriors treballs d'Espaldamaceta, motiu pel qual trobem, darrere d'aquest disc, a Jordi Casadesús (La iaia, Núria Graham) com a productor. La barreja de caixes de ritmes, teclats i sintetitzadors analògics amb melodies pop que romanen a la memòria, fan de Millor que Mai un viatge d'emocions i paisatges diversos.

Dijous dia 21 de març, a les 19 h

Teatret de lletres // Dia Internacional de la Poesia

Presentació de l'obra "Queda tu sombra" d'Enrique Villagrasa.

Editorial Huerga&Fierro. Presentació a càrrec de César Puig, advocat i professor universitari català. En acabar la presentació s'obrirà un espai de micròfon obert de lectura poètica amb música en directe.

Divendres dia 22 de març, a les 20.30 h

Teatret de lletres // Dia Internacional de la Poesia

Ivette Nadal i Caïm Riba - Arbres, mars en concert

Ivette Nadal canta i recita amb una veu personal, contundent i profunda, es mou per uns territoris expressius i una formalitat una mica llunyans dels cànons habituals de la cançó d'autor del nostre país, és capaç de tocar amb el seu art la fibra de l'oient, assemblant-se més a la classe de creadores anglosaxones fortes i poderoses. Actualment ens presenta de la mà d'en Caïm Riba uns nous arranjaments amb un so cosmopolita, tot fent una revisió dels seus quatre discs integrant la poesia i les lletres de les cançons, creant la confusió de què és més poètic, el poema o la lletra de la cançó?, i que té més música el poema o la cançó? Entre el pop i la bohèmia, es presenten en format duet, trio o banda amb guitarres acústiques i elèctriques buscant l'essència de l'ànima i l'àngel de les cançons mitjançant la nova producció i la nova forma de cantar-les. Com diu el cantautor Joan Isaac sobre el projecte que ens presenten: *"Cançons i poemes per a tothom, per a la gent que plora, que riu, que pateix, que s'enamora que llegeix als vagons i ... a les andanes del metro"*.

Ivette Nadal ja va vincular música i poesia al seu primer recull de poemes, *"Camí privat"* (2009), inspirat en el disc *"Guerres dolcíssimes"* (AE-RHRN 2007). Ara l'imaginari parteix de l'últim disc, *"Tornar a mare"* (AE-RHRN, 2015) amb el segon poemari *"Arbres, mars, desconcerts"*.

Dissabte dia 23 de març, a les 19 h

Teatret de lletres // Dia Internacional de la Poesia

Victorino mira el cel

Victorino Cañellas Puig va néixer a la Canonja el 2 de novembre de 1919. Va ser nen, adolescent i pagès fins que va ser cridat a files republicanes l'abril de 1938. Malgrat que mai ha estat notificada la seva mort tot apunta que va morir el gener de 1939, fugint de la desfeta del Front del Segre, en un indret desconegut entre Balaguer i Artesa de Segre. La seva última carta data del 3 de gener d'aquell any. El recital "Victorino mira el cel", lluny de ser un crit a l'heroïcitat i a la batalla, és un crit de denúncia a la guerra que dona veu als innocents que hi van morir i trenca els silencis que els han ocultat. Està estructurat en deu poemes que ens porten des del descobriment de la història al fatídic final. En la recerca de la combinació de poesia i música, paraula i so, text i harmonia, sorgeix "Divendres Faves Tendres". Al llarg dels primers anys el grup ha experimentat amb textos i músiques al voltant de la terra, el paisatge, la pàtria personal, la identitat expressada en totes les seves dimensions, la reformulació de la història i la recuperació de les veus silenciades.

Per aquest recital la formació la componen:

- Joan Pons Solé (textos i veu).
- Oriol Olivé Barberà (composició musical, gralla dolça i gralla baixa).
- Tomàs Bernaus López (percussió).

Diumenge dia 24 de març, a les 12 h

Teatret de lletres // Dia Internacional de la Poesia

Papallones

Amb la poesia de Joana Raspall les paraules obren les seves ales i agafen embranzida cap al cel! Una selecció de poemes deliciosos amb música original. L'amistat, la diversitat, l'autoestima, el respecte... valors que basteixen un espectacle de música, poesia i sobretot, sobretot, sensibilitat i tendresa. En aquest espectacle s'han seleccionat 11 poemes de Joana Raspall i s'han musicat per tal de fer-los propers i, si és possible, encara més atractius i deliciosos pels infants. Es presenten en format de concert, amb una petita introducció o història que els contextualitza. En diferents moments de l'espectacle es convida al públic a participar, ara cantant, ara gesticulant, ara marcant el ritme, ara fent un cànon... i al final es fa un petit taller.

Dissabte dia 30 de març, a les 20.30 h

Ja Veus // Pau Vallvé

Amb més de 20 anys damunt els escenaris i després de dues llargues gires presentant els seus dos anteriors treballs, torna als escenaris aquest 2019 per presentar el seu 16è disc titulat **Life vest under your seat**, el 5è signat sota el seu nom. Una gira que servirà també per repassar les cançons més destacades de la seva discografia anterior. Mostra d'això són les dues edicions especials que Vallvé ha fet durant el 2018: Costa-roja (Sessions d'assaig al mig del no-res) i Concert 2018, tots dos gravats amb la banda en directe repassant cançons de tots els seus discs. Un directe explosiu, elèctric i alhora introspectiu i emocional. Aquesta mescla tan característica a la que ens té acostumats el músic barceloní.

Dissabte 6 d'abril, a les 20.30

Ja Veus // Josep Pedrals

Després d'El furgatori i El romanço d'Anna Tirant, i uns dotze anys de picar pedra, Josep Pedrals (premi ciutat de Barcelona 2018) tanca «Els diaris de Bolló» amb el llibre Els límits del Quim Porta. Una trilogia que, abans de cloure's, ja ha fet història dins la literatura catalana contemporània per haver unit tradició i avantguarda, folklore i contemporaneïtat.

Poesia, contes, disbauxa, en un espectacle on el poeta Josep Pedrals (Barcelona, 1979) és acompanyat pel músic Roger Conesa (Tarragona, 1981). Una fusió a l'escenari que no deixa a ningú indiferent.

Diumenge 7 d'abril, a les 12 h

El Teatret de circ // Espectacle Rodolfo i Rita (Cia. Passabarret)

Acrobàcia, il·lusionisme, transformisme, malabars, humor i amor... En Rodolfo i la Rita no són una parella d'artistes: són la parella. En Rodolfo és hàbil i capaç, la Rita és una flor. En Rodolfo és tècnic i efectiu, la Rita és una flor. En Rodolfo és actiu i seductor, la Rita és una flor... Dos personatges que, lluny de ser una parella perfecta a l'escenari, s'han convertit en uns artistes de circ certament antagònics. Dos pallassos en una història d'amor i odi dins i fora de l'escenari que, així i tot, funcionen! Un espectacle per infants, de pallassos i circ, amb el segell de Cia. Passabarret.

Diumenge dia 14 d'abril, a les 19 h

Tomeu Penya en concert

Tomeu Penya continua la seva carrera amb un nou disc que té prevista la seva sortida la primera setmana d'abril. Dotze cançons totalment noves que en presenten a un inspiradíssim Tomeu amb el seu particular estil, cançons d'amor i músiques més festives, pinzellades countryes, d'arrel i fins i tot un rap, s'intercalen sempre amb l'empremta única del cantautor de Vilafranca.

Diumenge 5 de maig, a les 12 h

Dia Internacional de la dansa – La Bombolla en dansa

El professor bromera ens explica la seqüència del sabó per fer una pompa, ens acosta la seva creació i la fa ballar per a tot el públic. En finalitzar l'espectacle ens ofereix la possibilitat d'experimentar amb el joc de la creació de bombolles de sabó.

Dissabte 25 de maig, a les 11 h i a les 17 h

PortAutors /// Formació

PortAutors és una proposta que va més enllà de la mostra musical i que pretén constituir-se com una plataforma de suport als músics del territori. En aquesta línia, una de les necessitats que entenem com a imprescindibles és la formació. En aquesta ocasió hem comptat amb la formació de matí del Kike Colmenar com a programador i gestor cultural i de l'Olga Pes, músic i professora de cant.

Divendres dia 7 de juny, a les 21 h

Voramar /// Miquel Abras

La Bisbal de l'Empordà. Miquel Abras ens sorprèn amb dos llançaments discogràfics al mateix dia Punt de no retorn (u98 Music) i Punt de partida (U98 Music). Abras defineix el primer dels 2 àlbums com el disc que estava obligat a fer moralment i no volia deixar passar l'oportunitat on denuncia amb les seves cançons els fets de l'1 d'octubre. El següent disc és un disc molt fresc, optimista. Les cançons com arbres, fills del mar, Karma, el paisatge ets tu i comença un punt de partida amb una visió més amplia noves visions nous, disc produït per Albert solar on floreixen més que mai els tocs de música electrònica i les tornades més enganxoses.

Abras és un dels artistes puntals del nostre país. Amb la seva veu trencada característica i amb una notable trajectòria sobre els escenaris, el cantant empordanès ha actuat en programacions de prestigi i també ha guanyat cinc premis Enderrock i el premi al Disc Català de l'Any de Ràdio 4.

Divendres 14 de juny, a les 21 h

Voramar /// Damià Olivella

Manresa. Damià Olivella, una de les veus de referència a Catalunya ens visita per presentar-nos algunes de les cançons que formaran part d'Ànima Blues Vol II. Una sessió de Blues & Soul, un homenatge a artistes com Stevie Wonder, Sam Cooke, Otis Redding o Prince... i tampoc faltarà un repàs a les cançons del manresà com Gràtitud, Sense Por, Més Enllà i moltes més... Una guitarra i una veu privilegiada i plena d'ànima blues amb un directe poderós i sorprenent que no et pots deixar perdre.

Divendres 21 de juny, a les 21 h

Voramar /// Laia Masdeu i Georgy Olshanetsky,

Laia Masdeu, violinista i cantant. Nascuda a la Selva del Camp, Tarragona. Va estudiar violí al Conservatori Professional de Música de Vila-seca. Més tard s'interessa pel cant i s'endinsa en el món del soul, del funky i sobretot del jazz. Ha format part de diferents grups de jazz, rock, pop..., com a Presidents, La Padrina, Nuages, Paper Maché, Jumble..., amb alguns d'ells enregistrant diversos CD. Actualment compagina la docència amb la música en directe amb els grups; Laia Masdeu Quartet, L'Affaire Quartet, Laia Masdeu&Georgy Olshanetsky i Swing Airlines.

Georgy Olshanetsky, titulat en guitarra clàssica al Conservatori de Lugansk, Ucraïna. Com a guitarrista, arranjador i compositor participa en diferents projectes musicals com Atientas, Jumble, Olsmactei, Sinestres, Compañía de Danza Kiko Moreno, Laia Masdeu & Georgy Olshanetsky duo, entre d'altres. Ha col·laborat amb Zoltan Lantos, Xavier Turull, Miguel Ángel Céspedes, Antonio Restucci... Actualment és professor de guitarra a l'Escola de Música del Centre de Lectura de Reus i a l'Estudi de Música de Tarragona.

Diumenge 30 de juny, a les 12 h

Festes de Sant Pere /// Tarraquanins

Ematsa i el Teatret del Serrallo col·laboren per portar els contes dels Tarraquanins al barri del Serrallo en el marc de les festes de Sant Pere.

Diumenge 14 de juliol, a les 19 h

Festes de la Verge del Carme /// La Revetlla del Teatret

Collaboració amb el barri i amb les festes de la Verge del Carme que organitza l'Associació de Veïns del Serrallo, mantenim la proposta de l'any passat que va ser un èxit sobretot per la gent gran i conservem intacte l'esperit de les èpoques passades del Teatret del Serrallo.

Divendres 26 de juliol, a les 20.30 h

Bouquet Festival /// Pere Navarro

Lidera el seu propi quintet amb temes de composició pròpia. Considerat per la premsa especialitzada una de les joves promeses del jazz nacional.

Divendres 2 d'agost, a les 20.30 h

Bouquet Festival /// Sommeliers

5 dones que provenen del clàssic i que han sabut fer seves adaptacions de temes de caire pop, jazzístic. Ens presentaran el seu darrer treball "8 a.m".

Diumenge dia 15 de setembre, a les 12 h

Conteclada i vermut Tecler

Collaboració amb l'Ajuntament amb les festes de Santa Tecla, compartim proposta familiar en un diumenge de festes molt especial.

Diumenge dia 15 de setembre, a les 12 h

Conteclada i vermut Tecler

Collaboració amb l'Ajuntament amb les festes de Santa Tecla, compartim proposta familiar en un diumenge de festes molt especial.

Diumenge 29 de setembre, a les 12 h

Dia Marítim Mundial /// El peix Irisat (Cia Tanaka Teatre)

El peix Irisat, és l'animal més bonic de tot l'oceà, però està molt sol. Perquè els altres peixos no volen jugar amb ell? Així comencen les aventures submarines protagonitzades per un peix d'escates lluent i un munt d'amics com l'estrella de mar rondinaire, el savi pop Òctopus, el peix llanterna detectiu, les meduses dansaires, el calamar curt de vista o la petxina flamenca. Junts descobriran la importància de compartir, de ser valents i d'ajudar els altres. Un espectacle de teatre i titelles per a tota la família. Inspirat en els àlbums il·lustrats de Marcus Pfister, d'Editorial Beascoa.

Divendres 18 d'octubre, a les 18 h

Teatret de Conte /// Teatre d'ombres amb la Cia Mercè Framis

Compare Llop afamat mira d'aconseguir una espelma per als porcells de Comare Truja. Aquesta recerca el farà entrar en contacte amb un seguit de personatges que se succeeixen per la seva relació causal. L'enginy de la truja farà del llop un beneït. Aquest és un espectacle dinàmic amb una posada en escena rica en imatges i molt cromàtic. Una proposta suggerent que alterna la projecció de figures en blanc, negre i color amb objectes, formes i textures diferents. Una escenificació en la qual els personatges i l'actriu juguen alhora, desenvolupant una particular forma de narració. És un

conte tradicional que combina dues estructures: el pas d'enginy i la fórmula encadenada. Titulada pel dep.de titelles de l'institut del teatre de Barcelona. Llicenciada en Filosofia per la Universitat Ramon Llull, Barcelona. Màster en Psicologia analítica C.G.Jung, UAB. Formació en Artteràpia. Compare Llop afamat mira d'aconseguir una espelma per als porcells de Comare Truja. Aquesta recerca el farà entrar en contacte amb un seguit de personatges que se succeeixen per la seva relació causal. L'enginy de la truja farà del llop un beneit.

Aquesta activitat va haver-se d'anular per la convocatòria d'una vaga general.

Dissabte 19 d'octubre, a les 18 h

Teatret de Conte /// La Mongetera màgica de Festuc Teatre

A la Maria, una nena amb molta imaginació, li encanten els contes, històries i aventures que li explica el seu avi, amb el qual passa totes les tardes jugant a ser PETER PAN.

Però de sobte, una nit, els nens perduts s'enduran la Maria de la seva habitació cap al País de Mai Més. Aleshores, les aventures les viurà en primera persona. Els pirates, la campaneta, els indis i tot l'imaginari que va escriure en James Matthew BARRIE passaran a formar part de la seva realitat.

Una història molt tendra en la qual es plasma una realitat actual: el vincle entre els infants i els seus avis, i a més, la manera com els pares gestionen aquestes noves relacions familiars.

Un espectacle de titelles i actors, sensible i divertit, que buscarà en tot moment la complicitat de petits i grans amb una posada en escena que et captivarà des del primer moment.

Festuc Teatre Es va fundar a Lleida l'any 2003 gràcies a les inquietuds artístiques de l'Íngrid Teixidó i Pere Pàmpols i amb l'interès de poder fer de la seva passió una forma de vida.

Els seus principals objectius són que l'espectador/a gaudeixi de l'espectacle, convidar-lo a reflexionar sobre els diversos valors que es transmeten dins de l'obra de teatre i que assimili positivament la voràgine d'emocions presents en cadascuna de les representacions. Aquests propòsits han fet que la companyia creï un engranatge perfecte entre la música, la narració i la interpretació per tal d'afavorir aquesta experiència dins el teatre.

A més, des de la seva creació, la companyia ha produït diversos projectes amb el desig de millorar la qualitat de les seves produccions teatrals i, tanmateix continuar treballant, juntament amb la resta de companyies, per millorar el sector del teatre familiar i de les arts escèniques, en general.

Diumenge 20 d'octubre, a les 12 h

Teatret de conte /// Tinc un paper de Marc Parrot / Eva Armisén

Un grup d'amics prepara una obra de teatre. Pas a pas, veurem que no només es necessiten actors i actrius per preparar la representació. Hi ha molts altres papers per a interpretar i cada un haurà de trobar el seu. Serà el d'il·luminadora o el de directora? El de productor o el d'estilista? En aquesta obra, cadascú hi té un paper. En **Marc Parrot** és un músic i compositor barceloní amb una llarga carrera artística. En aquest temps ha sabut combinar amb destresa diferents facetes de l'àmbit musical. La seva experiència també s'estén a altres disciplines com el teatre musical, la publicitat o l'audiovisual. En destaca la col·laboració amb el Club Super 3 de Televisió de Catalunya des del 2007

i que li ha valgut el reconeixement de crítica i públic, a més de dos discs d'or i tres de platí. L'**Eva Armisen** és una artista saragossana. Va llicenciar-se en Belles Arts a la Universitat de Barcelona i va completar la seva formació a la Rietveld Akademie d'Amsterdam. La seva obra se centra a capturar la quotidianitat de la vida diària com a quelcom extraordinari; proposa una mirada vital i optimista que ens transporta a un món ple d'emocions. Les tècniques que més utilitza són la pintura i el gravat. El poder de comunicació del seu treball i la seva originalitat l'ha portat a col·laborar en una àmplia varietat de projectes com instal·lacions públiques, publicitat, televisió i projectes editorials.

Dissabte 14 de novembre, a les 18 h

PortAutors // Cicle de Nous Creadors

Els nous creadors amb els nous llenguatges de la cultura han de cercar espais on trobar una forma de fer-se assequible per la ciutadania. D'aquí que el Teatret aposta per aquest format i en el marc de Santa Cecília i la celebració de la música, farem del cap de setmana una festa oberta per tots aquells artistes que hi vulguin participar.

Divendres 9 de novembre, a les 19 h

Port solidari // Cata Solidària

Des de Port Solidari amb Il·lusió organitzen una tast solidari amb la finalitat de recaptar fons per donar suport als col·lectius en risc d'exclusió.

Dijous i divendres 21 i 22 de novembre, tot el dia

HUB DAY

Jornades organitzades pel Departament de Comercial del Port de Tarragona a escala internacional per establir espais de relació i coneixement en l'àmbit comercial en l'entorn portuari.

Dissabte 14 de desembre, a les 18h

Nadal de somni /// Concert de l'Escola de música

El centre d'informació Europe Direct Tarragona és el punt d'informació i assessorament que l'Ajuntament de Tarragona posa a l'abast de la ciutadania per tot allò que està relacionat amb la Unió Europea. Europe Direct està molt involucrada en la vida social de la ciutat, donant suport a moltes activitats i contribuint amb les iniciatives que impulsen entitats i institucions del territori. Enguany hem commemorat els deu anys d'existència d'aquest servei i per aquest motiu volem tancar les celebracions amb un concert ofert pels alumnes de l'Escola Municipal de Música i en el qual hi participaran alumnes de cant, guitarra i un grup de música folk.

Diumenge 15 de desembre, a les 12 h

Nadal de somni /// La Fada de la Neu

Espectacle de contes narrats per Rat Cebrián i música de nades en català interpretades en directe per Domingo Garcia amb guitarra acústica i veu. La Fada de la neu viu al bosc. Ella vetlla durant l'estació més freda de l'any pels animalons i els éssers als quals els cal ajuda. Una nit, troba un follet ben desesperat: ell tenia una missió molt important per als nens i nenes del món i, tot d'una, s'ha adonat que serà gairebé impossible dur-la a terme. Ella decideix acompanyar-lo i fer el possible per tal que tot surti bé. Les fades, però... no poden volar ni molt ràpid, ni molta estona seguida...i potser caldrà l'ajut d'algú altre que es conegui molt bé el bosc...

Divendres 20 de desembre, a les 17.30 h

Nadal de somni /// Fes-Tecletes de Nadal

Un any més, el Tió de Tecletes visita la ciutat! Enguany us proposem una tarda màgica al Teatret del Serrallo! Saltarem, ballarem i al Tió estomacarem! Com sempre, aprofitarem per fer un berenar popular amb tot allò que vulgueu portar. Recordeu que la festa està oberta a tothom, com totes les que fem.

Dissabte 21 de desembre, de les 17.30 fins a les 20 h

Nadal de somni /// Somiar amb els ulls oberts

En mans de Genovesa Narratives Teatral i coincidint amb les voltes de Nadal, el Teatret es transformarà en un espai de conte per a tots els públics, però sobretot per als més petits, per tal de transportar-los en una experiència que no oblidaran. Aquest any les famílies participaran del conte font de molts dels contes de la nostra història i traslladarem el paper de protagonistes dels seus propis contes a les famílies que hi vulguin participar.

Divendres 27 de desembre, a les 19 h

Nadal de somni /// La Revetlla de Nadal - Orquestra SuperNova

El Teatret del Serrallo era un espai de ball i de relacions socials del barri, aprofitem les festes nadalenques de la mà de l'Associació de veïns i recuperem el Teatret com a sala de ball a disposició del barri, repetint la revetlla a l'antiga per tots els veïns i veïnes del nostre estimat Serrallo.

Dissabte 28 de desembre, a les 19 h i a les 22 h

Nadal de somni /// Àngels i dimonis de Carles Carrasco

Amb motiu del cinquè aniversari d'aquest concert nadalenc, Carles Carrasco i els seus músics ens preparen la versió més rockera per aquestes festes. Un any més un concert on podreu participar, ser els jutges i decidir quants Àngels i quants Dimonis tenim als nostres camerinos, sense deixar d'emocionar-vos en una nit màgica plena de sorpreses.

Divendres dia 3 de gener, a les 20.30 h

Nadal de somni /// Concert Jaume Anglada

Jaume Anglada comença a donar-se a conèixer al món de la música coincidint amb altres artistes com Jorge Drexler, Quique González, Ismael Serrano, Amaral, o Javier Álvarez, sent els nous cantautors del moment. I en aquests moments Jaume estrena el seu cinquè disc. Un treball amb un directe impressionant, on la presència d'un mur de 3 guitarres amb el californià David Gwynn i el mallorquí Dani Magaña entre ells es combina amb l'esquinçadora veu d'Anglada portada al límit. Aquest àlbum compta amb la col·laboració especial de Rebeca Jiménez.

RESUM ANUAL DE LES ACTIVITATS DEL TEATRET DEL SERRALLO DURANT L'ANY 2019

DATA	ACTIVITAT	ENTITAT PROMOTORA
05/06/2019	Reis Mags	Comissió Reis
14/01/2019	Jornada privada	BBVA
16/01/2019	Comissió de Territori	Generalitat de Catalunya
26/01/2019	Presentació Revista	Fet a Tgn
26/01/2019	Concert	El Tecler
28/01/2019	Entrega de premis	El Petonet
06/02/2019	Conferència	Europe Direct
08/02/2019	Presentació Vestits Carnaval	AV Torres Jordi
09/02/2019	Concert contes	El Teatret
10/02/2019	Presentació de candidats	PSC
16/02/2019	Tarragona SonaFlamenc	Artidansa i Teatret
17/02/2019	Contes	El Teatret
19/02/2019	Presentació El Periple	Arxiu del Port
21/02/2019	Cata solidària	TrailTarraco
24/02/2019	Teatret de circ	El Teatret
01/03/2019	Country Town	Aldamuc
03/03/2019	Carnaval Karaoke	El Teatret
09/03/2019	Teatret de circ	El Teatret
10/03/2019	Concert JaVeus	JaVeus i el Teatret
14/03/2019	Entrega de premis	Fundació Gresol
16/03/2019	Concert JaVeus	JaVeus i el Teatret
21/03/2019	Presentació llibre EnriqueVillagrasa	El Teatret
22/03/2019	Concert	El Teatret
23/03/2019	Poemari	El Teatret
24/03/2019	contes	El Teatret
30/03/2019	Concert JaVeus	jaVeus i el Teatret
31/03/2019	Presentació dels nous vestits i opuscle	Gremi de Marejants
06/04/2019	Concert JaVeus	JaVeus i el Teatret
07/04/2019	Teatret de circ	El Teatret
11/04/2019	Presentació llibre	Cuantotequeroediciones
13/04/2019	Teatre rus	Nicolay
14/04/2019	Tomeu Penya	Grup Trui
16/04/2019	Presentació llibre	Arxiu del Port
23/04/2019	Congrés Cirurgia de mans	Cristina Triana
25/04/2019	SomINN	SomINN
27/04/2019	Entrega de Premis	JCI - Jove Cambra Internacional
02/05/2019	Debat polític	Assoc Veïns llevant
05/05/2019	Taller de bombolles	El Teatret

RESUM ANUAL DE LES ACTIVITATS DEL TEATRET DEL SERRALLO DURANT L'ANY 2019

DATA	ACTIVITAT	ENTITAT PROMOTORA
09/05/2019	Debat polític	La SER
11/05/2019	Formació	La Muralla
12/05/2019	Presentació llibre solidari	El sueño de la campana
14/05/2019	Presentació llibre històric	Arxiu del Port
21/05/2019	SomINN	SomINN
22/05/2019	Entrega de premis	Col·legi de metges
23/05/2019	Acte polític	PP
24/05/2019	Concert gospel	Centres cívics
25/05/2019	Formació PortAutors	El Teatret
27/05/2019	Xerrada socis APPORT	APPORT
29/05/2019	Formació	Cap Jaume I
30/05/2019	Formació	ASISA
02/06/2019	Contes solidaris	MareNostrum
03/06/2019	Assaig AMPA	AMPA Serrallo
06/06/2019	Entrega de premis	DO Tarragona
07/06/2019	Cicle Voramar	El Teatret
09/06/2019	Gala de Màgia	Oscar Vallhonrat
10/06/2019	Teatre AMPA	AMPA Serrallo
13/06/2019	Brunch	FETSA
14/06/2019	Cicle Voramar	El Teatret
15/06/2019	Concert tradicional	El Tecler
19/05/2019	SomINN	SomINN
20/05/2019	Entrega de premis	Col·legi de periodistes
21/06/2019	Cicle Voramar	El Teatret
25/06/2019	Final de curs	Escola de Ball ExpressaT
27/06/2019	Networking	APT
28/06/2019	Entrega de premis	Republica Checa
30/06/2019	Contes	Ematsa i Club Tarraconins
06/07/2019	Consell Nacional de les Dones	Institut Català de les Dones
07/07/2019	Festa Estiu	Tarragona Swing
08/07/2019	Plató fotogràfic	Agrupació Foto APT
11/07/2019	Comissió de Territori	Generalitat de Catalunya
11/07/2019	Homenatge jubilats	Assoc. Jubilats APT
12/07/2019	Lectures de mar	Arxiu del Port
14/07/2019	Revetlla del Teatret	El Teatret i AVSerrallo
17/07/2019	Entrega de premis	Tarragona Impulsa
26/07/2019	Concert	Bouquet Festival
02/08/2019	Concert	Bouquet Festival
13/09/2019	Presentació llibre Lluvia de Caramelos	Privat
15/09/2019	Vermut tecler	Teatret i Ajuntament de Tgn
20/09/2019	Concert	Issel's Singers
29/09/2019	Dia Marítim mundial	El Teatret
02/10/2019	Rp Presentació Jornades de Romesco	AEHT
04/10/2019	Aniversari Protecció Civil	Protecció Civil
05/10/2019	Debat	Debat
06/10/2019	PortAutors	El Teatret
08/10/2019	Debat	Fundació Cat. Cultura
08/10/2019	Debat	Associació la Muralla
09/10/2019	Presentació llibre	Arxiu del Port

RESUM ANUAL DE LES ACTIVITATS DEL TEATRET DEL SERRALLO DURANT L'ANY 2019

DATA	ACTIVITAT	ENTITAT PROMOTORA
10/10/2019	Forum Més Dona	Més Dona
13/10/2019	Concert Veni Ovidi	Veni Ovidi
14/10/2019	Presentació llibre	La Muralla
15/10/2019	Formació	ERCROS
19/10/2019	Teatret de conte	El Teatret
20/10/2019	Teatret de conte	El Teatret
22/10/2019	Formació	ERCROS
23/10/2019	Comissió de Territori	Generalitat de Catalunya
27/10/2019	Estació Klezmer	Francesc Valls
28/10/2019	Debat	Plataforma mercaderies
29/10/2019	Formació	ERCROS
05/11/2019	Formació	ERCROS
05/11/2019	Debat	Plataforma ferrocarril
09/11/2019	Enregistrament musical	Moai Studio
12/11/2019	Formació	ERCROS
16/01/2019	PortAutors	El Teatret
19/11/2019	Presentació llibre	Escola MareNostrum
21/11/2019	HUB DAY	Comercial Port de Tgn
22/11/2019	HUB DAY	Comercial Port de Tgn
23/11/2019	Concert Rus	Associació Dostoievsky
26/11/2019	APPORT	APPORT
28/11/2019	Premis IMET	Ajuntament de Tarragona
29/11/2019	Vins Solidaris	Port Solidari
30/11/2019	Festa Nadal	FLUOR
01/12/2019	Presentació vins	URV
04/12/2019	Comissió de Territori	Generalitat de Catalunya
06/12/2019	Festival Curtmetratges	REC
07/12/2019	Festival Curtmetratges	REC
08/12/2019	Festival Curtmetratges	REC
11/12/2019	Programa debat	SER Catalunya
12/12/2019	Presentació llibre	Rosa Maria
13/12/2019	Audició musical en diferents sessions	Yamaha Music School
14/12/2019	Concert Aniversari Europe Direct	Ajuntament de Tarragona
15/12/2019	Nadal de somni	El Teatret
19/12/2019	Festa Nadal	AFANOC
20/12/2019	Festa Nadal Tió	Tecletes
21/12/2019	Nadal de somni	El Teatret
27/12/2019	Revetlla del Teatret	AV Serrallo
28/12/2019	Concert Àngels i Dimonis	Carles Carrasco

7 Arxiu del Port de Tarragona

Archivo del Port de Tarragona

1. ELS FONS DOCUMENTALS

1.1. La digitalització

A principis de 2019 s'inicià la digitalització de la tercera i última remesa dels llibres de Certificats i lliuraments del Fons de la Junta Protectora de les Obres del Port de Tarragona, organisme que s'encarregà de la gestió portuària tarragonina entre els anys 1790 i 1836. Aquest cop es tractava de passar a format digital 44 volums que equivalen a **21.510 imatges digitals** dels anys 1819 al 1836, en els quals queda reflectida l'activitat econòmica del Port de Tarragona de l'època, en forma de dos documents principals: els certificats i els lliuraments, encara que també n'hi trobem d'altres com les llistes de les revistes diàries que passaven als presidaris que treballaven a les obres o factures de proveïdors.

Amb aquesta acció, per tant, **61.613 imatges digitals** que corresponen als 114 volums de la sèrie de Certificats i Lliuraments de la Junta Protectora de les Obres del Port de Tarragona es troben ja disponibles en línia a través de la **pàgina web del Port de Tarragona** a l'apartat d'**Arxiu Digital**.

1.2. Les transferències de documentació

Durant aquest any s'han rebut 5 transferències de documentació administrativa, fet que ha suposat l'**ingrés de 203 caixes d'arxiu i 23,34 metres lineals més d'espai ocupat**, que en total arriba a la xifra de 2.572,36 metres lineals repartits entre els 9 dipòsits de documentació dels dos edificis que gestiona l'Arxiu, el del carrer del Mar i la seu central de la plaça dels Carros.

1.3. Els préstecs i les consultes

El nombre de consultes, tant presencials com no presencials, ha estat de 73 en aquest any 2019, 224 els documents consultats i 644 les reproduccions dutes a terme, cap d'elles en paper. Pel que fa als préstecs de documents se n'han fet 89.

A aquestes xifres, però, cal sumar-hi les visites als documents digitals publicats a la pàgina web que acabarien de completar el nombre de consultes i gestions realitzades amb documents dipositats al nostre Arxiu.

1.4. Donacions de documents

Manuel Chivite va fer donació a l'Arxiu, el mes de juny, d'una còpia del gravat que representa el llançament de la primera pedra de les obres del Port Modern l'any 1802.

Enric Olivé Serret va cedir diverses monografies antigues com la *Ordenanza del primero de julio de 1779 prescribiendo las reglas con que se ha de hacer el curso de particulares contra enemigos de la Corona*, publicat a Madrid l'any 1779.

2. EL FONS D'IMATGES

La **Fototeca de l'Arxiu del Port** consta en l'actualitat de **12.287 fotografies** registrades i digitalitzades i disponibles en línia a través de la pàgina web del Port de Tarragona. El nombre de consultes l'any 2019 ha estat de 275. S'han fet 634 cerques a la base de dades, s'han atès 59 peticions i s'han servit 332 imatges.

Hem rebut 164 fotografies que via donació han passat a formar part de la Fototeca: 154 van ser cedides per Fernando López Mendoza, 5 per Rafael Vidal, 4 per Salvador Vidal, 1 per Pere Valls i 1 per Quim Vendrell. A tots ells agraïm el gest d'haver dipositat material gràfic en un arxiu públic perquè se'n pugui fer la màxima difusió.

3. LA BIBLIOTECA I L'HEMEROTECA

La Biblioteca Auxiliar de l'Arxiu compta en l'actualitat amb 9.489 volums, dels quals 426 són en format digital, i la resta, en suport paper; el seu catàleg, que està disponible en línia a través de la pàgina web, ha tingut 36.767 visites, de les quals gairebé 500, visitaven per primer cop la pàgina.

La Biblioteca ha incorporat 111 noves publicacions, majoritàriament, fruit dels intercanvis amb altres institucions i entitats.

Aquest 2019 la Biblioteca Auxiliar de l'Arxiu ha estat donada d'alta al Sistema de Informació de Bibliotecas españolas ALZIRA del Ministerio de Cultura y Deporte.

L'Hemeroteca compta amb 440 capçaleres entre revistes i diaris de temàtica marítima i portuària.

4. EL PREMI D'INVESTIGACIÓ

L'any 2018 l'Autoritat Portuària de Tarragona i l'Arxiu del Port de Tarragona van convocar la **vuitena edició del Premi d'Investigació Port de Tarragona**. El termini de presentació dels treballs va finalitzar el mes de novembre i el jurat es va reunir el mes de gener de 2019 per determinar quina persona guanyava el premi.

D'entre sis projectes presentats resultà guanyadora la proposta de Patricia Terrado Ortuño: "Ciutat, port i territori. Cartografia històrica de Tarragona entre els segles XVII i XIX". L'autora haurà de presentar el treball finalitzat en el primer trimestre de l'any 2020 perquè pugui ser publicat pel Servei de Publicacions del Port de Tarragona al llarg de l'any.

El jurat d'aquesta vuitena edició format per: Montse Adan, Ramon Aloguin, Elena Virgili, Quim Vendrell i Coia Escoda, proposà també en l'acta del veredicta la publicació del treball de Francesc Gassó titulat: "La família Vidal i Fontanals. Una família influent al barri del Port de Tarragona (1831-1956)", que serà presentat a finals del primer trimestre de 2020.

5. LA DIFUSIÓ I LA DIVULGACIÓ

5.1. Articles i textos

- Redacció de la Memòria de l'Arxiu 2019.
- Redacció del capítol dedicat a l'Arxiu dins la Memòria de Sostenibilitat de l'Autoritat Portuària

de Tarragona 2019.

- Redacció del capítol dedicat a l'Arxiu dins la Memòria del CEMAPT 2019.

- Redacció de l'article: "Els arxius i la difusió en el segle XXI" a *La DaDa. El diari digital de l'Associació d'Arxivers i Gestors de Documents de Catalunya*, 4 de febrer de 2019.

- Redacció de la comunicació: "L'Arxiu del Port de Tarragona, capdavanter en la recuperació i la difusió de la documentació portuària" a les **XI Jornades d'Arqueologia Industrial de Catalunya. Patrimoni portuari i de les indústries vinculades als ports**, organitzades per l'Associació del Museu de la Ciència i de la Tècnica i d'Arqueologia Industrial de Catalunya, celebrades al Museu del Port de Tarragona el mes de novembre.

- Redacció de l'article: "150 anys de la Junta d'Obres del Port de Tarragona" a *Cultura i Paisatge a la Ruta del Cister*, núm. 12, 2019, p. 24-26.

5.2. Els dimarts a l'Arxiu

Entre finals de febrer i principis de març s'organitzà el **Taller: Eines per a la lectura de documents històrics**, amb Daniel Piñol Alabart, doctor en Història i professor titular de Ciències i Tècniques Historiogràfiques de la Universitat de Barcelona. Durant vuit hores, impartides amb sessions teòriques i pràctiques amb documentació de l'Arxiu, gairebé una vintena de persones van poder aprendre recursos per a poder fer una lectura correcta dels documents històrics.

Dimarts 16 d'abril aprofitant la presentació del llibre *El último viaje del Amiral de Kersain* de Josep Maria Castellví, es projectà el documental "**Lo Vinater**" de Lluís Jané al Teatret del Serrallo.

El 18 de juny, Ramon Aloguin, conduí la ruta guiada a través dels edificis centenaris del Port de Tarragona. Amb el títol "**100 anys de projectes portuaris**", al llarg de gairebé 90 minuts, una trentena de persones van poder gaudir de les explicacions d'Aloguin que inicià el recorregut a l'edifici de l'Arxiu que el 2023 complirà el seu centenari, el rellotge del Port, la Duana i els tinglados, en un recorregut amè i entretingut per a totes les persones que hi participaren.

5.3. La commemoració del final de la Guerra Civil a Tarragona

Des de fa una bona colla d'anys al voltant del 15 de gener, data que coincideix amb el final de la Guerra Civil a Tarragona, diferents institucions i entitats culturals, liderades pel Servei d'Arxiu i Documentació de l'Ajuntament de Tarragona, programen tot un seguit d'activitats de difusió per contribuir que es conegui què va succeir abans i després del conflicte bèl·lic a la ciutat de Tarragona.

El Port de Tarragona, a través del seu Arxiu i el Servei de Publicacions, no n'ha restat al marge i, any rere any, ha col·laborat en l'efemèride programant activitats i actes amb l'objectiu de preservar i difondre la nostra memòria col·lectiva.

Per a l'any 2019, que se celebrà el 80è aniversari del final de la guerra, des del Port de Tarragona, es van dur a terme quatre activitats relacionades amb aquest fet històric: un Taller de Refotografia pels espais portuaris de la Guerra Civil, una instal·lació fotogràfica, que sota el títol 13 banderes fosques, acostà al visitant l'horror del conflicte, la presentació d'un llibre sobre la recuperació

del port de Tarragona després de la contesa, i la projecció del film *El Periple, la vella llum d'Europa*.

El **Taller de Refotografia** a càrrec de Ricard Martínez, fotògraf i creador d'Arqueologia del Punt de Vista, es titula **Traces i estralls, un passeig per l'interior de les fotografies de la Guerra Civil al Port de Tarragona**, i va tenir lloc els dies 18, 19 i 22 de gener de 2019; un total de 12 hores en què les persones participants van poder (re)visitar els escenaris del conflicte bèl·lic del Port de Tarragona representats a les fotografies de l'època.

Diumenge 20 de gener, s'inaugurà la **instal·lació fotogràfica 13 Banderes Fosques** de Ricard Martínez formada per imatges dels bombardejos que va patir Tarragona i el seu port durant la Guerra Civil; fotografies preses pels mateixos atacants just després del moment de llençar les bombes i de causar destrucció per tot arreu. Les fotografies onejaren dalt d'uns pals de bandera a manera d'insígnies obscures que qüestionen l'ús de la violència, sobretot la que s'executa des del poder. L'obra era una invitació a la reflexió, ja que les banderes són símbols que representen a collectius i cal observar-les per decidir si

volem que ens representin o no. Durant la inauguració, que va anar a càrrec del president del Port de Tarragona, Josep Maria Cruset, hi va haver una actuació de la Coral Sageta de Foc que interpretà cançons de l'època.

Dimarts 29 de gener es presentà el llibre de Sergio Serrano Sánchez, guanyador del **VIII Premi d'Investigació Port de Tarragona** amb el títol: **Les obres al Port de Tarragona durant la postguerra (1939-1952). Reconstrucció i eixamplament en temps difícils**.

Finalment, dimarts 19 de febrer, al Teatret del Serrallo, va tenir lloc la projecció del film **El Periple. La vella llum d'Europa** de

Mario Pons Muria, un documental que convida a la reflexió sobre la crisi de l'individu, l'actual Europa, a la vegada que mostra l'origen del franquisme sociològic a través dels drames de les guerres silenciades i la vulneració dels drets humans dels exiliats. En el transcurs de l'acte hi hagué l'actuació en directe de Los Sirgadors, autors de la BSO del film.

5.4. El Dia Internacional dels Arxius

Amb motiu del Dia Internacional dels Arxius, el cap de setmana del 8 i 9 de juny s'organitzà un **escape room** al llarg de cinc sessions repartides entre dissabte a la tarda i diumenge al matí en

les quals participaren unes quaranta persones.

El misteri de l'arxivera és un joc en el qual s'ha de resoldre una sèrie d'enigmes utilitzant tot l'enginy i imaginació possibles per tal de superar el repte abans no s'esgoti el temps proposat. Els objectius de l'activitat són:

- Oferir una proposta diferent d'oci per tal d'apropar l'Arxiu a la ciutadania.
- Donar a conèixer alguns dels espais i serveis de l'Arxiu del Port.

5.5. Lectures de mar

Conjuntament amb la Biblioteca Pública de Tarragona organitzarem el dia 12 de juliol una nova activitat: **Lectures de mar. Història i música al voltant de la Segona Guerra Mundial a la Mar de Tarragona.**

L'acte va girar al voltant de lectures extretes del llibre de Josep Maria Castellví Viladegut: *La segona guerra mundial al mar de l'Ebre i a Tarragona. Les traces del conflicte*, del qual se'n van llegir sis episodis adaptats per a la lectura en veu alta.

Aquests episodis es contrapuntaren amb altres textos relacionats amb sis personatges tarragonins com Artur Bladé Desumvila, Josep Maria Recasens Comes, Josep Maria Tarrasa Alvira, José María Fontana Tarrats, Lluís Monguió i Antoni Rovira i Virgili.

Un text de Sergi Serrano sobre l'estat del port

de Tarragona l'any 1939 va servir de punt de partida i de descripció dels principals problemes econòmics i socials a Tarragona, Catalunya i Espanya entre 1939 i 1945.

Els lectors foren Josep Maria Castellví, Encarnació Laínez, Josep Maria Piñol i Antònia Sabater. La música va anar a càrrec de David Blay. L'activitat era gratuïta però amb reserva prèvia. Hi participaren més de 80 persones i es va fer al Teatret del Serrallo.

Tant des de la Biblioteca Pública de Tarragona com des de l'Arxiu del Port de Tarragona es té la intenció de donar continuïtat a aquesta activitat que conjunta música i lectura de textos històrics en els pròxims anys, tot esperant que tingui la mateixa bona acollida per part de la ciutadania.

5.6. Els secrets de l'Arxiu

Amb motiu del **Dia Marítim Mundial**, que se celebra cada any a finals del mes de setembre, repetirem l'activitat **Els secrets de l'Arxiu** amb Rat Cebrián, encarregada de conduir aquesta acció de difusió adreçada al públic familiar amb infants de fins a 12 anys.

Recordem que l'activitat consisteix en una visita teatralitzada amb un personatge vinculat a la història del Port de Tarragona, Maria Antònia de Castellarnau, que fou esposa de Josep Anton de Castellarnau, tresorer de la Junta Protectora de les Obres del Port de Tarragona, entre finals del segle XVIII i principis del segle XIX.

A banda de la visita teatralitzada, l'activitat comprèn també dos tallers, **La meva família i jo, i Un lloc per a cada cosa**, que tenen com a objectiu fer valdre la tasca que es fa en els arxius, tant d'ordenació i classificació dels documents, com de preservació i difusió de la memòria de les institucions.

Es va fer una sessió de l'activitat dissabte 28 de setembre, a la qual assistiren 30 persones, i se'n feren dues sessions més a finals de novembre amb motiu del **Dia Mundial del Nen**, dissabte 16 i diumenge 17 que aplegaren una cinquantena de persones més.

5.7. Vint-i-cinc anys de la riuada del Francolí

L'any 1994 el riu Francolí, concretament el 10 d'octubre, es va desbordar a conseqüència dels aiguats ocorreguts el dia anterior i part de la matinada, i va inundar la part baixa de Tarragona, el polígon industrial i les instal·lacions portuàries.

Des de l'Arxiu del Port de Tarragona i el Servei de Publicacions del Port de Tarragona es va organitzar dimecres 9 d'octubre, una taula rodona que portà per títol: **"25 anys de l'última riuada"** amb l'objectiu de commemorar aquest fet excepcional.

L'acte, conduït pel periodista Ricard Lahoz, se celebrà al Teatret del Serrallo i hi van participar: Jordi Blay, geògraf i professor de la URV, Enric Aguilar, climatòleg i professor de la URV i Ramon Garcia,

enginyer i director del Port de Tarragona.

Quan va concloure es va presentar un petit llibret al voltant dels 25 anys de la riuada del 1994, amb la publicació del qual s'inicià la nova col·lecció del Servei de Publicacions del Port de Tarragona **"Petit Format"**, el contingut del qual anà a càrrec de Ricard Lahoz.

5.8. Commemoració dels 150 anys de creació de la Junta d'Obres del Port de Tarragona

El mes de novembre, i com a un dels primers actes de celebració dels 150 anys de creació de la Junta d'Obres del Port de Tarragona, es presentà al Tinglado 1 el llibre de Joan Carles Blanch: *Atles Històric i Il·lustrat del Port de Tarragona. Del passat al present*. Un acte multitudinari, original i de

qualitat, que esdevingué el tret de sortida de la programació que els diferents espais culturals portuaris (Museu, Teatret, Moll de Costa i Arxiu), així com la Presidència de l'Autoritat Portuària, han preparat per a celebrar aquesta efemèride i que es desenvoluparan fins a finals de 2020.

6. LES PUBLICACIONS

L'Arxiu del Port ha col·laborat amb el Servei de Publicacions del Port de Tarragona en diverses accions durant l'any 2019. Cal apuntar que en les obres que han vist la llum aquest any, i que seguidament enumerem, l'Arxiu ha tingut un paper considerable ja que ha proporcionat documentació dels diferents fons que es conserven i fotografies, però també ha participat plenament en l'organització dels actes de presentació de cadascun d'ells.

- El mes de gener va tenir lloc la presentació del llibre guanyador del VII Premi d'Investigació Port de Tarragona (2017) de Sergio Serrano Sánchez, *Les obres al Port de Tarragona durant la postguerra (1939-1952). Reconstrucció i eixamplament en temps difícils*, que aborda la recuperació del Port de Tarragona després de la Guerra Civil.
- El mes de febrer es presentà el llibre *Els mestres d'aixa i calafats de Tarragona* de Josep Maria Sanet; un estudi sobre la construcció naval a Tarragona, principalment de barques de pesca, llanxes per a la càrrega i descàrrega d'embarcacions, i també vaixells de cabotatge.
- El mes d'abril tingué lloc la presentació del llibre *El último viaje del Amiral de Kersain* de Josep Maria Castellví Viladegut al Teatret del Serrallo.
- Com cada any, el 23 d'abril, vàrem estar presents a la Rambla de Tarragona per presentar les darreres publicacions en el marc de la Diada de Sant Jordi.
- El mes de maig es presentà el llibre d'Antonio Moreno García: *Buques militares extranjeros en el Puerto de Tarragona 1897-2014*, un recull de les naus de guerra que han visitat el nostre Port en aquesta època.
- En qualitat de membres del jurat i d'organitzadors de l'acte de lliurament participàrem en la sisena edició del **Premi de Narrativa Curta del Port de Tarragona** el mes de juny.
- A l'octubre es presentà a la sala d'actes de l'Arxiu el llibre de Patricia Terrado Ortuño: *El Puerto de Tarraco en época romana (siglos II aC- III dC), fuentes, historiografía y arqueología*, un estudi diacrònic i interdisciplinari del port de Tarraco en època tardorrepública i altimperial a través del qual es pot observar l'evolució del port romà i comprendre el seu ús, fisonomia i activitats.

▪ També el mateix mes d'octubre i en el marc de la taula rodona organitzada per commemorar els 25 anys de la riuada del Francolí es presentà el primer número de la **Collecció "Petit Format"** de les Publicacions del Port de Tarragona: *25 anys de l'última riuada* de Ricard Lahoz.

7. LES COL·LABORACIONS I ASSESSORAMENTS

▪ Amb l'**Associació del Museu de la Ciència i de la Tècnica i d'Arqueologia Industrial de Catalunya** s'ha format part, des de l'Arxiu, del Comitè científic de les **XI Jornades d'Arqueologia Industrial de Catalunya**, dedicades al Patrimoni portuari i de les indústries vinculades als ports, que van tenir lloc al Museu del Port de Tarragona a finals de novembre.

▪ Amb la revista **Fet a Tarragona** participàrem en l'entrevista i el reportatge "La cultura busca nous públics", publicat en el número 33 que fou presentat el mes de gener al Teatret del Serrallo.

▪ **Amb el Servei de Publicacions del Port** s'ha donat suport en l'edició, difusió i distribució de diversos llibres publicats durant l'any així com en els actes de presentació de les mateixes publicacions.

▪ **Amb els Serveis Territorials d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya a Tarragona i el Servei de Publicacions del Port de Tarragona** s'ha participat com a jurat del V Premi de Narrativa Curta Port de Tarragona i s'ha col·laborat en l'acte de presentació d'atorgament de premis a les persones guanyadores que va tenir lloc a la sala d'actes del Port de Tarragona el 13 de juny.

▪ **Amb la Direcció de Comunicació i Imatge de l'APT** s'ha format part activa del Grup de Qualitat del web del Port de Tarragona i amb el de Xarxes Socials.

▪ **Amb la Direcció de Sistemes d'Informació de l'APT**, des de l'Arxiu s'ha participat activament dins l'equip Digitals per a la implantació de l'Office 365 a l'organització, elaboració de càpsules temàtiques de diferents eines (Teams, Sharepoint, Onedrive), Pla Digital, creació de l'Arxiu Teams, directrius per a arxivar documentació al SharePoint, etc.

▪ **A la Universidad de Málaga** se li facilitaren dades per a l'actualització de l'edició del llibre: *Historia de la Navegación Comercial Española, tráfico de los Puertos de titularidad estatal desde la antigüedad a la conclusión del siglo XX*, publicat l'any 2004.

▪ **A La Biennale di Venezia. 58. Esposizione Internazionale d'Arte** se'ls cedí en préstec alguns documents del Fons del Gremi de Marejants, relatius al pas del Sant Enterrament per a l'exposició "To loose your head (Idols)", organitzada per l'Institut Ramon Llull i comissariada per Pedro Azara.

8. LES VISITES D'ALUMNAT

Aquest any 2019 han estat dos centres que han visitat l'Arxiu amb un total de 108 alumnes que han passat per les nostres instal·lacions.

El 15 de març ho van fer els 29 alumnes del Grau d'Història que cursen crèdits d'Arxivística a la Universitat Rovira i Virgili.

El mes de novembre van ser 79 els alumnes procedents del Cicle Mitjà i Superior de Gestió Administrativa de l'Institut Vidal i Barraquer de Tarragona, que gaudiren de la visita acompanyats

del capità Apodaca en l'activitat **Coneix l'Arxiu amb el capità Apodaca.**

9. LA FORMACIÓ DEL PERSONAL

El personal adscrit a l'Arxiu ha participat al llarg del 2019 en els següents cursos i jornades, tant organitzats per l'Autoritat Portuària, com per altres entitats:

- "Sessió informativa sobre el Protocol d'Assetjament", organitzada per l'APT el mes de novembre.
- "Pla d'Autoprotecció del Port de Tarragona, organitzada per l'APT el mes de juny.
- "Jornada RSC María Petit. Maneres de veure i viure el món", organitzada per l'APT el mes de desembre.
- "XI Jornades d'Arqueologia Industrial de Catalunya. Patrimoni portuari i de les indústries vinculades als ports", organitzades per l'Associació del Museu de la Ciència i la Tècnica de Catalunya i el Museu del Port de Tarragona al novembre.
- Sessions de Digitalks (eines Office 365) organitzades per Sistemes d'Informació de l'APT al llarg de l'any.

10. PERSONAL EN PRÀCTIQUES

Entre octubre de 2018 i octubre de 2019 vàrem comptar novament, gràcies a un contracte amb la Fundació de la URV, amb la col·laboració de Noemí Navarro Espada qui continuà el buidatge exhaustiu d'expedients de personal i llistes de jornals de persones que han treballat a la Junta d'Obres del Port de Tarragona.

Eduard George Verde va fer les pràctiques externes curriculars del Grau d'Història de la URV de 150 hores de durada en el nostre centre, temps en el qual es dedicà a la informatització de fitxes d'inventari així com al tractament de diferents fons i suports (hemeroteca, biblioteca, videoteca...) que formen part de l'Arxiu.

11. L'ARXIU EN XIFRES

- Pàgina web: 6.667 visites
- L'Arxiu Digital: 1.993 visites
- Documentació consultada: 224
- Préstecs de Documentació i Biblioteca: 90
- Documents reproduïts: 644
- Consultes Arxiu Fotogràfic: 275
- **Documents digitalitzats: 21.510 imatges**
- Metres lineals ocupats: 2.572,36
- Unitats d'instal·lació: 17.467
- Consultes catàleg Biblioteca: 36.767
- **Assistència de públic en actes organitzats per l'Arxiu: 1.327 persones**

- Facebook:
    - o 2.000 seguidors
    - o Article més vist: 2.382 vistes
  - Instagram:
    - o 672 seguidors
    - o 255 publicacions
  - Arxiportus. El blog de l'Arxiu del Port de Tarragona:
    - o 58 entrades
    - o 37.283 visites
- Twitter:
    - o 151.276 impressions
    - o 1.329 seguidors
    - o Top tuit 1.999 impressions
  - Pinterest:
    - o 14 taulers
    - o 2.095 pins
    - o 227 seguidors

RECUL DE PREMSA

PORT DE TARRAGONA

28/11/2019 diàries 3

NAVEGANT PER 20 SEGLES DE VIDA PORTUÀRIA

Anna Ferrer

Narar 20 segles d'història en un únic volum il·lustrat. Aquest ha estat el repte al qual s'ha enfrontat l'Il·lustrat i l'historiador Joan Carles Blanch. Després de tres anys i mig de documentació, recollida, dibuix i maquetació, el passat 14 de novembre es presentava oficialment l'Atles Històric i Il·lustrat del Port de Tarragona. Del passat al present, acte que donava oficialment el tret de sortida a la celebració dels 200 anys del Port. Aquesta obra està dedicada a commemorar-se en la publicació de referència sobre els més de 2.000 anys d'història portuària de la ciutat. La combinació de la vocació d' divulgadora del llibre amb el detallisme de les il·lustracions fan de l'Atles una obra única.

L'Atles Històric no és la primera obra d'aquest estil per a Joan Carles Blanch. L'autor ha elaborat altres un atles històric del Gaià, en el qual es mostren la història d'aquesta vila i alguns dels elements principals com el castell. A més d'aquesta experiència, Blanch va plantejar a la responsable de l'Arxiu del Port, Còla Escoda, crear un volum que recollís la trajectòria marítima de Tarragona. La idea va entusiasmar-la i després de diverses presentacions el projecte va començar a caminar. Han calgut quaranta-dos mesos de treball intens per a materialitzar el llibre. El resultat: un regle educatiu que va des del port de l'època líbera fins a l'obertura de la península el 2011, passant per les grans infraestructures, la creació de la Junta d'Obres del Port i el sòcio, el naixement del l'Arxiu del Port, l'arribada de la indústria portuària a Tarragona o l'obertura del Moll de Costa a la ciutadania, i que també inclou explicacions sobre les rutes comercials, la navegació,

complejos, a nivell creatiu i han permès una llibertat que en episodis posteriors, especialment a partir dels segles XIX i XX quan tota l'evolució del Port es veia registrada en plànols i fotografies, ja no hi és. «En aquests casos cal fer una aproximació de com hauria pogut ser», apunta l'autor. I afegeix: «Grec que la gent agrairi aquestes aproximacions, perquè permeten tenir tota l'evolució remunta i entendre com ha evolucionat el Port i la ciutat».

Tarragona, de fons

Un dels grans atractius del llibre, més enllà del seu potencial divulgatiu, és la qualitat de l'edició, la seva bellesa plàstica i la qualitat de l'edició. És que a través de la història del Port es pot reconstruir també la història de Tarragona i alguns dels seus moments més destacats, des de la construcció del temple d'August, a la Creació, passant per guerres, la pesta o la fil·làsica que va arruïnar els cultius de vinya del voltant. I és que la vida de Tarragona ha estat sempre el centre que explica el destí del Port. «No s'entén la història del Port sense Tarragona ni la història de Tarragona sense el Port», assegura retund Joan Carles Blanch; una afirmació que també defineix la presentació del llibre: president de l'Autoritat Portuària, Josep M. Cruet, per això, el llibre inclou petites plaques d'història que són informació bàsica de context per entendre la societat del moment i el funcionament del Port en una determinada època. A tot això, cal sumar-hi una línia de temps desplegada que serveix de presentació general i que permet que els lectors puguin navegar a través dels anys o fer mencions i contextualitzar en detall cadascuna de les fases per les quals ha passat aquesta infraestructura clau del territori.

Cruet, Blanch, Escoda i Adán, en la presentació del llibre el 14 de novembre.

DIARI DE TARRAGONA

28/11/2019 DIÀRIES 03

«LAS CRECIDAS SERÁN MÁS FRECUENTES»

El Complejo Educativo y pedagógico quinielles, afectado

La mesa redonda se celebró en el Teatre del Serralat

El Complejo Educativo y pedagógico quinielles, afectado

La mesa redonda se celebró en el Teatre del Serralat

«LAS CRECIDAS SERÁN MÁS FRECUENTES»

Crónica

Una mesa redonda de expertos analiza posibilidades de que hoy pueda repetirse

La mesa redonda se celebró en el Teatre del Serralat

DIARI DE TARRAGONA

13/12/2019 DIÀRIES 03

La reconstrucció del Port durant la postguerra, grua a grua, recollida ara en un llibre

Aquest projecte de recerca va guanyar el VII Premi d'Investigació del Port de Tarragona

La reconstrucció del Port durant la postguerra, grua a grua, recollida ara en un llibre

Aquest projecte de recerca va guanyar el VII Premi d'Investigació del Port de Tarragona

La reconstrucció del Port durant la postguerra, grua a grua, recollida ara en un llibre

Aquest projecte de recerca va guanyar el VII Premi d'Investigació del Port de Tarragona

DIARI DE TARRAGONA

13/12/2019 DIÀRIES 03

Els secrets més ben guardats de l'Arxiu del Port, a punt de ser desvelats

Disca 16 i diumenge 17 es farà l'activitat infantil 'Els secrets de l'Arxiu', a càrrec de la conta-contes Rat Cebrián

Els secrets de l'Arxiu, amb Rat Cebrián

Disca 16 i diumenge 17 es farà l'activitat infantil 'Els secrets de l'Arxiu', a càrrec de la conta-contes Rat Cebrián

Els secrets de l'Arxiu, amb Rat Cebrián

Disca 16 i diumenge 17 es farà l'activitat infantil 'Els secrets de l'Arxiu', a càrrec de la conta-contes Rat Cebrián

DIARI DE TARRAGONA

13/12/2019 DIÀRIES 03

Tarragona Dansa ultima el primer acte musical del seu 40è aniversari

El primer acte musical del seu 40è aniversari

Tarragona Dansa ultima el primer acte musical del seu 40è aniversari

El primer acte musical del seu 40è aniversari

Tarragona Dansa ultima el primer acte musical del seu 40è aniversari

El primer acte musical del seu 40è aniversari

86

1. LOS FONDOS DOCUMENTALES

1.1. La digitalización

A principios de 2019 se inició la digitalización de la tercera y última remesa de los libros de Certificaciones y libramientos del Fondo de la Junta Protectora de las Obras del Puerto de Tarragona, organismo que se encargó de la gestión portuaria tarraconense entre los años 1790 y 1836.

Esta vez se trataba de pasar a formato digital 44 volúmenes que equivalen a 21.510 imágenes digitales de los años 1819 al 1836, en los cuales queda reflejada la actividad económica del Puerto de Tarragona de la época, en forma de dos documentos principales: las certificaciones y los libramientos, aunque también encontramos otros como las listas de las revistas diarias que se pasaban a los presidiarios que trabajaban en las obras o facturas de proveedores.

Con esta acción, por tanto, 61.613 imágenes digitales que corresponden a los 114 volúmenes de la serie de Certificaciones y Libramientos de la Junta Protectora de las Obras del Puerto de Tarragona se encuentran ya disponibles en línea a través de la página web del Port de Tarragona en el apartado de Arxiu Digital.

1.2. Las transferencias de documentación

Durante este año se han recibido 5 transferencias de documentación administrativa lo que ha supuesto el ingreso de 203 cajas de archivo y 23,34 metros lineales más de espacio ocupado, que en total llega a la cifra de 2.572,36 metros lineales, repartidos entre los 9 depósitos de documentación ubicados en los dos edificios que gestiona el Archivo, el de la calle del Mar, y la sede central de la plaza de los Carros.

1.3. Los préstamos y las consultas

El número de consultas, tanto presenciales como no presenciales, ha sido de 73 en este año 2019, 224 los documentos consultados y 644 las reproducciones llevadas a cabo, ninguna de ellas en papel. En cuanto a los préstamos de documentos se han hecho 89.

A estas cifras hay que sumarle las visitas a los documentos digitales publicados en la página web que acabarían de completar el número de consultas y gestiones realizadas con documentos depositados en nuestro Archivo.

1.4. Donaciones de documentos

Manuel Chivite hizo donación al Archivo, en el mes de junio, de una copia del grabado que representa el lanzamiento de la primera piedra de las obras del Puerto Moderno en el año 1802. Enric Olivé Serret cedió diversas monografías antiguas como la Ordenanza del primero de julio de 1779 prescribiendo las reglas con que se ha de hacer el curso de particulares contra enemigos de la Corona, publicado en Madrid en el año 1779.

2. EL FONDO DE IMÁGENES

La Fototeca del Archivo del Puerto consta en la actualidad de 12.287 fotografías registradas y digitalizadas y disponibles en línea a través de la página web del Puerto de Tarragona. El número de consultas el año 2019 ha sido de 275. Se han hecho 634 búsquedas en la base de datos, se han atendido 59 peticiones y se han enviado 332 imágenes.

Hemos recibido 164 fotografías que vía donación han pasado a formar parte de la Fototeca: 154 fueron cedidas por Fernando López Mendoza, 5 por Rafael Vidal, 4 por Salvador Vidal, 1 por Pere Valls y 1 por Quim Vendrell. A todos ellos, agradecemos el gesto de haber depositado material gráfico en un archivo público para que se pueda hacer la máxima difusión.

3. LA BIBLIOTECA Y LA HEMEROTECA

La Biblioteca Auxiliar del Archivo cuenta en la actualidad con 9.489 volúmenes, de los cuales 426 son en formato digital, y el resto, en soporte papel; el catálogo, que está disponible en línea a través de la página web, ha tenido 36.767 visitas, de las cuales casi 500, visitaban por primera vez la página.

La Biblioteca ha incorporado 111 nuevas publicaciones, mayoritariamente, fruto de los intercambios con otras instituciones y entidades.

Este 2019 la Biblioteca Auxiliar del Archivo ha sido dada de alta en el Sistema de Información de Bibliotecas españolas ALZIRA del Ministerio de Cultura y Deporte.

La Hemeroteca cuenta con 440 títulos entre revistas y diarios de temática marítima y portuaria.

4. EL PREMIO DE INVESTIGACIÓN

En el año 2018 la Autoridad Portuaria de Tarragona y el Archivo del Puerto de Tarragona convocaron la octava edición del Premio de Investigación Puerto de Tarragona. El plazo de presentación de los trabajos finalizó en el mes de noviembre y el jurado se reunió el mes de enero de 2019 para determinar qué persona ganaba el premio.

De entre los seis proyectos presentados resultó ganadora la propuesta de Patricia Terrado Ortuño: "Ciutat, port i territori. Cartografia històrica de Tarragona entre els segles XVII i XIX". La autora deberá presentar el trabajo finalizado en el primer trimestre del año 2020 para que pueda ser publicado por el Servicio de Publicaciones del Puerto de Tarragona a lo largo del año. El jurado de esta octava edición formado por: Montse Adan, Ramon Aloguin, Elena Virgili, Quim Vendrell y Coia Escoda, propuso también en el acta del veredicto la publicación del trabajo de Francesc Gassó titulado: "La família Vidal i Fontanals. Una família influent al barri del Port de Tarragona (1831-1956)", que será presentado a finales del primer trimestre de 2020.

5.LA DIFUSIÓN Y LA DIVULGACIÓN

5.1.Artículos y textos

-Redacción de la Memoria del Archivo 2019.

-Redacción del capítulo dedicado al Archivo dentro de la Memoria de Sostenibilidad de la Autoridad Portuaria de Tarragona 2019.

-Redacción del capítulo dedicado al Archivo dentro de la Memoria del CEMAPT 2019.

-Redacción del artículo: "Els arxius i la difusió en el segle XXI" a La DaDa. El diari digital de l'Associació d'Arxivers i Gestors de Documents de Catalunya, 4 de febrero de 2019.

-Redacción de la comunicación: "L'Arxiu del Port de Tarragona, capdavanter en la recuperació i la difusió de la documentació portuària" en las XI Jornades d'Arqueologia Industrial de Catalunya. Patrimoni portuari i de les indústries vinculades als ports, organizadas por la Associació del Museu de la Ciència i de la Tècnica i d'Arqueologia Industrial de Catalunya, celebradas en el Museu del Port de Tarragona en el mes de noviembre.

-Redacción del artículo: "150 anys de la Junta d'Obres del Port de Tarragona" a Cultura i Paisatge a la Ruta del Cister, núm. 12, 2019, p. 24-26.

5. 2. Els dimarts a l'Arxiu

Entre finales de febrero y principios de marzo se organizó el Taller: Eines per a la lectura de documents històrics, con Daniel Piñol Alabart, doctor en Historia y profesor titular de Ciencias y Técnicas Historiográficas de la Universidad de Barcelona. Durante ocho horas, impartidas en sesiones teóricas y prácticas con documentación del Archivo, casi una veintena de personas pudieron aprender recursos para poder llevar a cabo una lectura correcta de documentos históricos.

El martes 16 de abril aprovechando la presentación del libro El último viaje del Amiral de Kersain de Josep Maria Castellví, se proyectó el documental "Lo Vinater" de Lluís Jané en el Teatret del Serrallo.

El 18 de junio, Ramon Aloguin, conducía la ruta guiada a través de los edificios centenarios del Puerto de Tarragona. Con el título "100 anys de projectes portuaris", a lo largo de casi 90 minutos, una treintena de personas pudieron disfrutar de las explicaciones de Aloguin que inició el recorrido en el edificio del Archivo que el 2023 cumplirá su centenario, el reloj del Puerto, la Aduana y los tinglados, en un recorrido ameno y entretenido para todas las personas participantes.

5.3. La conmemoración del final de la Guerra Civil en Tarragona

Desde hace bastantes años, alrededor del 15 de enero, fecha que coincide con el final de la Guerra Civil en Tarragona, diferentes instituciones y entidades culturales, lideradas por el Servei d'Arxiu i Documentació de l'Ajuntament de Tarragona, programan una serie de actividades de difusión para contribuir a que se conozca lo que sucedió antes y después del conflicto bélico en la ciudad de Tarragona.

El Puerto de Tarragona, a través de su Archivo y el Servicio de Publicaciones, no han estado al margen y, año tras año, ha colaborado en la efeméride programando actividades y actos con el objetivo de preservar y difundir nuestra memoria colectiva.

Para el año 2019, en que se celebró el 80 aniversario del final de la guerra, desde el Puerto de

Tarragona, se llevaron a cabo cuatro actividades relacionadas con este hecho histórico: un Taller de Refotografía por los espacios portuarios de la Guerra Civil, una instalación fotográfica, que bajo el título 13 Banderes Fosques, acercaban al visitante el horror del conflicto, la presentación de un libro sobre la recuperación del puerto de Tarragona después de la contienda, y la proyección del film El Periple, la vella llum d'Europa.

El Taller de Refotografía a cargo de Ricard Martínez, fotógrafo y creador de Arqueologia del Punt de Vista, se tituló Traces i estralls, un passeig per l'interior de les fotografies de la Guerra Civil al Port de Tarragona, y tuvo lugar los días 18, 19 y 22 de enero de 2019; un total de 12 horas en que las personas participantes pudieron (re)visitar los escenarios del conflicto bélico del Puerto de Tarragona representados en las fotografías de la época.

El domingo 20 de enero se inauguró la instalación fotográfica 13 Banderes Fosques de Ricard Martínez formada por imágenes de los bombardeos que padeció Tarragona y su puerto durante la Guerra Civil; fotografías tomadas por los mismos atacantes justo después del momento de lanzar las bombas y de causar destrucción por todas partes.

Las fotografías ondearon en lo alto de los mástiles a manera de insignias oscuras que cuestionan el uso de la violencia, sobre todo la que se ejecuta desde el poder. La obra era una invitación a la reflexión, ya que las banderas son símbolos que representan a colectivos y hay que observarlos para decidir si queremos que nos representen o no.

Durante la inauguración, que corrió a cargo del presidente del Puerto de Tarragona, Josep Maria Cruset, tuvo lugar una actuación de la Coral Sageta de Foc que interpretó canciones de la época. El martes 29 de enero se presentó el libro de Sergio Serrano Sánchez, ganador del VIII Premio de Investigación Port de Tarragona con el título: Les obres al Port de Tarragona durant la postguerra (1939-1952). Reconstrucció i eixamplament en temps difícils.

Finalmente, el martes 19 de febrero en el Teatret del Serrallo, tuvo lugar la proyección del film El Periple. La vella llum d'Europa de Mario Pons Muria, un documental que invitaba a la reflexión sobre la crisis del individuo, la actual Europa, a la vez que mostraba el origen del franquismo sociológico a través de los dramas de las guerras silenciadas y la vulneración de los derechos humanos de los exiliados. En el transcurso del acto hubo la actuación en directo de Los Sirgadors, autores de la BSO del film.

5.4. El Día Internacional de los Archivos

Con motivo del Día Internacional de los Archivos, el fin de semana del 8 y 9 de junio se organizó un escape room a lo largo de cinco sesiones repartidas entre sábado y domingo en las cuales participaron unas cuarenta personas.

El misteri de l'arxivera es un juego en el que se ha de resolver una serie de enigmas utilizando todo el ingenio e imaginación posibles con tal de superar el reto antes de que se agote el tiempo propuesto. Los objetivos de la actividad son:

- Ofrecer una propuesta diferente de ocio para acercar el archivo a la ciudadanía.

- Dar a conocer algunos de los espacios y servicios de l'Arxiu del Port.

5.5. Lectures de mar

Conjuntamente con la Biblioteca Pública de Tarragona organizamos el día 12 de julio una nueva actividad: Lectures de mar. Història i música al voltant de la Segona Guerra Mundial a la Mar de Tarragona.

El acto giró alrededor de lecturas extraídas del libro de Josep Maria Castellví Viladegut: La segona guerra mundial al mar de l'Ebre i a Tarragona. Les traces del conflicte, del cual se leyeron seis episodios adaptados para la lectura en voz alta.

Estos episodios se contrapuntaron con otros textos relacionados con seis personajes tarraconenses como Artur Bladé Desumvila, Josep Maria Recasens Comes, Josep Maria Tarrasa Alvira, Josep Maria Fontana Tarrats, Lluís Monguió y Antoni Rovira i Virgili.

Un texto de Sergi Serrano sobre el estado del puerto de Tarragona el año 1939 sirvió de punto de partida y de descripción de los principales problemas económicos y sociales en Tarragona, Catalunya y España entre 1939 y 1945.

Los lectores fueron Josep Maria Castellví, Encarnació Laínez, Josep Maria Piñol y Antonia Sabater. La música estuvo a cargo de David Blay. La actividad era gratuita pero con reserva previa. Participaron más de 80 personas y tuvo lugar en el Teatret del Serrallo.

Tanto desde la Biblioteca Pública de Tarragona como desde el Arxiu del Port de Tarragona existe la intención de dar continuidad a esta actividad que conjunta música y lectura de textos históricos en los próximos años, esperando que tenga la misma buena acogida por parte de la ciudadanía.

5.6. Els secrets de l'Arxiu

Con motivo del Dia Marítim Mundial, que se celebra cada año a finales del mes de septiembre, repetimos la actividad Els secrets de l'Arxiu con Rat Cebrián, encargada de conducir esta acción de difusión dirigida al público familiar con niños de cuatro hasta 12 años.

La propuesta consiste en una visita teatralizada con un personaje vinculado a la historia del Puerto de Tarragona, Maria Antònia de Castellarnau, que fue esposa de Josep Anton de Castellarnau, tesorero de la Junta Protectora de las Obras del Puerto de Tarragona, entre finales del siglo XVIII y principios del siglo XIX.

Además de la visita teatralizada, la actividad comprende también dos talleres, La meva família i jo, i Un lloc per a cada cosa, que tienen como objetivo poner en práctica la tarea que se hace en los archivos, tanto de ordenación y clasificación de los documentos, como de preservación y difusión de la memoria de las instituciones.

Una sesión de la actividad tuvo lugar el sábado 28 de septiembre a la cual asistieron 30 personas, y se hicieron dos más a finales de noviembre con motivo del Día Mundial del Niño, el sábado 16 y el domingo 17 que reunieron una cincuentena de personas más.

5.7. Veinticinco años de la riada del Francolí

El año 1994 el río Francolí, concretamente el 10 de octubre, se desbordó a consecuencia de las riadas ocurridas el día anterior y parte de la madrugada, e inundó la parte baja de Tarragona, el polígono industrial y las instalaciones portuarias.

Desde el Arxiu del Port de Tarragona y el Servei de Publicacions del Port de Tarragona se organizó el miércoles 9 de octubre una mesa redonda que llevó por título: "25 anys de l'última riuada" con el objetivo de conmemorar este hecho excepcional.

El acto, conducido por el periodista Ricard Lahoz, se celebró en el Teatret del Serrallo y participaron: Jordi Blay, geógrafo y profesor de la URV, Enric Aguilar, climatólogo y profesor de la URV y Ramon García, ingeniero y director del Puerto de Tarragona.

Se presentó al acabar la mesa redonda una publicación sobre los 25 años de la riada del 1994, con la que se inicia la nueva colección del Servei de Publicacions del Port de Tarragona "Petit Format", el contenido de la cual corrió a cargo de Ricard Lahoz.

5.8. Conmemoración de los 150 años de creación de la Junta de Obras del Puerto de Tarragona

En el mes de noviembre, y como uno de los primeros actos de celebración de los 150 años de creación de la Junta de Obras del Puerto de Tarragona, se presentó en el Tinglado 1 el libro de Joan Carles Blanch: Atles Històric i Il·lustrat del Port de Tarragona. Del passat al present. Un acto multitudinario, original y de calidad, que supuso el pistoletazo de salida de la programación que los diferentes espacios culturales portuarios (Museu, Teatret, Moll de Costa y Arxiu), así como la Presidencia de la Autoridad Portuaria, han preparado para celebrar esta efeméride y que se desarrollarán hasta finales de 2020.

6. LAS PUBLICACIONES

El Arxiu del Port ha colaborado con el Servei de Publicacions del Port de Tarragona en diversas acciones durante el año 2019. Hay que apuntar que en las obras que han visto la luz este año, y que seguidamente enumeramos, el Arxiu ha tenido un papel considerable en tanto en cuanto ha proporcionado documentación de los diferentes fondos que se conservan así como fotografías, pero también ha participado plenamente en la organización de los actos de presentación de cada uno de ellos.

- En el mes de enero tuvo lugar la presentación del libro ganador del VII Premio de Investigación Puerto de Tarragona (2017) de Sergio Serrano Sánchez, Les obres al Port de Tarragona durant la postguerra (1939-1952). Reconstrucció i eixamplament en temps difícils, que aborda la recuperación del Puerto de Tarragona después de la Guerra Civil.

- En febrero se presentó el libro Els mestres d'aixa i calafats de Tarragona de Josep Maria Sanet; un estudio sobre la construcción naval en Tarragona, principalmente de barcas de pesca, lanchas para la carga y descarga de embarcaciones, y también barcos de cabotaje.

- En el mes de abril tuvo lugar la presentación del libro El último viaje del Amiral de Kersain de

Josep Maria Castellví Viladegut en el Teatret del Serrallo.

- Como cada año, el 23 de abril, estuvimos presentes en la Rambla de Tarragona para presentar las anteriores publicaciones en el marco de la Diada de Sant Jordi.

- El mes de mayo se presentó el libro de Antonio Moreno García: Buques militares extranjeros en el Puerto de Tarragona 1897-2014, una compilación de las naves de guerra que han visitado nuestro Puerto en esa época.

- En calidad de miembros del jurado y de organizadores del acto de entrega participamos en la sexta edición del Premi de Narrativa Curta del Port de Tarragona en el mes de junio.

- En octubre se presentó en la sala de actos del Arxiu, el libro de Patricia Terrado Ortuño: El Puerto de Tarraco en época romana (siglos II aC- III dC), fuentes, historiografía y arqueología, un estudio diacrónico e interdisciplinario del puerto de Tarraco en época tardorrepública y altoimperial a través del cual se puede observar la evolución del puerto romano y comprender su uso, fisonomía y actividades.

- También el mismo mes de octubre y en el marco de la mesa redonda organizada para conmemorar los 25 años de la riada del Francolí se presentó el primer número de la Col·lecció "Petit Format" de las Publicaciones del Port de Tarragona: 25 anys de l'última riada de Ricard Lahoz.

7. LAS COLABORACIONES Y ASESORAMIENTOS

■ Con la Associació del Museu de la Ciència i de la Tècnica i d'Arqueologia Industrial de Catalunya se ha formado parte, desde el Arxiu, del Comité científico de las XI Jornades d'Arqueologia Industrial de Catalunya, dedicadas al Patrimonio portuario y de las industrias vinculadas a los puertos, que tuvieron lugar en el Museu del Port de Tarragona a finales de noviembre.

■ Con la revista Fet a Tarragona participamos en la entrevista y el reportaje "La cultura busca nous públics", publicado en el número 33 que fue presentado el mes de enero en el Teatret del Serrallo.

■ Con el Servicio de Publicaciones del Puerto se ha colaborado en la edición, difusión y distribución de diversos libros publicados durante el año, así como en los actos de presentación de las mismas publicaciones.

■ Con los Serveis Territorials d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya en Tarragona y el Servei de Publicacions del Port de Tarragona se ha participado como jurado del V Premio de Narrativa Curta Port de Tarragona y se ha colaborado en el acto de presentación y libramiento de premios a las personas ganadoras que tuvo lugar en la sala de actos del Port de Tarragona el 13 de junio.

■ Con la Direcció de Comunicació e Imagen de la APT se ha formado parte activa del Grupo de Calidad de la web del Puerto de Tarragona y con el de Redes Sociales.

■ Con la Direcció de Sistemes de Informació de la APT, desde el Arxiu se ha participado activamente dentro del equipo Digitals para la implantación del Office 365 en la organización, elaboración de cápsulas temáticas de diferentes herramientas (Teams, Sharepoint, Onedrive), Plan Digital, creación del Archivo Teams, directrices para archivar documentación en SharePoint, etc.

■ A la Universidad de Málaga se le facilitaron datos para la actualización de la edición del libro: Historia de la Navegación Comercial Española, tráfico de los Puertos de titularidad estatal desde la antigüedad a la conclusión del siglo XX, publicado el año 2004.

■ A La Biennale di Venezia. 58. Esposizione Internazionale d'Arte se les cedió en préstamo algunos documentos del Fondo del Gremio de Marejants, relativos al paso del Santo Entierro para la exposición "To loose your head (Idols)", organizada por el Instituto Ramon Llull y comisariada por Pedro Azara.

8. LAS VISITAS DE ALUMNOS

Este año 2019 vinieron dos centros a visitar nuestro Arxiu, con un total de 108 alumnos que pasaron por nuestras instalaciones.

El 15 de marzo lo hicieron los 29 alumnos del Grado de Historia que cursan créditos de Archivística en la Universitat Rovira y Virgili.

En el mes de noviembre fueron 79 los alumnos procedentes del Ciclo Medio y Superior de Gestión Administrativa del Institut Vidal i Barraquer de Tarragona, que disfrutaron de la visita

acompañados del capitán Apodaca en la actividad Coneix l'Arxiu amb el capità Apodaca.

9. LA FORMACIÓN DEL PERSONAL

El personal adscrito al Archivo ha participado a lo largo de 2019 en los siguientes cursos y jornadas, tanto organizadas por la Autoridad Portuaria, como por otras entidades:

- "Sessió informativa sobre el Protocol d'Assetjament", organizada por la APT el mes de noviembre.
- "Pla d'Autoprotecció del Port de Tarragona", organizada por la APT el mes de junio.
- "Jornada RSC María Petit. Maneres de veure i viure el món", organizada por la APT el mes de diciembre.
- "XI Jornades d'Arqueologia Industrial de Catalunya. Patrimoni portuari i de les indústries vinculades als ports", organizadas por la Associació del Museu de la Ciència i la Tècnica de Catalunya y el Museu del Port de Tarragona en noviembre.
- Sesiones de Digitalks (herramientas Office 365) organizadas por Sistemas de Información de la APT a lo largo del año.

10. PERSONAL EN PRÁCTICAS

Entre octubre de 2018 y octubre de 2019 volvimos a contar nuevamente, gracias a un contrato con la Fundación de la URV, con la colaboración de Noemí Navarro Espada que continuó el vaciado exhaustivo de expedientes de personal y listas de jornales de personas que han trabajado en la Junta de Obras del Puerto de Tarragona.

Eduard George Verde hizo las prácticas externas curriculares del Grado de Historia de la URV de 150 horas de duración en nuestro centro, tiempo en el cual se dedicó a la informatización de fichas de inventario, así como al tratamiento de diferentes fondos y soportes (hemeroteca, biblioteca, videoteca...).

11. EL ARCHIVO EN CIFRAS

- Página web: 6.667 visitas
- El Archivo Digital: 1.993 visitas
- Documentación consultada: 224
- Préstamos de Documentación y Biblioteca: 90
- Documentos reproducidos: 644
- Consultas Archivo Fotográfico: 275
- Documentos digitalizados: 21.510 imágenes
- Metros lineales ocupados: 2.572,36
- Unidades de instalación: 17.467
- Consultas catálogo Biblioteca: 36.767
- Asistencia de público en actos organizados por el Archivo: 1.327 personas

Canales sociales

- Facebook:
  - o 2.000 seguidores
  - o Artículo más visto: 2.382 vistas
- Twitter:
  - o 151.276 impresiones
  - o 1.329 seguidores
  - o Top tuit 1.999 impresiones
- Instagram:
  - o 672 seguidores
  - o 255 publicaciones
- Pinterest:
  - o 14 tableros
  - o 2.095 pins
  - o 227 seguidores
- Arxiportus. El blog del Archivo del Puerto de Tarragona:
  - o 58 entradas
  - o 37.283 visitas

8 Imatge Port-Ciutat

Imatge Port-Ciutat

El Centre d'Estudis Marítims i d'Activitats del Port de Tarragona (CEMAPT) té un Departament propi d'imatge, que crea tot el grafisme necessari de la part cultural del Port de Tarragona.

Els àmbits d'actuació són:

- Exposicions (Moll de Costa i en altres ubicacions, de creació interna o externa)
- Actes i diferents activitats
- Museu del Port
- Arxiu del Port
- Teatret del Serrallo
- Servei de Publicacions del Port
- Anuncis culturals per a diferents mitjans, en paper i digitals
- Creació i publicació de l'Agenda Cultural del Port de Tarragona (trimestral)
- Memòria anual Port-Ciutat
- Audiovisuals culturals
- Cartell Rambla Nova de Tarragona (trimestral)
- Diferents creacions gràfiques per a objectius concrets
- Memòria anual Port-Ciutat

El volum de producció aproximat és de:

- 16 Exposicions: creació de díptic, cartell exterior, invitació i grafisme divers
- Producció completa de l'exposició "Els Castells a la ciutat de Tarragona" al Tinglado 1
- Crea més de 100 anuncis en diferents formats
- Creacions tridimensionals (3d) amb utilitats diverses
- Suport producció web
- Suport diari a tots els departaments Port-Ciutat

INFORMACIÓ DEL MOLL DE COSTA

HORARI D'EXPOSICIONS

TINGLADO 1
De dimarts a dissabte, de 10 a 13 h i de 17 a 20 h
Diumenges i festius, d'11 a 14 h
Tel. 977 259 400 ext. 1122
exposicions@porttarragona.cat

TINGLADO 4
De dimarts a dissabte, de 9.30 a 18 h
Diumenges i festius, d'10 a 14 h
Tel. 977 259 434
museuport@porttarragona.cat

HORARI DEL MUSEU DEL PORT
De dimarts a dissabte, de 10 a 14 h i de 16 a 19 h
Diumenges i festius, d'10 a 14 h i de 17 a 20 h
Tel. 977 259 434
museuport@porttarragona.cat

HORARI DE L'ARQUIU DEL PORT
De dimarts a divendres, de 9 a 14 h
Tel. 977 259 400 ext. 5001 a 5005
arxiu@porttarragona.cat

EL TEATRET DEL SERRALLO
Tel. 977 259 400 ext. 1109
elbenvi@porttarragona.cat

FONS D'ART

FERM VISIBLE EL FONS D'ART.

PRIMAVERA 2019

Durant la temporada de primavera del 21 de març al 21 de juny de 2019, podreu veure al vestíbul del Teatre del Port de Tarragona (passatge de l'Estiu), una agraïda selecció de fotografies de Joan Bassegoda.

Aquesta peça de l'arquitecte Joan Bassegoda, que va poder veure al Tinglado 4 del Moll de Costa del Port de Tarragona, del 31 de març al 30 de juny de 2017, forma part de la col·lecció del Fons d'Art de l'any 2017.

EXPERIÈNCIES MATEMÀTIQUES

El Museu de Matemàtiques de Catalunya, MIRACA, presenta bona part de la seva exposició a Tarragona.

Totes els materials han estat construïts pel MIRACA, tenen caràcter manipulatiu i, a més, amb diferents nivells de dificultat, afegint i estant pensats per oferir oportunitats de col·laboració i discussió entre els visitants.

Es presenten petits regles o mostres que permeten observar i experimentar la matemàtica i no requereixen coneixements específics.

Entre els continguts que es presenten destaquem els apartats de Geometria (identificació de polígons, Polígons, construcció de polígons, enllaçats de simetries amb miralls, etc.), Càlcul (jocs numèrics, punts de fracció, etc.), Estadística (representació, gràfics de barres, mostres, inferència), altres àrees, com: combinatòria, corbes singulars, Flukons (corbes, paràboles, etc.).

Visites guiades i grupals
De dimarts a dissabte, de 10 a 13 h i de 17 a 20 h
Diumenges i festius, d'11 a 14 h
Reservar per a grupals: reserves@miraca.cat
Activitats familiars
Són gratuïtes a www.miraca.cat

AGENDA D'ACTIVITATS PORT - CIUTAT PRIMAVERA 2019

Port de Tarragona
www.porttarragona.cat

AGENDA D'ACTIVITATS PORT - CIUTAT PRIMAVERA 2019

AGENDA D'ACTIVITATS PORT - CIUTAT PRIMAVERA 2019

INFORMACIÓ DEL MOLL DE COSTA

HORARI D'EXPOSICIONS

TINGLADO 1
De dimarts a dissabte, de 10 a 13 h i de 17 a 20 h
Diumenges i festius, d'11 a 14 h
Tel. 977 259 400 ext. 1122
exposicions@porttarragona.cat

TINGLADO 4
De dimarts a dissabte, de 9.30 a 20.30 h
Diumenges i festius, d'10 a 14 h
Tel. 977 259 434
museuport@porttarragona.cat

HORARI DEL MUSEU DEL PORT
De dimarts a dissabte, de 10 a 14 h i de 17 a 20 h
Diumenges i festius, d'11 a 14 h
Tel. 977 259 434
museuport@porttarragona.cat

HORARI DE L'ARQUIU DEL PORT
De dimarts a divendres, de 9 a 14 h
Tel. 977 259 400 ext. 5001 a 5005
arxiu@porttarragona.cat

EL TEATRET DEL SERRALLO
Tel. 977 259 400 ext. 1109
elbenvi@porttarragona.cat

FONS D'ART

FERM VISIBLE EL FONS D'ART.

ESTIU 2019

Durant la temporada d'estiu del 21 de juny al 21 de setembre de 2019, podreu veure al vestíbul del Teatre del Port de Tarragona (passatge de l'Estiu), una agraïda selecció de fotografies de Joan Bassegoda.

Aquesta peça de l'arquitecte Joan Bassegoda, que va poder veure al Tinglado 4 del Moll de Costa del Port de Tarragona, del 31 de març al 30 de juny de 2017, forma part de la col·lecció del Fons d'Art de l'any 2017.

NITS D'ESTIU AL SERRALLO

Amba l'edifici i el Port de Tarragona us ofereix una programació musical a la vora del mar i al museu del nostre estiu barcelonès.

Per una banda, els dissabtes del nostre gènere de concerts d'harmonia a càrrec de reconeguts grups del país. De ben segur que us faran descobrir les riqueses de la música i la fàbrica de tres dècades que organitzem aquest cicle musical una i a una.

Visit el gran hall de l'any 1962, enginyer també oferim una programació de música de jazz durant els dies de les nits d'estiu. Grups de jazz del nostre estiu barcelonès amb la seva melodia i ens animaran a ballar al nostre ritme.

Enginyer enginyer. Bon estiu a tothom!

AGENDA D'ACTIVITATS PORT - CIUTAT ESTIU 2019

Port de Tarragona
www.porttarragona.cat

AGENDA D'ACTIVITATS PORT - CIUTAT ESTIU 2019

AGENDA D'ACTIVITATS PORT - CIUTAT ESTIU 2019

INFORMACIÓ DEL MOLL DE COSTA

HORARI D'EXPOSICIONS

TINGLADO 1
De dimarts a dissabte, de 10 a 13 h i de 17 a 20 h
Diumenges i festius, d'11 a 14 h
Tel. 977 259 400 ext. 1122
exposicions@porttarragona.cat

TINGLADO 4
De dimarts a dissabte, de 9.30 a 18 h
Diumenges i festius, d'10 a 14 h
Tel. 977 259 434
museuport@porttarragona.cat

HORARI DEL MUSEU DEL PORT
De dimarts a dissabte, de 10 a 14 h i de 16 a 19 h
Diumenges i festius, d'10 a 14 h i de 17 a 20 h
Tel. 977 259 434
museuport@porttarragona.cat

HORARI DE L'ARQUIU DEL PORT
De dimarts a divendres, de 9 a 14 h
Tel. 977 259 400 ext. 5001 a 5005
arxiu@porttarragona.cat

EL TEATRET DEL SERRALLO
Tel. 977 259 400 ext. 1109
elbenvi@porttarragona.cat

FONS D'ART

FERM VISIBLE EL FONS D'ART.

TARDOR 2019

Durant la temporada d'automne del 21 de setembre al 21 de desembre de 2019, podreu veure al vestíbul del Teatre del Port de Tarragona (passatge de l'Estiu), una agraïda selecció de fotografies de Joan Bassegoda.

Aquesta peça de l'arquitecte Joan Bassegoda, que va poder veure al Tinglado 4 del Moll de Costa del Port de Tarragona, del 31 de març al 30 de juny de 2017, forma part de la col·lecció del Fons d'Art de l'any 2017.

150 aniversari de la Junta d'Obres del Port de Tarragona

La Junta d'Obres del Port de Tarragona (JOP) es va crear per decret del regent el 18 d'octubre de 1869 amb l'objectiu d'administrar els recursos necessaris per a dur a terme les obres portuàries. La JOP va estar regida fins a l'any 1962 en què, arran de l'aprovació de la Llei 27/1962, de ports de l'estat i de la marina mercant, van ser substituïdes, les juntes d'obres, per les actuals autoritats portuàries, organismes públics estatals que depenen del Ministeri de Foment.

La JOP es va reunir per primer cop el 5 de novembre de 1869 al despatx del governador civil de la província i els seus membres eren, a banda del mateix governador civil, el comandant de Marina, el director de les obres portuàries (Servicio de Obras), quatre representants del comerç, un de la Diputació, un de l'Ajuntament i dos de la Junta d'Agricultura, Indústria i Comerç.

Les juntes d'obres deports van néixer a partir de la segona meitat del segle XIX. La primera va ser la del port de Barcelona que es va reunir per primer cop el mes de febrer de 1869, la segona va ser la de Tarragona, posteriorment, es van crear les de Sevilla, el 1870, la de Santander i Bilbao, el 1872, i les de Màlaga i el 1874 a la de Cadis, el 1877.

AGENDA D'ACTIVITATS PORT - CIUTAT TARDOR 2019

Port de Tarragona
www.porttarragona.cat

AGENDA D'ACTIVITATS PORT - CIUTAT TARDOR 2019

AGENDA D'ACTIVITATS PORT - CIUTAT TARDOR 2019

Port de Tarragona CULTURA

Patrocina:

REPSOL

150 Port Tarragona

Port de Tarragona
Moll de Costa
Museu del Port de Tarragona
Arxiu Port de Tarragona
El Teatre del Serrallo

@PortdeTarragona
@MolldeCosta
@museuportgna
@arxiuport_tgna
@el_teatre

HORARI EXPOSICIÓ
De dimarts a dissabtes, de 10 a 13 h i de 16 a 19 h
Diumenges i festius, d'11 a 14 h

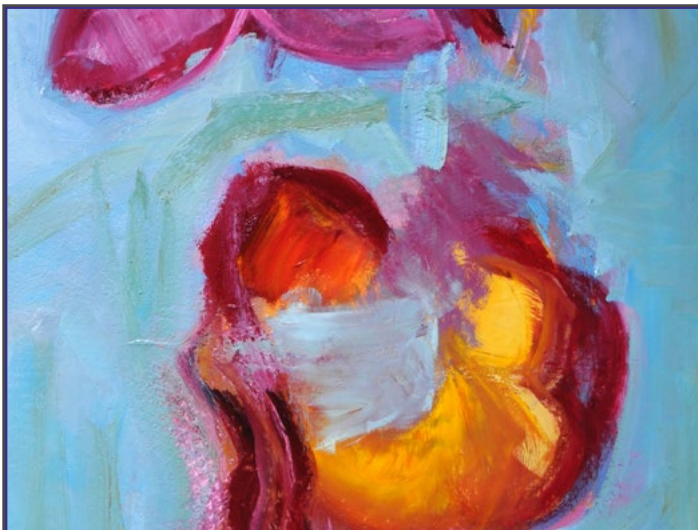
Tel. 977 259 400 - ext. 1122
exposicions@porttarragona.cat
www.porttarragona.cat

BASTINT ANHELS

ALBERT NEL·LO

TINGLADO 1 del Moll de Costa del Port de Tarragona
Del 19 de desembre de 2019 al 9 de febrer de 2020

EXPOSICIÓ TELOS

CARME PORTA

REFUGI 1

MOLL DE COSTA

PORT DE TARRAGONA

ACTIVITAT EN EL MARC DE L'EXPOSICIÓ:

7 DE DESEMBRE DE 2019, A LES 12 H

TALLER DE TEATRE SENSORIAL AMB LORENA RUEDA

Activitat gratuïta amb reserva prèvia a cemapt@porttarragona.cat

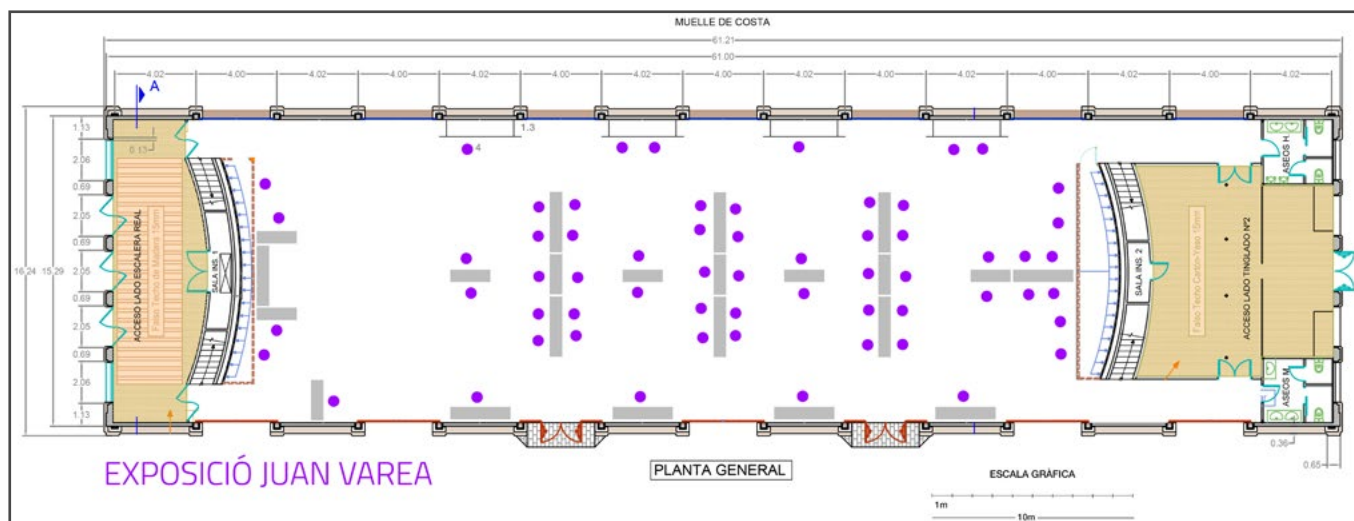

Port Tarragona

VINE AL PORT!

porttarragona.cat

El Centre d'Estudis Marítims i d'Activitats del Port de Tarragona (CEMAPT) tiene un Departamento propio de Imagen, que crea todo el grafismo necesario de la parte cultural del Puerto de Tarragona.

Los ámbitos de actuación son:

- Exposiciones (Moll de Costa y en otras ubicaciones, de creación interna o externa)
- Actos y diferentes actividades
- Museu del Port
- Arxiu del Port
- Teatret del Serrallo
- Servei de Publicacions del Port
- Anuncios culturales para diferentes medios, en papel y digitales
- Creación y publicación de la Agenda Cultural del Puerto de Tarragona (trimestral)
- Memoria anual Puerto-Ciudad
- Audiovisuales culturales
- Cartel Rambla Nueva de Tarragona (trimestral)
- Diferentes creaciones gráficas para objetivos concretos
- Memoria anual Puerto-Ciudad

El volumen de producción aproximado es de:

- 16 Exposiciones: creación de díptico, cartel exterior, invitación y grafismo diverso
- Producción completa de la exposición "Els Castells a la ciutat de Tarragona" en el Tinglado 1
- Creados más de 100 anuncios en diferentes formatos
- Creaciones tridimensionales (3d) con diversas utilidades
- Apoyo producción web
- Apoyo diario a todos los departamentos Puerto-Ciudad

9

Servei de Publicacions del Port de Tarragona

Servicio de Publicaciones del Port de Tarragona

PUBLICACIONS DEL
PORT DE TARRAGONA

Seguint el mateix índex que en la memòria d'anys anteriors, les activitats d'aquest Servei de Publicacions, referides a l'any 2019 són les que es detallen a continuació.

1. CONSULTES I DESCÀRREGUES DE LA PÀGINA WEB

Durant l'any 2019, les visites i/o descàrregues al web del Servei de Publicacions del Port de Tarragona han evolucionat de 1.612 a 3.795, segons el llibre. Els llibres que han superat les 3.000 descàrregues / consultes són:

- *El bronze en els museus de les comarques de Tarragona* (3.795). Autor: Montse Caballero Bassedas (coor.)
- *La Segona Guerra Mundial al Mar de l'Ebre i a Tarragona. Les traces del conflicte* (3.327). Autor: Josep Maria Castellví Viladegut.
- *La guerra secreta del Mediterrani. Submarins alemanys i vaixells aliats a la costa de Tarragona. 1914-1918* (3.282). Autor: Josep Maria Castellví Viladegut.
- *Retrats de mar* (3.122). Autor: Xarxa de Museus Marítims de la Costa Catalana
- *A 2000 metres de pintura sobre el nivell del mar* (3.098). Autor: APT – Caixa Tarragona
- *En Pere, el vermell, es fa a la mar. Com manar una barca al Serrallo* (3.084). Autors: Imma Pujol i Antonio Latre (col·lecció Petit Museu, número 1).

2. EDICIONS DEL SERVEI DE PUBLICACIONS

2.1 VI PREMI DE NARRATIVA CURTA PORT DE TARRAGONA

Sisena convocatòria del Premi de Narrativa sense variacions substancials pel que fa a les bases de la convocatòria anterior. La novetat, però, és la incorporació d'un premi en llengua anglesa. Hi poden participar alumnes d'ESO, Batxillerat, Cicles Formatius de Formació Professional i Escola Oficial d'Idiomes amb un màxim d'edat de vint-i-dos anys. L'extensió dels treballs és de 3 a 5 pàgines, DIN A4, a un espai i mig, i amb font Arial 12. L'edició del 2019 ha quedat resolta pel jurat de la següent manera:

Títol	Alumne/a	Centre	Premi
<i>Lliri blau</i>	Neus Vives Bonet	IES Narcís Oller (Valls)	1r BAT
<i>El secret de la sorra del mar Mediterrani</i>	Itziar Corral Setien	Lestonnac-Ensenyança (Tarragona)	1r ESO 1r cicle
<i>Somnis de pedra i sal</i>	Mireia Folch Jiménez	IES Torredembarra	1r ESO 2n cicle
<i>Anna loved the sea</i>	Valerie Sabino Verroa	IES Jaume I (Salou)	1r llengua anglesa
<i>El mar de novembre</i>	Mariona Escoda Sendra	IES Narcís Oller (Valls)	2n premi BAT
<i>Em salvareu</i>	Roger Garcia Doncel	INS Ramon de la Torre (Torredembarra)	2n ESO 1r cicle
<i>Deixar-ho tot per tenir-ho tot</i>	Ruth Prats Nadal	Mare de Déu del Carme (Tarragona)	2n ESO 2n cicle
<i>In loving memory</i>	Júlia Talavera Cobo	IES Pallaresos	2n llengua anglesa

L'acte de lliurament dels premis s'ha efectuat el dia 13 juny de 2019, en l'edifici de l'APT, coincidint amb la presentació del llibre, en edició digital, que recollia els treballs guanyadors, a més dels treballs seleccionats pel jurat atesa la qualitat d'aquests.

L'edició digital (format EPUB i PDF) dels treballs guanyadors i seleccionats la podeu trobar a: <https://ja.cat/IUxTb>

2.2 ATLES HISTÒRIC I IL·LUSTRAT DEL PORT DE TARRAGONA. DEL PASSAT AL PRESENT, de Joan Carles Blanch i Torrebadell.

Aquest Atles és el llibre institucional del Port de Tarragona, tot coincidint amb el cent cinquanta aniversari de la creació de les Juntes d'Obres dels ports a l'Estat espanyol, que han donat pas a les actuals Autoritats Portuàries, i en concret a

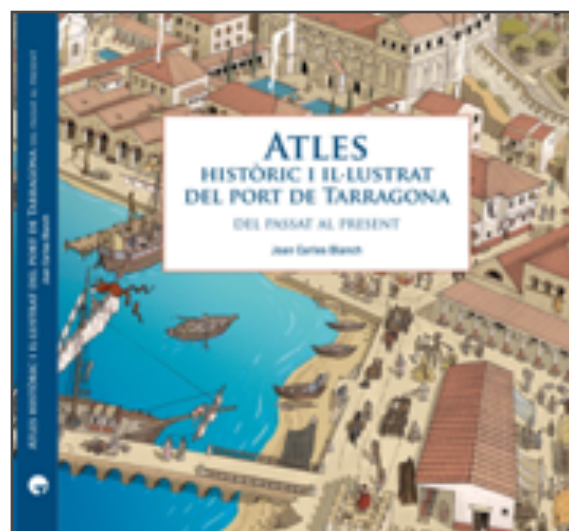
l'Autoritat Portuària de Tarragona (APT).

L'Atles és un viatge a través del temps, un recorregut que comença a l'època ibera, al segle V aC, en un petit port a la vora del mar i que acaba amb el gran port de mercaderies de l'era de la globalització, al segle XXI. Entre aquests dos ports, separats per més de dos mil·lennis, sorgeix una explicació visual a través de dibuixos espectaculars i plans molt detallats del port i de la ciutat de Tarragona. Les imatges es complementen amb uns textos adaptats que converteixen el llibre en una eina molt didàctica i pedagògica, adequada per a tots els lectors.

Amb una línia del temps que va dels ibers als àrabs, de la construcció del temple d'August a la Catedral, dels conreus a les petroquímiques, de Tarraco a Tarragona.

Personatges, edificis, art, vaixells, batalles, guerres, revoltes, curiositats, societat, patrimoni, documents... Tot això i més ho trobareu en aquest *Atles històric i il·lustrat del Port de Tarragona*.

El passat i el present dibuixat i narrat per Joan Carles Blanch i Torrebadell.

2.3 EL PUERTO DE TARRACO EN ÉPOCA ROMANA (SIGLOS II aC – III dC). FUENTES, HISTORIOGRAFÍA Y ARQUEOLOGÍA, de Patricia Terrado Ortuño.

L'estudi del port de Tarraco de forma monogràfica és un dels temes pendents en les recerques sobre la ciutat de Tarragona. Si bé és cert que molts treballs han aprofundit en aquesta temàtica des de diferents perspectives –arqueologia, fonts clàssiques o història-, queda pendent encara una posada en conjunt de tota aquesta informació.

Aquesta obra de Patricia Terrado Ortuño pretén realitzar un estudi diacrònic i interdisciplinari del port de Tarraco en època tardorepublicana i altimperial que permeti observar l'evolució del

port romà i comprendre el seu ús, fisonomia i activitats. A més, la importància i qualitat dels textos ens ha decidit a publicar-lo en la col·lecció "Saturnino Bellido", la col·lecció emblemàtica del Port de Tarragona.

El llibre es pot descarregar en format PDF a: <https://ja.cat/nXjNp>

2.4 25 ANYS DE L'ÚLTIMA RIUADA, de Ricard Lahoz.

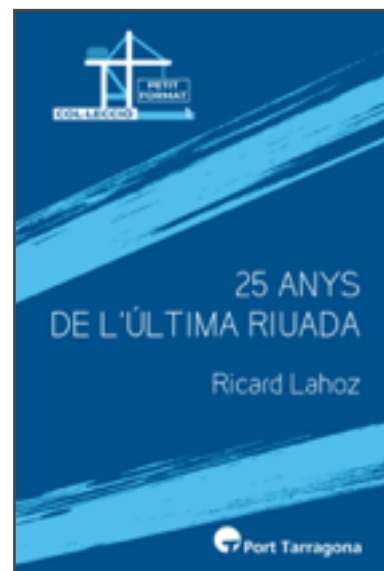
Diumenge 9 d'octubre de 1994: el Gimnàstic de Tarragona ha de jugar el seu partit número 500 a la 2a Divisió B. L'equip es desplaça a València per enfrontar-se amb el Llevant, però l'àrbitre es veu obligat a suspendre l'encontre per les intenses pluges.

Un fort temporal de tardor afecta diverses zones del País Valencià i Catalunya. Aquella nit i la matinada del dilluns 10 d'octubre les precipitacions no paren, van a més i es concentren especialment a la serralada prelitoral de la demarcació de Tarragona.

A les muntanyes de Prades i a la serra del Montsant es recullen més de 400 litres per metre quadrat.

Els primers efectes es comencen a notar a primera hora del matí quan encara és fosc: despreniments, vies locals intransitables i talls de subministrament elèctric en algunes localitats del Priorat i del Baix Camp.

Amb aquest treball s'ha iniciat la col·lecció "Petit Format", que podeu descarregar a: <https://ja.cat/3RUrD>

2.5 LECTURES DE MAR

Juntament amb l'Arxiu del Port s'han portat a terme, per primera vegada, les *Lectures de mar – Història i Música al voltant de la II Guerra Mundial*. Un format de lectures breus, intercalades amb música en directe, a partir del llibre de Josep Maria Castellví *La Segona Guerra Mundial al Mar de l'Ebre i a Tarragona. Les traces del conflicte*, també acompanyades de lectures d'autors locals o de la demarcació de Tarragona, d'idèntica temàtica en l'espai i en el temps.

2.6 COL·LECCIÓ "PETIT FORMAT"

En col·laboració amb l'Arxiu del Port, s'ha iniciat la col·lecció "Petit Format", edicions de caràcter divulgatiu sobre nous temes històrics, marítics o portuaris, o temes ja editats però que la seva commemoració pot comportar la necessitat d'una edició divulgativa. L'extensió és de 20-26 pàgines, i la mida 18 x 12, que la podríem qualificar de "butxaca".

3. COEDICIONS DEL SERVEI DE PUBLICACIONS

3.1 EL ÚLTIMO VIAJE DEL AMIRAL DE KERSAIN, de Josep Maria Castellví Viladegut.

Coïncidint amb el primer centenari de l'acabament de la I Guerra Mundial, el derelict de l'Amiral de

Kersaint, enfonsat durant aquest període i que reposa a setanta-cinc metres de profunditat, ha estat explorat per primera vegada per descobrir la realitat d'aquell succés ocorregut en aigües del Mar de l'Ebre. TV3 emeté un reportatge sobre aquesta exploració, titulat *Lo Vinater* (nom amb què és conegut aquest vaixell a les Terres de l'Ebre), conduït pel mateix autor del llibre.

La presentació del llibre s'ha acompanyat amb l'emissió del documental esmentat anteriorment, dirigit per Lluís Jené, qui també ha intervingut en la presentació.

3.2 **ELS MESTRES D'AIXA I CALAFATS DE TARRAGONA AL SEGLE XIX**, de Josep Maria Sanet i Jové.

L'obra és un estudi sobre la construcció naval a Tarragona, principalment de barques de pesca, llanxes per a la càrrega i descàrrega d'embarcacions, i també vaixells de cabotatge a través dels seus artífexs: els mestres d'aixa i els calafats. Sanet és un prolífic autor, alhora que un estudiós del món marítim que ha publicat obres com *Els patrons setcentistes de la Marina Mercant de Tarragona* (2010), *Pirates, corsaris i negrers a la Mar de Tarragona* (2011), o *Patrons i pilots de la Marina Mercant de Tarragona* (segon terç segle XIX), el passat 2018.

3.3. **GEGANTS MOROS DE TARRAGONA**, Àngels Cantos, Josep Maria Casas i Antonio Gómez.

Aquest llibre és una col·laboració amb l'Ajuntament de Tarragona, l'objectiu fonamental del qual és recopilar de forma gràfica i textual el procés de restauració i renovació de la parella de Gegants Moros de Tarragona presentats al públic el 16 d'agost de l'any 2015 amb motiu del 30è aniversari de les actuals peces. La idea d'aquesta publicació sorgeix de l'equip d'artistes i professionals responsables del projecte: Àngels Cantos, Antonio Gómez i Josep Maria Casas.

Es pretén recopilar la informació directa dels autors pel que fa a inspiració, selecció i criteris d'intervenció, i oferir al lector un llibre amb unes imatges molt emblemàtiques.

Una part d'aquestes són fetes de primera mà i s'inclouen a l'arxiu personal de documentació del procés de diversos autors, d'altres provenen d'arxius familiars, i un tercer grup s'han fet expressament per a aquest llibre.

4. SANT JORDI 2019

Com cada any l'estand del Port de Tarragona està present en la Diada de Sant Jordi a la Rambla de Tarragona, on exposa, entre altres, tota la producció editorial i les novetats de l'any. Els llibres més sol·licitats pel públic en aquesta edició han estat:

GUIA DE LAS AVES

EL SERRALLO, AHIR I AVUI

ELS PRESOS I EL PORT DE TARRAGONA: HISTÒRIA DE 92 ANYS DE TREBALLS FORÇATS (1792-1884)

Mentre que per part dels empleats del Port de Tarragona, les seves preferències han estat:

EL SERRALLO, AHIR I AVUI

APUNTES PARA UNA HISTORIA NAVAL DEL PUERTO DE LOS ALFAQUES 1400-1992

EL ÚLTIMO VIAJE DEL ALMIRAL DE KERSAINT

Con el mismo índice que en años anteriores, las actividades del Servei de Publicacions, referidas al año 2019 son las que a continuación se detallan.

1. CONSULTAS Y DESCARGAS DE LA PÁGINA WEB

Durante el año 2019 las visitas y/o descargas en la web del Servei de Publicacions han evolucionado de 1.612 a 3.795, según el libro. Los libros que han superado las 3.000 descargas / consultas son:

- El bronze en els museus de les comarques de Tarragona (3.795). Autor: Montse Caballero Bassetas (coord.)
- La Segona Guerra Mundial al Mar de l'Ebre i a Tarragona. Les traces del conflicte (3.327). Autor: Josep Maria Castellví Viladegut.
- La guerra secreta del Mediterrani. Submarins alemanys i vaixells aliats a la costa de Tarragona -1914-1918 (3.282). Autor: Josep Maria Castellví Viladegut.
- Retrats de mar (3.122). Autor: Xarxa de Museus Marítims de la Costa Catalana
- A 2000 metres de pintura sobre el nivell del mar (3.098). Autor: APT – Caixa Tarragona
- En Pere, el vermell, es fa a la mar. Com manar una barca al Serrallo (3.084). Autors: Imma Pujol i Antonio Latre (col·lecció Petit Museu, número 1).

2. EDICIONES DEL SERVEI DE PUBLICACIONS

2.1 VI PREMI DE NARRATIVA CURTA PORT DE TARRAGONA

Sexta convocatoria del Premi de Narrativa sin variaciones sustanciales en cuanto a las bases de la convocatoria anterior. La novedad, pero, es la incorporación de un premio en lengua inglesa. Pueden participar alumnos de ESO, Bachillerato, Ciclos Formativos de Formación Profesional y Escola Oficial d'Idiomes con un máximo de edad de veintidós años. La extensión de los trabajos es de 3 a 5 páginas, DIN A4, en un espacio y medio, y con fuente Arial 12. La edición del 2019 ha quedado resuelta por el jurado de la siguiente manera:

Títol	Alumne/a	Centre	Premi
<i>Lliri blau</i>	Neus Vives Bonet	IES Narcís Oller (Valls)	1r BAT
<i>El secret de la sorra del mar Mediterrani</i>	Itziar Corral Setien	Lestonnac-Ensenyança (Tarragona)	1r ESO 1r cicle
<i>Somnis de pedra i sal</i>	Mireia Folch Jiménez	IES Torredembarra	1r ESO 2n cicle
<i>Anna loved the sea</i>	Valerie Sabino Verroa	IES Jaume I (Salou)	1r llengua anglesa
<i>El mar de novembre</i>	Mariona Escoda Sendra	IES Narcís Oller (Valls)	2n premi BAT
<i>Em salvareu</i>	Roger Garcia Doncel	INS Ramon de la Torre (Torredembarra)	2n ESO 1r cicle
<i>Deixar-ho tot per tenir-ho tot</i>	Ruth Prats Nadal	Mare de Déu del Carme (Tarragona)	2n ESO 2n cicle
<i>In loving memory</i>	Júlia Talavera Cobo	IES Pallaresos	2n llengua anglesa

El acto de entrega de los premios se efectuó el día 13 junio de 2019, en el edificio de la APT, coincidiendo con la presentación del libro, en edición digital, que recogía los trabajos ganadores, además de los trabajos seleccionados por el jurado atendida la calidad de estos.

La edición digital (formato EPUB y PDF) de los trabajos ganadores y de los seleccionados, la podéis encontrar en: <https://ja.cat/IUXTb>

2.2 ATLES HISTÒRIC I IL·LUSTRAT DEL PORT DE TARRAGONA. DEL PASSAT AL PRESENT, de Joan Carles Blanch i Torredadell.

Este Atles es el libro institucional del Port de Tarragona, coincidiendo con el ciento cincuenta aniversario de la creación de las Juntas de Obras de los puertos del Estado español, que han dado paso a las actuales Autoridades Portuarias, y en concreto a la Autoritat Portuària de Tarragona (APT).

El Atles es un viaje a través del tiempo, un recorrido que empieza en la época íbera, en el siglo V a. C., en un pequeño puerto al lado del mar y que acaba con el gran puerto de mercancías de la era de la globalización, en el siglo XXI.

Entre estos dos puertos, separados por más de dos milenios, surge una explicación visual a través de dibujos espectaculares y planos muy detallados del puerto y de la ciudad de Tarragona. Las imágenes se complementan con unos textos adaptados que convierten el libro en una herramienta muy didáctica y pedagógica, adecuada para todos los lectores.

Con una línea del tiempo que va de los íberos a los árabes, de la construcción del templo de Augusto a la Catedral, de los cultivos a las petroquímicas, de Tarraco a Tarragona. Personajes, edificios, arte, barcos, batallas, guerras, revueltas, curiosidades, sociedad, patrimonio, documentos... Todo esto y más lo encontraréis en este Atles històric i il·lustrat del Port de Tarragona.

El pasado y el presente dibujado y narrado por Joan Carles Blanch i Torredadell.

2.3 EL PUERTO DE TARRACO EN ÉPOCA ROMANA (SIGLOS II a. C. – III d. C.). FUENTES, HISTORIOGRAFÍA Y ARQUEOLOGÍA, de Patricia Terrado Ortuño.

El estudio del puerto de Tarraco de forma monográfica es uno de los temas pendientes en las investigaciones sobre la ciudad de Tarragona. Si bien es cierto que muchos trabajos han profundizado en esta temática desde diferentes perspectivas –arqueología, fuentes clásicas o historia–, queda pendiente todavía una redacción unificada de toda esta información.

Esta obra de Patricia Terrado Ortuño pretende realizar un estudio diacrónico e interdisciplinario del puerto de Tarraco en época tardo republicana y alto imperial que permita observar la evolución del puerto romano y comprender su uso, fisonomía y actividades. Además, la importancia y calidad de los textos nos ha decidido a publicarlo en la colección “Saturnino Bellido”, la colección emblemática del Puerto de Tarragona.

El libro se puede descargar en formato PDF en: <https://ja.cat/nXjNp>

2.4 25 ANYS DE LA ÚLTIMA RIUADA, de Ricard Lahoz.

Domingo 9 de octubre de 1994: el Gimnàstic de Tarragona tiene que jugar su partido número 500 a la 2ª División B. El equipo se desplaza a València para enfrentarse con el Levante, pero el árbitro se ve obligado a suspender el encuentro por las intensas lluvias.

Un fuerte temporal de otoño afecta diversas zonas del País Valencià y Catalunya. Aquella noche, y la madrugada del lunes 10 de octubre, las precipitaciones no paran, van a más, y se concentran especialmente en la cordillera prelitoral de la demarcación de Tarragona.

En las montañas de Prades y en la sierra del Montsant se recogen más de 400 litros por metro cuadrado. Los primeros efectos se empiezan a notar a primera hora de la mañana cuando todavía es oscuro: desprendimientos, vías locales intransitables y cortes de suministro eléctrico en algunas localidades del Priorat y del Baix Camp.

Con este trabajo se ha iniciado la colección “Petit Format”, que se puede descargar en: <https://ja.cat/3RUrD>

2.5 LECTURES DE MAR

Conjuntamente con el Arxiu del Port se han llevado a cabo, por primera vez, las Lecturas de mar – Historia i Música al voltant de la II Guerra Mundial. Un formato de lecturas breves, intercaladas con música en directo, a partir del libro de Josep Maria Castellví La Segona Guerra Mundial al Mar de l'Ebre i a Tarragona. Les traces del conflicte, lecturas acompañadas de otras lecturas

de autores locales o de la demarcación de Tarragona, de idéntica temática en el espacio y en el tiempo.

2.6 COLECCIÓN "PETIT FORMAT"

En colaboración con el Arxiu del Port, se ha iniciado la colección "Petit Format", ediciones de carácter divulgativo sobre nuevos temas históricos, marítimos o portuarios, o temas ya editados pero que su conmemoración puede comportar la necesidad de una edición divulgativa. La extensión es de 20-26 páginas, y la medida 18 x 12, la que podríamos calificar de "bolsillo".

3. OEDICIONS DEL SERVEI DE PUBLICACIONS

3.1 EL ÚLTIMO VIAJE DEL AMIRAL DE KERSAIN, de Josep Maria Castellví Viladegut.

Coincidiendo con el primer centenario del fin de la I Guerra Mundial, el pecio del Amiral de Kersaint, hundido durante este periodo y que reposa a setenta y cinco metros de profundidad, ha sido explorado por primera vez para descubrir la realidad de aquel suceso ocurrido en aguas del Mar de l'Ebre. TV3 emitió un reportaje sobre esta exploración, titulado Lo Vinater (como es conocido este barco en Terres de l'Ebre), conducido por el mismo autor del libro.

La presentación del libro se ha acompañado con la emisión del documental mencionado anteriormente, dirigido por Lluís Jené, quien también ha intervenido en la presentación.

3.2 ELS MESTRES D'AIXA I CALAFATS DE TARRAGONA AL SEGLE XIX, de Josep Maria Sanet i Jové.

La obra es un estudio sobre la construcción naval a Tarragona, principalmente de barcas de pesca, lanchas para la carga y descarga de embarcaciones, y también barcos de cabotaje a través de sus artífices: los "mestres d'aixa" y los calafates. Sanet es un prolífico autor, a la vez que un estudioso del mundo marítimo que ha publicado obras como Els patrons setcentistes de la Marina Mercant de Tarragona (2010), Pirates, corsaris i negrers a la Mar de Tarragona (2011), o Patrons i pilots de la Marina Mercant de Tarragona (segon terç segle XIX), el pasado 2018.

3.3. GEGANTS MOROS DE TARRAGONA, Àngels Cantos, Josep Maria Casas i Antonio Gómez. Este libro es una colaboración con el Ajuntament de Tarragona, el objetivo fundamental del cual es recopilar de forma gráfica y textual el proceso de restauración y renovación de la pareja de "Gegants Moros" de Tarragona, presentados al público el 16 de agosto del año 2015 con motivo del 30 cumpleaños de las actuales piezas. La idea de esta publicación surge del equipo de artistas y profesionales responsables del proyecto: Àngels Cantos, Antonio Gómez y Josep Maria Casas. Se pretende recopilar la información directa de los autores en cuanto a inspiración, selección y criterios de intervención, y ofrecer al lector un libro con unas imágenes muy emblemáticas. Una parte de estas son hechos de primera mano y se incluyen en el archivo personal de documentación del proceso de varios autores, otros provienen de archivos familiares, y un tercer grupo se han hecho expresamente para este libro.

4. SANT JORDI 2019

Como cada año el stand del Port de Tarragona está presente en la Diada de Sant Jordi, en la Rambla de Tarragona, donde expone, entre otras, toda la producción editorial y las novedades del año.

Los libros más solicitados por el público en esta edición han estado:

GUIA DE LAS AVES

EL SERRALLO, AHIR I AVUI

ELS PRESOS I EL PORT DE TARRAGONA: HISTÒRIA DE 92 ANYS DE TREBALLS FORÇATS (1792-1884)

Mientras que por parte de los empleados del Port de Tarragona, sus preferencias han estado:

EL SERRALLO, AHIR I AVUI

APUNTES PARA UNA HISTORIA NAVAL DEL PUERTO DE LOS ALFAQUES 1400-1992

EL ÚLTIMO VIAJE DEL ALMIRAL DE KERSAINT

10

Creació, muntatge d'exposicions i manteniment d'espais

Creación, montaje de exposiciones y mantenimiento de espacios

El Centre d'Estudis Marítims i d'Activitats del Port de Tarragona (CEMAPT) treballa en la creació, restauració i manteniment del patrimoni marítim i col·labora amb el Museu del Port de Tarragona. Els tallers de treball, on hi ha la fusteria i soldadura, estan situats a la nau C del moll de Castella del Port de Tarragona.

Una altra de les activitats és la creació de diferents escenaris i estands per a certàmens i fires vinculades al Port de Tarragona.

Amb l'ajut dels TBC (treballadors en benefici de la comunitat) es realitzen tasques de manteniment i neteja.

Una part important de la feina és la creació de les exposicions del Moll de Costa. El treball el realitza un equip multidisciplinari que comença amb el disseny i acaba amb el muntatge i desmuntatge de cadascuna de les diferents exposicions, exposicions que poden ser de producció pròpia o aliena.

Finalment, des del taller es realitzen tasques de conservació i manteniment de tots els departaments del Port de Tarragona així com de l'Arxiu del Port, el Fons d'Art i el Museu del Port.

El Centro de Estudios Marítimos y de Actividades del Port de Tarragona (CEMAPT) trabaja en la creación, restauración y mantenimiento del patrimonio marítimo y colabora con el Museo del Port de Tarragona.

Los talleres de trabajo, donde hay la carpintería y soldadura, están situados a la nave C del muelle de Castilla del Port de Tarragona.

Otra de las actividades es la creación de diferentes escenarios y stands para certámenes y ferias vinculadas al Port de Tarragona.

Con la ayuda de los TBC (trabajadores en beneficio de la comunidad) se realizan tareas de mantenimiento y limpieza.

Una parte importante del trabajo es la creación de las exposiciones del Moll de Costa. El trabajo lo realiza un equipo multidisciplinar que empieza con el diseño y acaba con el montaje y desmontaje de cada una de las diferentes exposiciones, exposiciones que pueden ser de producción propia o ajena.

Finalmente, desde el taller se realizan tareas de conservación y mantenimiento de todos los departamentos del Port de Tarragona así como del Archivo del Puerto, el Fondo de Arte y el Museo del Port.

Moll de Costa s/n
43004 Tarragona
Tel.: (+34) 977 259 400
exposicions@porttarragona.cat
www.porttarragona.cat